

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva Mərakeşin xanım Şahzadəsi Lalla Hasnaa ilə görüşüb

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva və qızı Leyla Əliyeva mayın 5-də ölkəmizdə səfərdə olan Mərakeş Krallığının xanım Şahzadəsi Lalla Hasnaa ilə görüşüblər.

2

Dahiliyin zaman ölçüsü

Heydər Əliyev irsi dünən, bu gün və sabah

Xalqların taleyini tarixin seçiminə ayrılıqda təsəvvür etmək mümkün deyil. Müxtəlif dövrlərdə həm bütövlükdə bəşəriyyət, həm də ayrı-ayrı xalqlar tarixi seçim zərurəti ilə üz-üzə dayanır, gələcək inkişaf yolunu təyin edən məsul qərarlar qəbul etməli olurlar. Azərbaycanın tarixi də bəhs edilən ümumdünya qanunauyğunluğundan kənarda mövcud olmamışdır.

Xalqımızın həyatında müstəsna rol oynayan tarixi seçim Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin bərqərar olmasıyla səciyyəvəndir. Dünyada baş verən köklü dəyişiklikləri, global siyasi rəqəbətin şiddətinin artmasını, siyasi, ideoloji və iqtisadi yarımda keçmiş SSRİ-nin mövqelərinin kəskin şəkildə zəifləməsini yeni tarixi reallıqların meydana gəlməsi müşayiət edirdi. Yeni tarixi seçim anı artıq obyektiv zərurətə çevrilmişdi. Sosialist ideologiyasının və onun baş təşkilat forması kimi təqdim edilən sovet rejiminin, bütünlükdə sosialist sistemi cəbhəsinin iflası qaçılmaz idi. Eləcə də Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin bərpası mütləq tarixi zərurət parametrləri kəsb etmişdi.

Onu da ayrıca vurğulamağa dəyər ki, haqqında söhbət açdığımız global keçidin tarixi seçim keyfiyyətində dəyərləndirilməsinin tək səbəbi keçmiş

sovet imperiyasının süqutu və bir sıra gənc müstəqil dövlətlərin meydana gəlməsi deyildir. Əlbəttə, müstəqilliyin əldə edilməsi tarixi seçimin əsas parametri hesab olunur və bu baxımdan Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini bərpa etməsi dövrün tarixi seçiminin ən başlıca yekunu sayılmalıdır. Lakin tarixi seçim həqiqətinin unudulması yolverilməz olan daha bir ölçüsü də mövcuddur. Bu da tarixi seçimin məhsulu olan müstəqilliyin ölkənin siyasi, iqtisadi, sosial və mədəni inkişafı qarşısında geniş üfqlər açmaq imkanından ibarətdir.

Müstəqilliyin əldə edilməsi, hər şeydən əvvəl, xalqın milli varlığını ifadə etmək imkanlarını yaratmaqla inkişafın yeni mərhələsinə şortlənir. Sovet imperiyası Azərbaycan xalqının milli varlığını qabarıq şəkildə ifadə etmək imkanını məhdudlaşdırmaqla, həm də onun siyasi və iqtisadi yüksəlişini ciddi çərçivəyə salmışdı. Belə bir şəraitdə özünü ifadə etmək imkanlarından məhrum olan xalq böyük inkişaf motivasiyasına da malik deyildi.

Azərbaycanın müstəqilliyinin bərpası ilə müşayiət olunan tarixi seçimin çox əhəmiyyətli nəticəsi isə öz ifadəsini Heydər Əliyevin milli liderlik keyfiyyətlərinin yeni şəraitdə reallaşmaq imkanlarını

təmin edilməsində tapır. Bu heç bir halda Heydər Əliyevin sovet dönməndə unikal istedadı malik rəhbər kimi formalaşaraq Azərbaycanın sosial və iqtisadi inkişafına müstəsna töhfələrinin üzünə kölgə salmır. Onun qətiyyəti, iradəsi və bacarıqları sayəsində Azərbaycan keçmiş sovetlərin birliyinin ən qabaqcıl, inkişaf edən və ıfıran bölgəsi kimi özünü qəti şəkildə təsdiq etmişdi.

Azərbaycanın sovet dönməndə əldə etdiyi nailiyyətlərin əksəriyyətinin və daha əhəmiyyətli hissəsinin Heydər Əliyevin rəhbərliyi illərinə təsadüf etməsi həmin nailiyyətlərin müstəsna olaraq bu dahi insanın müdrikliyinin və əməyinin sayəsində qazanılması qənaətinə gəlməyə əsas verir. Deməli, o zaman respublikanın yüksəliş sistemin təmin etdiyi üstünlük deyil, Heydər Əliyevin xidmətlərinin bəhrəsi sayılıqda həqiqətin əsl ifadəsi hesab edilə bilər.

Tarix ona lazım olan Lideri özü seçir. Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin bərqərar olması ilə nəticələnən tarixi seçimin növbəti mərhələsi mütləq halda yeni milli liderin siyasi səhnəyə çıxması olmalı idi. Bunsuz global əhəmiyyət kəsb edən tarixi seçim ölkəmiz üçün dəyərini qoruyub saxlaya bilməzdi.

5

Azərbaycanın Yaxın Şərq siyasəti diplomatiyamızın növbəti uğurudur

Regiondakı siyasi-iqtisadi vəziyyəti nəzərə alsaq, bölgədəki dövlətlərlə əlaqələri inkişaf etdirmək asan məsələ deyil. Lakin aktiv, milli maraqlara əsaslanan və balanslaşdırılmış xarici siyasət kursu həyata keçirən Azərbaycan bölgə dövlətlərlə fəal əlaqələr formalaşdırmaqla, elə bu günlərdə Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının paytaxtı Ər-Riyad şəhərində Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Səudiyyə Ərəbistanı Krallığı Hökuməti arasında iqtisadiyyat, ticarət, investisiya, texnologiya, mədəniyyət, idman və gənclər sahələrində əməkdaşlığa dair Müştərək Komissiyaın 8-ci iclası keçirildi. Azərbaycanın Baş nazirinin müavini Samir Şərifov və Səudiyyə Ərəbistanının investisiya naziri Xəlid bin Əbdüləziz Əl-Fəlih arasında keçirilən ikitərəfli görüşdə iki ölkə arasında mövcud əməkdaşlığın cari vəziyyəti və gələcək perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı. Neft-qaz sektorunda əməkdaşlıq imkanlarına da toxunularaq, SOCAR ilə "Saudi Aramco" arasında əməkdaşlığın genişləndirilməsi istiqamətində aparılan danışıqların uğurla davam etdiyi bildirildi.

10

Azərbaycanın tərəqqisinə sevinməyənlər

Bəzi Qərb dairələrinin səlibçi düşüncə tərzı dəyişmir

Bu gün Azərbaycan bütün parametrlər üzrə dünyanın nüfuzlu dövləti, regionun lider ölkəsi kimi qəbul edilir. Aparılan uğurlu siyasətin nəticəsidir ki, bölgədə heç bir iri layihə ölkəmizin iştirakı olmadan həyata keçirilmir. Yalnız bir problemimiz var idi, o da həllini tapdı. 2020-ci ildə İkinci Qarabağ müharibəsi, 2023-cü ilin sentyabrında Qarabağda antiterror tədbirləri ilə separatizmə son qoyuldu. Bununla da, Azərbaycan ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tam təmin etdi. Bütün bunlar isə Prezident İlham Əliyevin onsuz da yüksək olan nüfuzunun daha da güclənməsinə səbəb oldu və dövlət başçımız regionda yeni reallıqlar yaratdı.

Bu vəziyyət, əlbəttə ki, bəzi Qərb dövlətlərini narahat etməyə bilməzdi. Elə gözlənilirdi ki, ölkəmiz təkpi ilə üzlaşdı. Fransa başda olmaqla, erməni lobbisinin təsiri altında olan qüvvələr, beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycanı hədəfə alan bəyanat, qətnamə layihələri ilə çıxış etdilər.

Otuz il Azərbaycan torpaqlarının işğal altında qalmasına, milyona yaxın soydaşımızın qaçqın vəziyyətinə düşməsinə göz yumanlarda qəfildən separatçı sevgisi baş qaldırdı.

14

Bakı şəhəri Suraxanı rayonunun Əmircan qəsəbəsində yerləşən İmam məscidində təmir-bərpa işlərinin həyata keçirilməsi üçün vəsait ayrılması haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Bakı şəhəri Suraxanı rayonunun Əmircan qəsəbəsində yerləşən İmam məscidində təmir-bərpa işlərinin həyata keçirilməsi üçün Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan Azərbaycan Respublikasının Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinə 600,0 (altı yüz) min manat vəsait ayrılırsın.

2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,*Azərbaycan Respublikasının Prezidenti**Bakı şəhəri, 5 may 2025-ci il*

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva Mərakeşin xanım Şahzadəsi Lalla Hasnaa ilə görüşüb

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva və qızı Leyla Əliyeva mayın 5-də ölkəmizdə səfərdə olan Mərakeş Krallığının xanım Şahzadəsi Lalla Hasnaa ilə görüşüblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, söhbət zamanı müxtəlif sahələrdə ikitərəfli əlaqələrin inkişafından məmnunluq ifadə edilib, Azərbaycan və Mərakeş arasında tarixi, mədəni və dini yaxınlığa əsaslanan səmimi dostluq və əməkdaşlıq münasibətlərinin mövcud olduğu vurğulanıb.

Ölkələrimizin beynəlxalq təşkilatlar, o cümlədən BMT və İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı çərçivəsində uğurlu əməkdaşlığı qeyd edilib.

Görüşdə digər istiqamətlərlə yanaşı, humanitar və mədəni sahələrdə münasibətlərin genişləndirilməsi üçün böyük potensialın olduğu bildirilib. Bu xüsusda, Azərbaycan Mədəniyyət Günlərinin Mərakeşdə, Mərakeş Mədəniyyət Günlərinin isə ölkəmizdə keçirilməsi məmnunluqla xatırlanıb, həmin tədbirlərin xalqlarımızın zəngin mədəniyyəti ilə qarşılıqlı şəkildə yaxından tanış olmasına geniş imkan yaratdığı qeyd edilib.

Azərbaycanın mənzil-qəragahı Mərakeşdə yerləşən ICESCO ilə əməkdaşlığına toxunulub, bu il Bakıda ICESCO-nun ölkəmizdə regional ofisinin yaradıldığı vurğulanıb. Ölkəmizin islam həmrəyliyi gücləndirilməsi, müsəlman dövlətləri arasında təhsil, elm və mədəniyyət sahələrində əməkdaşlığın inkişafına xüsusi əhəmiyyət verdiyi qeyd olunub.

Söhbət zamanı Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın Mərakeşə səfəri və bu çərçivədə keçirilmiş görüşlər xatırlanıb. Həmin görüşlərdə Heydər Əliyev Fondunun sosial sahədə fəaliyyəti, uşaqlara qayğı ilə bağlı məsələlərin müzakirə edildiyi vurğulanıb.

Xanım Şahzadə Lalla Hasnaanın ölkəmizə səfərinin onun Azərbaycanla daha yaxından tanış olması baxımından yaxşı imkan yaradacağına və əlaqələrimizin inkişafına töhfə verəcəyinə ümidvarlıq ifadə olunub.

Mərakeş Krallığının xanım Şahzadəsi Fəxri xiyabanı ziyarət edib

Ölkəmizdə səfərdə olan Mərakeş Krallığının xanım Şahzadəsi Lalla Hasnaa mayın 5-də Fəxri xiyabanda Ulu Öndər Heydər Əliyevin məzarını ziyarət edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin əziz xatirəsi ehtiramla yad edilib, məzarı önünə əklil qoyulub.

Mərakeş Krallığının xanım Şahzadəsi Şəhidlər xiyabanını ziyarət edib

Mayın 5-də Mərakeş Krallığının xanım Şahzadəsi Lalla Hasnaa Şəhidlər xiyabanını ziyarət edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Lalla Hasnaa Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə həyatlarını qurban vermiş

qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsini ehtiramla yad edib, "Əbədi məşəl" abidəsinin önünə əklil qoyub.

Sonra Bakının ön hündür nöqtəsindən paytaxtın mənzərəsini seyr edən qonağa Şəhidlər xiyabanının tarixi və şəhərdə görülən abadlıq-quruculuq işləri barədə məlumat verilib.

Mərakeşin xanım Şahzadəsi Beynəlxalq Xalça Festivalında fəxri qonaq qismində iştirak edib

Mayın 4-də Mərakeş Krallığının xanım Şahzadəsi Lalla Hasnaa İçərişəhərdəki Qoşa Qala meydanında təşkil olunan Beynəlxalq Xalça Festivalında fəxri qonaq qismində iştirak edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, xanım Şahzadəyə Azərbaycan xalçaçılıq sənətinin zəngin ənənələri, bölgələrə məxsus qədim və müasir xalça nümunələri, eləcə də toxuculuq prosesinin mərhələləri haqqında ətraflı məlumat verilib. O, həmçinin yerli və xarici sənətkarların iştirakı ilə təşkil olunan paviilyonları gəzib, orada nüma-

yiş etdirilən müxtəlif sənətkarlıq nümunələri ilə tanış olub.

İçərişəhər Ənənəvi İncəsənət Mərkəzinin "Dastan" brendi qonaqda böyük maraq doğurub.

Gəzinti zamanı Mərakeşin xanım Şahzadəsi festival ərazisində qurulan xalça emalı mərkəzi ilə tanış olub. Xüsusi olaraq xalçaların emaldan sonrakı mərhələləri - üstünün yandırılması, yuyulması və qurudulması xanım Şahzadənin diqqətini cəlb edib. Həmçinin burada qonağa xalçaların hazırlanmasından son emala qədər keçdiyi mərhələlər - yunların çeşidlənməsi, təmiz-

lənməsi, təbii boyalarla rənglənməsi, sapların hazırlanması, naxışların vurulması və toxunma prosesi barədə məlumat verilib.

Xanım Şahzadə eyni zamanda "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memariyyət Qoruyğu İdarəsi tərəfindən təqdim olunan "Zaman" rəqəmsal sərəfəsi ilə də tanış olub.

Qonağa məlumat verilib ki, açıq havada LED ekranda nümayiş olunan instalyasiya zəngin ənənələri özündə birləşdirərək, Bakının əsasən Orta əsr memarlığı incilərini, həmçinin xəttatların göz nuru olan təbii sənət nümunələrini müasir texnologiya vasitəsilə canlandırır.

Azərbaycan nümayəndə heyəti Suriyada səfərdə olub

Baş nazirin müavini Samir Şərifovun rəhbərliyi ilə Azərbaycan nümayəndə heyəti mayın 4-də Suriya Ərəb Respublikasında səfərdə olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, səfər Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq, Suriyanın bərpasına, inkişafına dəstək və bu ölkənin hazırkı keçid hökuməti ilə müxtəlif sahələrdə, o cümlədən iqtisadiyyat, enerji, mədəniyyət və təhsil sahələrində əməkdaşlıq imkanlarını araşdırmaq məqsədi daşıyıb.

Səfər çərçivəsində Suriya Ərəb Respublikasının keçid dövrü Prezidenti Əhməd Əl Şaraa Azərbaycan nümayəndə heyətini qəbul edib.

Prezident Əhməd Əl Şaraa cari ilin aprel ayında Antalya Diplomatiya Forumu çərçivəsində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ilə görüşünü məmnunluqla xatırlayaraq, bu missiyanın qısa müddətdə təşkilinə görə Azərbaycanın dövlət başçısına minnətdarlığını bildirib. O, həmçinin Azərbaycanın və Suriyanın oxşar proseslərdən keçdiyini, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü bərpa etdiyi kimi Suri-

yanın da münaqişədən sonra bərpa dövrünə qədəm qoyduğunu qeyd edib. Bu xüsusda o, Azərbaycanın azad olunmuş ərazilərində həyata keçirdiyi bərpa və yenidənqurma işləri ilə bağlı təcrübəsinin Suriyada tətbiqinin faydalı olacağını diqqətə çatdırıb.

Suriya lideri cari ilin yanvarında Suriya xalqına göndərilən humanitar yardıma görə minnətdarlığını ifadə edib.

S.Şərifov Prezident İlham Əliyevin suriyalı həmkarını Azərbaycana dəvətini ehtiva edən məktubu Suriyanın dövlət başçısına təqdim edib.

Baş nazirin müavini Azərbaycan hökumətinin Suriyanın yeni administrasiyasına siyasi dəstəyini bir daha ifadə edərək, bu dəstəyin əyani göstəricisi kimi Azərbaycanın öz rəsmi nümayəndə heyətini Dəməşqə hələ ötən ilin dekabrında cəzə etdiyini və ölkəmizin 12 ildən sonra Dəməşqdəki səfirliyinin fəaliyyətini bərpa etdiyini vurğulayıb.

Tərəflər görüş zamanı həmçinin Suriyanın qədəm qoyduğu bərpa və yenidənqurma prosesinə Azərbaycan Respublikasının mümkün dəstəyinin istiqamətlərinə dair fikir mübadiləsi aparılıb.

Səfər çərçivəsində Azərbaycan nümayəndə heyətinin, həmçinin xarici işlər naziri Əsəd Həsən Əl-Şibani, iqtisadiyyat və sənaye naziri Nidal Əş-Şaar, energetika naziri Məhəmməd Əl-Bəşir, mədəniyyət naziri Məhəmməd Yasin Saleh, ali təhsil naziri Mərvan Əl-Hələbi ilə də görüşləri olub. Görüşlərdə əldə edilən razılaşdırılmış əməkdaşlıq dərəcələri barədə müzakirələr aparılıb və bu istiqamətlər üzrə konkret planlar müəyyənləşdirilib.

Azərbaycanın Baş naziri Əli Əsədov belaruslu həmkarı Aleksandr Turçinlə görüşüb

Mayın 5-də Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan Belarus Respublikasının Baş naziri Aleksandr Turçin ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Əli Əsədov Belarusun Baş naziri vəzifəsinə təyin olunması münasibətilə A.Turçini təbrik edib, rəhbərlik etdiyi hökumətə uğurlar arzulayıb.

Əvvəlcə hökumət başçıları təkbətək söhbət əsnasında Azərbaycan-Belarus iqtisadi-ticarəti əməkdaşlığının cari məsələlərini müzakirə ediblər.

Sonra Baş nazirlər danışıqları iki ölkənin nümayəndə heyətlərinin iştirakı ilə geniş tərkibdə davam etdiriblər.

Görüşdə tərəflər Azərbaycan-Belarus dövlətlərarası münasibətlərinin yüksək səviyyəsindən məmnunluqlarını bildirib, iki ölkənin prezidentlərinin sıx tomasları və birgə səyləri nəticəsində müxtəlif sahələrdə qarşılıqlı faydalı tərəfdaşlığın dinamik inkişaf etdiyini vurğulayıblar.

İqtisadi-ticarəti əməkdaşlıq Azərbaycan-Belarus münasibətlərinin prioritet sahəsi kimi qiymətləndirilib. Ötən ilin yekunları üzrə qarşılıqlı ticarətin həcmində nəzərəcəpacaq artımın müşahidə olunduğunu vurğulayan tərəflər əmtəə dövriyyəsinin artması tendensiyasının dəstəklənəcəyinə əminliklərini ifadə ediblər.

Qarşılıqlı ticarətin şaxələndirilməsinə, investisiya əməkdaşlığının artırılmasına xüsusi diqqət yetirildiyi diqqətə çatdırılıb. Hökumətlər arasında diqqətə çatdırılıb. Hökumətlər arasında diqqətə çatdırılıb.

Bildirilib ki, səfər çərçivəsində təşkil olunan birgə biznes-forum da bu məqsədlərə xidmət edəcək. Forum çərçivəsində müxtəlif sahələrdə qarşılıqlı faydalı layihələrə dair bir sıra sazişlərin imzalanması gözlənilir.

İki ölkə prezidentinin razılaşmaları və tapşırıqlarının icrası xüsusi vurğulanıb. Xüsusilə də məntiqi olaraq başa çatdırılan bir sıra layihələrin uğurla inkişaf etdirilməsindən məmnunluq bildirilib.

Sənaye kooperasiyası sahəsində səmərəli əməkdaşlığı qeyd edən tərəflər Gəncə avtomobil zavodu ilə Belarusun aparıcı maşınqayırma müəssisələri arasında həm kənd təsərrüfatı, həm də kommunal avadanlıqların yığılması üzrə işlərin davam etdirilməsi və genişləndirilməsi məqsədilə qarşılıqlı fəaliyyətə xüsusi diqqət yetirilib.

Tərəflər ötən ilin noyabrında COP29 iqlim konfransı çərçivəsində yanğın təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə cəlb olunmuş Azərbaycan Fövqəladə Hallar Nazirliyinin ehtiyacları üçün Gəncə avtomobil zavodunda yanğınsöndürmə avadanlığının birgə yığılması üzrə məhsuldar əməkdaşlığı yüksək qiymətləndiriblər.

Belarusun Baş nazirinin səfər zamanı tanış olması nəzərdə tutulan Azərbaycanca birgə lift yığma zavodunun yaradılması layihəsinin uğurla reallaşdırıldığı vurğulanıb.

Tərəflər kənd təsərrüfatı sahəsində əməkdaşlığın müsbət dinamikasını qeyd edərək, aqrar məhsulların tədarükünün şaxələndirilməsinə və hər iki tərəfdən artırılmasına qarşılıqlı surətdə hazır olduqlarını bildiriblər.

Bununla bağlı Minskdəki Azərbaycan Ticarət Evinin ölkəmizin məhsullarının Belarus bazarına ixracının genişləndirilməsində rolu qeyd olunub.

Sosial sahədə, o cümlədən dövlət xidmətlərinin göstərilməsi istiqamətində əməkdaşlığın inkişafı perspektivli sahə kimi qeyd edilib və görüşün yekunlarına dair bu istiqamətdə ikitərəfli sənədlərin imzalanmasının vacibliyi vurğulanıb.

Tərəflər dərman və baytarlıq preparatlarının istehsalı sahəsində uğurlu qarşılıqlı fəaliyyəti alqışlayıblar.

Mədəni-humanitar əməkdaşlığın önəmi yüksək səviyyəsindən məmnunluq ifadə olunub. Hökumət başçıları qarşılıqlı önəmi Mədəniyyət günlərinin keçirilməsinin bərpa edilməsini, elmi, tələbə və gənclər mübadiləsini, həmçinin regionlararası qarşılıqlı fəaliyyətin genişləndirilməsini yüksək qiymətləndiriblər.

Elmi-texniki təcrübə mübadiləsi yolu ilə texniki peşə təhsili sahəsində əməkdaşlığın inkişafı istiqamətində tədbirlərin həyata keçirildiyi qeyd edilib.

Görüşdə qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsi perspektivlərinə dair ətraflı fikir mübadiləsi aparılıb. Tərəflərin dövlət başçıların tapşırıqlarının icrası istiqamətində gələcək birgə işə hazır olduqları təsdiqlənib.

Danışıqların yekunları olaraq sosial müdafiə, baytarlıq və sənaye kooperasiyası sahələrində bir sıra sənədlər imzalanıb.

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinə rəsmi səfərə gedib

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarovanın başçılığı ilə parlament nümayəndə heyəti mayın 5-də Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinə rəsmi səfərə gedib.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, Əbu-Dabi şəhərinin beynəlxalq hava limanında spiker Sahibə Qafarovanı Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Federal Milli Şurasının Sədri Saqr Qobaş, Azərbaycanın BƏƏ-dəki səfiri Elçin Bağirov, Azərbaycanın Dubaydakı baş konsulu Cavidan Hüseynov və digər rəsmi şəxslər qarşılayıblar.

Səfər çərçivəsində Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarovanın ölkə rəsmiləri ilə bir sıra görüşləri nəzərdə tutulub.

"Azərbaycan"

Belarusun Baş naziri Aleksandr Turçin Azərbaycana rəsmi səfərə gəlib

Belarus Respublikasının Baş naziri Aleksandr Turçin mayın 5-də Azərbaycan Respublikasına rəsmi səfərə gəlib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, hər iki ölkənin Dövlət bayraqlarının dalğalandığı Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda qonağın şərafətinə fəxri qarovul dəstəsi düzülmüşdü.

Belarusun Baş naziri Aleksandr Turçini hava limanında Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini Samir Şərifov, xarici işlər nazirinin müavini Elnur Məmmədov və digər rəsmi şəxslər qarşılayıblar.

Azərbaycanın müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov Azərbaycan-Türkiyə Milli Müdafiə universitetləri arasında keçiriləcək Yüksək Dialoq İclasında iştirak etmək üçün ölkəmizdə səfərdə olan qardaş ölkənin Milli Müdafiə Universitetinin (MMU) rektoru professor Erhan Afyoncunun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, qonaqlar əvvəlcə Fəxri Xiyabana gələrək Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və Zərifə xanım Əliyevanın məzarlarını ziyarət edib, xatirələrinə ehtiram nümayiş etdiriblər.

Daha sonra nümayəndə heyəti Şəhidlər Xiyabanında ölkəmizin müstə-

qilliyi, ərəzi bütövlüyü və suverenliyi uğrunda canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının məzarlarını və türk şəhidliyini ziyarət edərək gül dəstələri düzüblər.

Müdafiə Nazirliyində keçirilən görüşdə nazir qonaqları ölkəmizdə görməkdən məmnunluğunu bildirib.

Azərbaycan ilə Türkiyə arasında mövcud hərbi əməkdaşlığın bütün istiqamətlərdə olduğu kimi hərbi təhsil sahəsində də davam və inkişaf etdirildiyini vurğulayıb.

Professor E.Afyoncu göstərilən səmimi münasibətə və qonaqpərvərliyə görə minnətdarlığını bildirib, ölkəmiz-

də səfərdə olmaqdan məmnunluğunu ifadə edib. Rektor elm və təhsil sahələrində əlaqələrimizin hər iki qardaş ölkə ordularının müasir milli kadr potensialının qüdrətlənməsinə müsbət təsirini diqqətə çatdırıb.

Daha sonra müdafiə nazirinin birinci müavini - Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisi general-polkovnik Kərim Vəliyev qonaqlarla görüşərək keçiriləcək Yüksək Dialoq İclasının hər iki ölkənin hərbi təhsil ocaqlarına qarşılıqlı faydalarından danışıb. Eləcə də ölkələrimiz arasındakı hərbi təhsil sahəsindəki əməkdaşlığın cari vəziyyəti və gələcəkdə daha da genişləndiriləcək inkişaf etdirilməsi üzrə məsələləri müzakirə edib.

Görüşdə həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran bir sıra mövzulara dair geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

"Böyük qayıdış: Hədəfləri reallığa çevirən məqsədyönlü strategiya"

Mayın 5-də Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Veteranlar Şurasının və YAP Sumqayıt şəhər təşkilatının birgə təşkilatçılığı ilə "Konstitusiyaya və Suverenliyə İli" çərçivəsində "Böyük qayıdış: Hədəfləri reallığa çevirən məqsədyönlü strategiya" mövzusunda tədbir keçirilib.

Əvvəlcə Sumqayıt şəhərində Ulu Öndər Heydər Əliyevin abidəsi ziyarət olunub, abidənin önünə gül dəstələri düzüldü.

YAP Sumqayıt şəhər təşkilatının inzibati binasında keçirilən tədbirdə Ulu Öndər Heydər Əliyevin, Azərbaycanın ərəzi bütövlüyü və suverenliyi uğrunda canlarını qurban vermiş şəhidlərin əziz xatirəsi birdeqiqəlik sükutla yad edilib. Sonra Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan YAP İdarə Heyətinin üzvü, partiyanın Sumqayıt şəhər təşkilatının sədri Ramiz Hüseynov Ulu Öndər Heydər Əliyevin xalqımız qarşısında tarixi xidmətlərindən bəhs edib. O qeyd edib ki, müasir Azərbaycanın inkişaf strategiyasının müəllifi

Ümummilli Lider Heydər Əliyevdir: "Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi varisi, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən siyasət nəticəsində Azərbaycan qüdrətli və qalib ölkəyə çevrilib. Uğurlarımızın zirvəsində isə Qarabağ Zəfəri dayanır. Hazırda işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə nəhəng quruculuq işləri həyata keçirilməkdədir".

Çıxış edən YAP Veteranlar Şurası sədrinin müavini, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin müavini Sədaqət Qəhrəmanova bildirib ki, Ulu Öndər bütün həyatını Azərbaycan xalqına və dövlətinə həsr edib. Onun fikrincə, Azərbaycanın konstitusiyaya quruluşunun və suverenliyinin bütün ölkə ərəzində tam bərpa olun-

masının əsasında da möhz Heydər Əliyev siyasəti dayanır.

YAP Veteranlar Şurasının sədr müavini diqqətə çatdırıb ki, hazırda Azərbaycan tarixinin ən möhtəşəm dövrünü yaşayır. Onun sözlərinə görə, Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmiz qazandığı Zəfər ilə güclü və qüdrətli dövlət olduğunu

bütün dünyaya nümayiş etdirib: "Müharibənin başa çatmasından sonra erməni işğalından azad edilmiş ərazilərdə bərpa və quruculuq işlərinin aparılması qarşıda dayanmış başlıca vəzifələrdəndir. Bu istiqamətdə məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilir. Artıq Böyük qayıdış proqramı nəticəsində minlərlə insan doğma yurdlarına qayıdıb.

Bölgənin dirçəldilməsi ümumilikdə ölkəmizin inkişafına və insanlarnın rifah halının daha da yaxşılaşdırılmasına öz töhfəsini verəcək".

YAP Veteranlar Şurasının üzvü, Milli Məclisin Aqrar siyasət komitəsinin sədri Tahir Rzaev çıxışında Azərbaycanın inkişafında Ulu Öndər Heydər Əliyevin misilsiz rolundan danışıb. O qeyd

edib ki, bu gün Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan qüdrətli dövlətə çevrilib. Böyük qayıdış proqramı, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə həyata keçirilən genişmiqyaslı quruculuq işləri də bu reallığı təsdiqləyir. Onun sözlərinə görə, işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə quruculuq işləri sistemli şəkildə həyata keçirilir.

Çıxış edən YAP Veteranlar Şurasının üzvü Tahir Quliyev Azərbaycanın inkişaf yolundan, əldə olunan nailiyyətlərdən bəhs edib. O bildirib ki, ölkəmizin inkişafının təməlinə əsas Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən müəyyən edilən cəsarətli siyasətin Prezident İlham Əliyev tərəfindən məzmun və keyfiyyətə yeni mərhələyə yüksəldilməsi dayanır. "Ərazi bütövlüyü və suverenliyini tam bərpa edən Azərbaycan bu gün heç kimdən asılı deyil, özü öz taleyinin sahibi olmaqla dünyada söz sahibi dövlətlərdən birinə çevrilib", - deyərək T.Quliyev vurğulayıb.

Politoloq İlyas Hüseynov da Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan bu günün və gələcəyi ilə bağlı gördüyü işlərdən bəhs edərək vurğulayıb ki, onun idarəçilik təcrübəsi, siyasi iradəsi, liderlik keyfiyyətləri hər bir çətinliyin öhdəsindən uğurla gəlməsinə şərtləndirib: "Bu gün həmin siyasi iradəni Prezident İlham Əliyev nümayiş etdirir. 44 günlük İkinci Qarabağ müharibəsində 30 illik işğala son qoymaq Prezident İlham Əliyevin qətiyyətinin, Azərbaycan Ordusunun gücünün və qüdrətinin nəticəsidir".

Tədbirdə YAP Sumqayıt şəhər təşkilatının məsləhətçisi, gənc şair Elvin Əlizadənin "Dünya Zəngilana getmişdim, ata" şeiri də səsləndirilib.

Sonra tədbir interaktiv formada davam edib, iştirakçıların sualları cavablandırılıb.

Tədbir Yeni Azərbaycan Partiyasının Himninin səsləndirilməsi ilə başa çatıb.

"Azərbaycan"

1923

Azərbaycanın özü qədər abədi

2025

Azərbaycanın müstəqillik tarixi özündə dahi Heydər Əliyevin zəngin siyasi irsinin möhtəşəm salnaməsini əks etdirir. Ötən əsrin 90-cı illərinin əvvəllərində ayrı-ayrı hakimiyyətlər dövründə silsilə uğursuzluqlar və itkilər yaşamağa məhkum olan Azərbaycan 1993-cü ildə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışından sonra əzəmətli yüksəliş mərhələsinə qədəm qoymaqla bəşər tarixində Lider amilinin əvəzolunmaz roluna dair təkbizolunmaz həqiqətin yeni parlaq nümunəsini təqdim etdi.

Tarixin seçimi

Xalqların taleyini tarixin seçimindən ayrılıqda təsəvvür etmək mümkün deyil. Müxtəlif dövrlərdə həm bütövlükdə bəşəriyyət, həm də ayrı-ayrı xalqlar tarixi seçim zərurəti ilə üz-üzə dayanır, gələcək inkişaf yolunu təyin edən məsul qərarlar qəbul etməli olurlar. Azərbaycanın tarixi də böhs edilən ümumdünya qanunauyğunluğundan kənarda mövcud olmamışdır.

Xalqımızın həyatında müstəsna rol oynayan tarixi seçim Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin bərqərar olmasıyla səciyyələnir. Dünyada baş verən köklü dəyişiklikləri, global siyasi rəqəbətin şiddətinin artmasını, siyasi, ideoloji və iqtisadi yarışda keçmiş SSRİ-nin mövqelərini koskin şəkildə zəifləməsini yeni tarixi reallıqların meydana gəlməsi müşayiət edirdi. Yeni tarixi seçim anı artıq obyektiv zərurətə çevrilmişdi. Sosialist ideologiyasının və onun baş təşkilat forması kimi təqdim edilən sovet rejiminin, bütövlükdə sosialist sistemi cəbhəsinin iflası qaçılmaz idi. Eləcə də Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin bərpası mütləq tarixi zərurət parametrləri kəsb etmişdi.

Onu da ayrıca vurğulamağa dəyər ki, haqqında söhbət açdığımız global keçid tarixi seçimi keyfiyyətində dəyərləndirməsinin tək səbəbi keçmiş sovet imperiyasının süqutu və bir sıra gənc müstəqil dövlətlərin meydana gəlməsi deyildir. Əlbəttə, müstəqilliyin əldə edilməsi tarixi seçimin əsas parametri hesab olunur və bu baxımdan Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini bərpa etməsi dövrün tarixi seçiminin ən başlıca yekunu sayılmalıdır. Lakin tarixi seçim həqiqətinin unudulması yolverilməz olan daha bir ölçüsü də mövcuddur. Bu da tarixi seçimin məhsulu olan müstəqilliyin ölkənin siyasi, iqtisadi, sosial və mədəni inkişafı qarşısında geniş üfüqlər açmaq imkanından ibarətdir.

Müstəqilliyin əldə edilməsi, hər şeydən əvvəl, xalqın milli varlığını ifadə etmək imkanlarını yaratmaqla inkişafın yeni mərhələsinə şübhəsizdir. Sovet imperiyası Azərbaycan xalqının milli varlığını qəbərək şəkildə ifadə etmək imkanını məhdudlaşdırmaqla, həm də onun siyasi və iqtisadi yüksəlişini ciddi çərçivəyə salmışdı. Belə bir şəraitdə özünü ifadə etmək imkanlarından məhrum olan xalq böyük inkişaf motivasiyasına da malik deyildi.

Azərbaycanın müstəqilliyinin bərpası ilə müşayiət olunan tarixi seçimin çox əhəmiyyətli nəticəsi isə öz ifadəsini Heydər Əliyevin milli liderlik keyfiyyətlərinin yeni şəraitdə reallaşmaq imkanlarının təmin edilməsində tapır. Bu heç bir halda Heydər Əliyevin sovet dönməndə unikal istedadla malik rəhbər kimi formalaşaraq Azərbaycanın sosial və iqtisadi inkişafına müstəsna töhfələrinin özünə kölgə salmır. Onun qətiyyəti, iradəsi və bacarıqları sayəsində Azərbaycan keçmiş sovetlər birliyinin ən qabaqcıl, inkişaf edən və fi-

ravan bölgəsi kimi özünü qəti şəkildə təsdiq etmişdi.

Azərbaycanın sovet dönməndə əldə etdiyi nailiyyətlərin əksəriyyətinin və daha əhəmiyyətli hissəsinin Heydər Əliyevin rəhbərliyi illərinə təsadüf etməsi həmin nailiyyətlərin müstəsna olaraq bu dahi insanın müdrikliyinin və əməyinin sayəsində qazanılması qənaətinə gəlməyə əsas verir. Deməli, o zaman respublikanın yüksəlişi sistemin təmin etdiyi üstünlük deyil, Heydər Əliyevin xidmətlərinin bəhrəsi sayılıqda həqiqətin əsl ifadəsi hesab edilə bilər.

Tarix ona lazım olan Lideri özü seçir. Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin bərqərar olması ilə nəticələnən tarixi seçimin növbəti mərhələsi mütləq halda yeni milli liderin siyasi səhnəyə çıxması olmalıdır. Bunsuz global əhəmiyyət kəsb edən tarixi seçim ölkəmiz üçün dəyərinə qoruyub saxlaya bilməzdi.

Bu mənada, 1993-cü ildə Heydər Əliyevin möhtəşəm siyasi qayıdışı sözün tam mənasında tarixin seçimi sayılmalıdır. Azərbaycan xalqı nəinki yenidən əldə olunan müstəqilliyinə, həm də bütövlükdə dövlətçiliyini qorunub saxlanmasına görə məhz bu tarixi seçimə minnətdardır. Həqiqətin tam ifadəsi ondan ibarətdir ki, nəinki müstəqillik və dövlətçilik, həm də bu gün hər bir azərbaycanlının qürur hissi ilə dərk etdiyi möhtəşəm yüksəliş, yeniləşmə və zəfər tariximiz haqqında böhs etdiyimiz seçim üzərində qərar tutur.

Tarixin seçiminin fərqləndirici xüsusiyyəti obyektiv zərurətdən qaynaqlanması, sosial sifəti rolunu yerinə yetirməsidir. Tarix öz seçimini Heydər Əliyevin üzərində fokuslamaqla həm də zamanı çatmış aktual və aktual olduğu qədər də müəkkəb vəzifələrin uğurlu həllinə zəmanət vermiş olur. Qeyd olunan fikrin təsdiqi qismində bir-birini əvəz edən bir sıra rəhbərlərin öhdəsindən gələ bilmədiyi taleyüklü problemlərin Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlişi ilə qsa zaman kəsiyində uğurla çözlülməsini göstərə bilər. Bu isə öz növbəsində belə bir təzisin irəli sürülməsini qaçılmaz edir: tarix nəinki istədiyi liderləri özü seçir, həm də seçdiyi liderləri daim qoruyur, ona güc verir, uğurlarına yol açır.

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin uğurları öz qaynağını, ilk növbədə, onun dərin zəkəsindən, iradəsindən, təcrübəsindən alıb. Zamanın irəli sürdüyü missiyanı dərk edən və həmin missiyanı icra etmək yolunda müstəsna xidmət göstərən liderlər bu qayda olaraq uğura qovuşur və tarixin bir parçası olur. Tarix Heydər Əliyevi seçdi və Azərbaycanın yeni tarixi yaradı.

Xalqın seçimi

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini qazanması ölkənin həyatında çoxsaylı fundamental dəyişiklikləri, köklü islahatların aparılmasını tələb edirdi. Müstəqil dövlət quruculuğu suverenlik məfkurəsinin əməli surətdə həyata keçirilməsinin

başlıca vəzifəsi hesab edilə də, gündəlikdə dayanan islahatlar konsepsiyası daha geniş məsələlər kompleksini əhatə edirdi. Xalqın müstəqillik məfkurəsinin mövcud sovet rejiminə qarşı mübarizə fonunda formalaşması məntiqi və zəruri olaraq müstəqil dövlət quruculuğunu ideoloji keçid problematikasından ayrılıqda təsəvvür etməyə imkan vermirdi. Yeni, müstəqil Azərbaycan heç bir halda köhnə ideoloji prinsiplər əsasında qərarlaşa bilməzdi və ona görə də köhnə siyasi-ideoloji sistemin sındırılması ictimai rəydə real müstəqilliyə qovuşmağın həlledici şərti kimi qəbul olunurdu. Lakin bu vəzifənin uğurla həyata keçirilməsini çətinləşdirən bir sıra ciddi reallıqlar mövcud idi. Bunların ən bəsitə cəmiyyətin əhəmiyyətli kəsiminin, əsasən yaşlı nəslin, keçmiş ideoloji çərçivədə tərbiyə alması və həmin çərçivəyə uyğunlaşması sayıla bilər. Daha ciddi çətinlik ideoloji keçidin proqramının yoxluğunda ifadə olunurdu. Köhnənin sındırılmasını çoxları istəyirdi, yəninin necə olması barədə isə aydın təsəvvürlər və konsepsiya demək olar ki, yox sayılacaq qədər dumanlı idi.

Fəaliyyət göstərən müəssisələrin bağlanması, kütləvi işsizliyin yaranması, hiperinflasiya və əhalinin kasıblaşması yeni cəmiyyətin başlıca sputnikləri oldu. Nəticədə siyasi-ideoloji və iqtisadi keçid köhnənin sındırılması və yəninin yaradılması formasında deyil, əsas etibarilə mövcud olanın dağıdılması, məhv edilməsi və mənimlənməsi kimi eybəcər şəkildə həyata keçirilməyə başladı. Bu isə mütləq şəkildə iqtisadi kollapsa gətirilməli idi və gətirdi də.

Məsələnin müəkkəblik yükünü artıran digər məqam dəyişikliklərin əhatə dairəsinin və predmetinin idarəçilik sistemi və metodları ilə kafayətlənməməsində, bütün cəmiyyəti ağısuna almasında ifadə olunurdu. Məhiyyət etibarilə söhbət yalnız yeni milli dövlətin və hökumətin təsis olunmasından deyil, bütövlükdə yeni cəmiyyətin formalaşmasından gedirdi. Vaxtilə Heydər Əliyevin dəfələri "müstəqilliyi qoruyub saxlamaq, yeni cəmiyyət qurmaq müstəqilliyi əldə etməkdən çətinirdi" deyərək səsləndirdiyi fikirlər müəyyən dərəcədə haqqında söhbət açdığımız halları nəzərdə tutur.

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin ilk illərinin çətinlikləri sırasında Ermənistanın Azərbaycanı qarşı hərbi təcavüzünün acı nəticələri, böyük qaçqın və məcburi köçkün ordusunun yaranması, ölkədə digər separatçı hərəkatların baş qaldırması səbəbindən nəinki müstəqilliyin, eləcə də bütövlükdə dövlətçiliyin ciddi təhlükə ilə üz-üzə qalması hesab edilir. Köhnənin yarımcıq sındırılması, yəninin tam yaradılması, xaos və anarxiya həm hökumətin və onun silahlı qüvvələrinin, həm də bütövlükdə cəmiyyətin haqqında söhbət gədən real təhlükələrə qarşı müqavimət imkanitini demək olar ki, bütövlükdə sıfır endirmişdi. Söhbət artıq milli dövlətə tam keçiddən deyil, əsas etibarilə dövlətçiliyi qoruyub saxlamaqdan gedirdi.

Xalqın seçimi mexanizminin işə düşməsinə şübhəsizdir cəmiyyətin müstəqilliyin ilk illərinin Lider çatışmazlığı ayrıca vurğulanmalıdır. Azərbaycanın yuxarıda bəhs edilən bir sıra çox ciddi ağırlaşdırıcı şərtlər daxilində müstəqilliyə nail olmasına rəğmən yaranan yeni milli hökumətdə güclü, təcrübəli və qətiyyətli liderin, bacarıqlı siyasətçilərin və idarəçilərin yoxluğu ölkəni hərtərəfli böhrana aparan səbəblərin əsaslarından sayılmalıdır və sayılır.

Yaranmış vəziyyətdə böhranı dayandıracaq, ölkəni fəlakətdən xilas edə biləcək yeganə şübhəsiz cəmiyyətin mexanizminin işə düşməsindən ibarət idi. Siyasi proseslərdə Heydər Əliyevin yaxından iştirakından kənar böhranın cilovlanması, müstəqilliyin qorunmasının mümkün olduğunu həmin aydın şəkildə dərk etməyə başlamışdı. Heydər Əliyev şəxsiyyətində insanlar həm böyük liderlik keyfiyyətini, təcrübəni, qətiyyəti, həm də xalqın bütün təbəqələrini birləşdirə biləcək milli iradəni görür və qiymətləndirirdi.

Heydər Əliyevin dəfələri sınaqdan çıxmış liderlik keyfiyyətləri əhalinin əksəriyyətinin qəti rəğbətini qazanmaqla qüdrətli siyasi amil dərəcəsinə yüksəlmişdi. Xalqın bu dahi insana dərin inamı və etibarını onun liderlik imkanlarının xüsusi fərqləndirici xüsusiyyəti, əlavə güc mənbəyi rolunu oynayırdı. Bütün bunlara görə insanlar ölkənin böhrandan xilas oluması şansını yalnız Heydər Əliyev şəxsiyyəti ilə əlaqələndirir, onu açıq şəkildə hakimiyyətə dəvət edən xalq hərəkatında yüz minlərlə insan birləşirdi.

1992-ci ilin sonu, 1993-cü ilin əvvəllərində xalq artıq seçimini etmişdi. Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı zamanı gözəyən qaçılmaz tarixi zərurəti müstəqillik tarixinin yeni, geriyyədməz, uğur və qələbələrlə zəngin mərhələsinin təməli qoyulmuş oldu. Onu da qeyd etmək tamamilə yerinə düşər ki, Heydər Əliyev hakimiyyətə təkə təcrübəli və qüdrətli lider kimi deyil, həm də ölkəni böhrandan çıxarmaq üçün aydın proqramı və komandası olan dövlət xadimi kimi qayıtmışdı. Onun rəhbərliyi altında 1992-ci ilin noyabrında yaranan Yeni Azərbaycan Partiyasının sıralarında on minlərlə insan birləşirdi. Partiyanın proqramında ölkəni böhrandan çıxarmağın, müstəqil Azərbaycan dövlətini qurmağın aydın və inandırıcı konsepsiyasının cəmiyyətə təqdim edilməsi Heydər Əliyevə xalqın etimadını və dəstəyini daha da artırırdı.

Xalqın qüdrətli liderin qayıdışı ilə bağlı gözləntiləri həyətə doğuracaq qədər qısa zaman kəsiyində reallaşmağa başladı. Bir neçə ay ərzində kaos, anarxiya, idarəçilikdə yaranmış iflic vəziyyət aradan qaldırıldı, erməni silahlı birləşmələrinin hərəkatının qarşısı alındı və zəruri atəşkəsin imzalanmasına nail olundu. Nəticədə etibarilə müstəqil dövlətin siyasi, iqtisadi, sosial əsaslarının yaradılması üçün əlverişli şərait təmin edildi.

Müstəqil dövlət quruculuğu istiqamətində Heydər Əliyevin həyata keçirdiyi islahatların ağırlik mərkəzi 1995-ci ildə ümumxalq səsverməsi ilə qəbul edilən Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının üzərinə düşür. Müstəqil Azərbaycan Konstitusiyasının qəbul edilməsinin 30-cu ildönümü şərəfinə Prezident İlham Əliyevin 2025-ci ili "Konstitusiya və Suverenlik İli" elan etməsi dövlətin Əsas Qanununun müasir tarixdə xüsusi rolunun yüksək qiymətləndirilməsi nümunəsi hesab edilə bilər.

Liberal iqtisadiyyata keçidi təmin edən kompleks tədbirlər dövlətçiliyin iqtisadi əsaslarını qurmağa əlverişli imkanlar yaratdı. Bununla yanaşı, müasir dövlət quruculuğunda və müstəqilliyin taleyində Heydər Əliyev müdrikliyinin parlaq nümunəsi sayılır "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanması və Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft ixrac kəmərinin çəkilməsi böyük tarixi əhəmiyyət kəsb edir. Ölkəmizin iqtisadi imkanlarının inanılmaz dərəcədə yüksəlməsindən tutmuş yeniləşməsində, müasirləşməsində, beynəlxalq əhəmiyyətinin artmasında neft strategiyasının müstəsna rolunu qeyd etməmək mümkün deyil.

Heydər Əliyevin müstəqil dövlət quruculuğu konsepsiyasının təməl prinsipi kimi azərbaycanlıq məfkurəsinin birləşdirici rolunu ayrıca qeyd olunmalıdır. Ölkədə separatizmə və millətçi meyllərə qarşı qoyulan sözügedən yanaşma Azərbaycan dərin köklərə sahib olan milli birliyin və həmrəyliyin ideya əsası kimi missiyanı uğurla həyata keçirir. Bu birlik və həmrəylik Azərbaycan dövlətinin qüdrətinin etibarlı əsası, cəmiyyətdə tolerantlıq və barışın məhkə daşıdır desək, həqiqi etiraf etmiş olarıq.

Heydər Əliyevin müdrikliyinin növbəti parlaq nümunəsi olan və illərin sınağından keçən müstəqil Azərbaycan dövləti təkə siyasi yetkinlik məcəssəməsi deyil, həm də iqtisadi qüdrət və inkişafın gözəl təəcəssümüdür. Özünün qiturla qeyd etdiyi kimi, onun şah əsəri olan müstəqil Azərbaycan dövləti Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında daha da güclənir, bütün dünyaya yeni möhtəşəm qələbələrini təqdim edir.

Heydər Əliyevin seçimi

Milli Lider səviyyəsinə yüksələn böyük şəxsiyyətlərin seçimi əksər hallarda tarixi seçim, yaxud xalqın seçimi xüsusiyyəti kəsb edir. 2003-cü ildə növbəti prezident seçkiləri ərafasında Heydər Əliyevin xalqa müraciəti Azərbaycanın tarixinə məhz belə bir seçim kimi daxil olmuşdur. "Mənim axıra çatdırı bilmədiyim taleyüklü məsələləri, planları, işləri sizin köməyiniz və dəstəyinizlə İlham Əliyev başa çatdıracaq", - deyən Ümummilli Liderin xalqa çağırışı Azərbaycanın tarixində dərin iz buraxmış taleyüklü seçim missiyanı artıq 22 ildir ki, uğurla yerinə yetirir. Bu illər ərzində ölkəmizin qüdrətli inkişafının, silsilə zəfərlərinin kökündə Heydər Əliyev siyasəti ilə yanaşı, haqqında söhbət açdığımız müdrik seçimin dayandığına hər kəs dərinlən inanır.

Müdrik siyasətin uğurlu davamının layiqli varisin fəaliyyətindən asılı olduğunu tarix dəfələri sübuta yetirmişdir. Heydər Əliyevin uzaqgörənliyi ilə fərqlənən varis seçimi bu tarixi həqiqəti təsdiq edən növbəti parlaq nümunə kimi mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Azərbaycanda İlham Əliyev amilinin formalaşmasının, ölkənin İlham Əliyev mərhələsinə qədəm qoymasının başlanğıcı, Heydər Əliyevin məlum seçimi sayılır və sayılmalıdır. Eyni zamanda ötən 22 ilin əzəmətli inkişafı və qələbələri Heydər Əliyev seçiminin müdrikliyinin təntənəsi olaraq nəzərdən keçirilməyə tam layiqdir. Ulu Öndərin tarixi seçiminin daha bir ölçüsü isə onun əvəzolunmaz irsinin günümüzdə və gələcəkdə ölkəmizdə fəaliyyət və uğur proqramı missiyanı həyata keçirməsidir. "Müdrik siyasət, üstüqə, layiqli varis" formasında özünü göstərən uğur formulu həm bu günün, həm də gələcəyin inkişaf fəlsəfəsi olaraq qavranılmalıdır.

Heydər Əliyev Azərbaycanı qüdrətli dövlət görmək istəyirdi və onun əsasının iqtisadiyyatda olduğunu açıq şəkildə vurğulayırdı. Onun dövlətçilik fəlsəfəsi Ümummilli Liderə məxsus "İqtisadiyyatı güclü olan dövlət hər şeyə qadirdir" sözlərində özünün lakonik ifadəsini tapıb. Azərbaycanın müasir tarixinin İlham Əliyev mərhələsi bu müdrik fəlsəfənin təntənəsinin parlaq nümunəsi sayılmağa layiqdir. Son 20 il ərzində ölkənin iqtisadiyyatının 3 dəfədən çox artması, Azərbaycanın dünyanın ən uğurlu gənc dövləti statusunu etiraf edilməsi, regionun ən böyük iqtisadiyyatına çevrilməsi və digər inkişaf parametrləri hər şeyə qadir olan dövlətin artıq mövcudluğunun aydın təzahürleridir.

Dövlətin ən mühüm vəzifəsini insanların rifahının təmin edilməsində görə Heydər Əliyev strategiyasının İlham Əliyevin rəhbərliyi dövründə yeni keyfiyyət mərhələsinə yüksəlməsi son 20 ilin uğurlarının ən mühümləri sırasındadır. Qısa vaxtda yoxsallıqın 49 faizdən 5 faizə endirilməsi, əməkdaşlarının, pensiya və müavinətlərin dəfələri artırılması, yüz minlərlə yeni iş yerlərinin yaradılması, Birinci Qarabağ müharibəsində uğursuzluğun nəticəsi olan qaçqın şəhərcikləri kimi kədarli mənzərənin ölkənin həyatından birləşməsi silinməsi və digər çoxsaylı möhtəşəm və genişmiqyaslı sosial layihələr insanların həyatını dəyişdirən siyasətin təəcəssümü kimi tarixə düşmüşdür.

Müasirləşmə, yeniləşmə, ölkənin siyasətinin dəyişdirilməsi, yeni imicinin formalaşdırılması Heydər Əliyevin yeni Azərbaycan konsepsiyasının ayrılmaz hissəsi kimi qəbul olunur. Onun "İndiki Qara Şəhər gün gələcək ki, Ağ Şəhər olacaq" sözləri, əslində, ölkəmizdə quruculuq siyasətinin mühüm istiqamətlərindən birini təşkil edir. Bu gün "Ağ Şəhər" nəinki təkə keçmiş "Qara Şəhər" in yeni mənzərəsinin, habelə bütövlükdə ölkəmi-

zin müasirləşməsi strategiyasının simvolu olaraq səciyyələndirilir. Ümummilli Liderin yaratdığı partiyanın əndində ifadə olunan Yeni Azərbaycanın quruculuğu bütönlükdə İlham Əliyevin rəhbərliyi altında uğurla davam etdirilən Heydər Əliyev siyasətinin ən gözəl təəcəssümüdür.

Qüdrətli ordu Heydər Əliyevin güclü dövlət konsepsiyasının əsas hədəflərindən birini təşkil edir. Hələ sovet dövründə Azərbaycana rəhbərlik edən Ulu Öndər gələcəyə ünvanlanan hərbi kadrlar hazırlığına xüsusi önəm verirdi. Naxçıvanski adına hərbi məktəbin yaradılması onun bu fikrinin reallaşması istiqamətində atılan əlamətdar addım sayılır. 1993-cü ildə hakimiyyətə qayıdışından sonra Azərbaycanın dövlət başçısı kimi ən çox diqqət ayırdığı məsələlər sırasında ordu quruculuğunun xüsusi yer tutması, bu mənada, ayrıca qeyd olunmalıdır. Heydər Əliyev güclü ordunu, ilk növbədə, Qarabağ probleminin ədalətli həllinin əsası saymaqla yanaşı, həm də güclü dövlət quruculuğunun vacib amili hesab edirdi. İndi Azərbaycanın Silahlı Qüvvələrinin dünyanın qüdrətli, yüksək döyüş qabiliyyətinə malik orduları sırasında şərfəli yer tutması Ümummilli Liderin zəngin siyasi irsinin müasir ölkəmizin həyatında davam etməkdə olan missiyanın növbəti əzəmətli təntənəsidir. Qarabağın azad edilməsinin Heydər Əliyevin ən ümdə siyasi vəsiyyəti olduğunu nəzərə alaraq qeyd edilməlidir ki, Prezident İlham Əliyev Ulu Öndərin bu vəsiyyətini, ilk növbədə, yaratdığı güclü ordunun, yetişdirdiyi igid hərbiçilərimizin qəhrəmanlığı sayəsində ləyaqətlə yerinə yetirmişdir.

İkinci Qarabağ müharibəsində Azərbaycanın möhtəşəm zəfəri ölkəmizin iqtisadi, hərbi və siyasi qüdrətinin danılmaz təntənəsi kimi tarixə həkk olunub. Bu qələbə bir çox aspektdə böyük tarixi əhəmiyyət kəsb edir. Hər şeydən əvvəl Azərbaycanın müzəffər ordusu 30 ilə yaxın davam edən işğala və onunla birlikdə tarixi ədalətsizliyə son qoydu, milli maraqların qorumaq üçün tükməməyən vətənpərvərlik ruhuna, habelə daxili potensiala malik olduğunu sübuta yetirdi. Digər tərəfdən isə, Vətən müharibəsinin uğurlu yekunu Azərbaycanın illər ərzində dünyaya nümayiş etdirdiyi iqtisadi və siyasi potensialın qüdrətli hərbi gücə çevrildiyinin qeyd-şərtsiz təsdiqi effektini yaratmış oldu. İndi beynəlxalq icma ölkəmizi uğurlu iqtisadi sistem olmaqla yanaşı, həm də ciddi hərbi güc, şəksiz regional aktor kimi tanınmağa və etiraf etməyə məcburdur. Ölkəmizin fəal beynəlxalq gündəliyi, diplomatik təşəbbüsləri və çoxşəxli dövlətlərarası əlaqələri onu beynəlxalq həyatın ön planına çıxarmaqdadır.

Hazırda Azərbaycan genişmiqyaslı iqtisadi və sosial siyasət xəttini ardıcıl surətdə davam etdirməklə yanaşı, işğaldan azad edilmə Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun erməni vandalların tərəfindən yerli bərdə edilmiş şəhər, kənd və qəsəbələrini bütövlükdə yenidən qurmaqdan ibarət olan əzəmətli sosial-quruculuq layihəsinin həyata keçirir. Vaxtilə digər ölkələrin həyatında müşahidə edilən oxşar dağıntıların çoxsaylı beynəlxalq donorların yaxından köməyi sayəsində aradan qaldırılmasından fərqli olaraq, ölkəmiz vandalizmə məruz qalan Qarabağ və Şərqi Zəngəzura müasir şəhərsalmanın ən gözəl nümunələrini müstəsna olaraq öz imkanları hesabına yaratmaqdadır. Bununla da Azərbaycan Heydər Əliyevin qoyduğu siyasət əsasında Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında yaradılan potensialı və böyük imkanlarını dünyaya növbəti dəfə inandırıcı şəkildə nümayiş etdirir.

Azərbaycanın dünənini və bu gününü ehtiva edən Heydər Əliyev ideyaları onun gələcəyinə də işıq saçır, ölkəmizin parlaq sabahına dərin inamın əsasını təşkil edir.

Azərbaycan xalqı 1993-cü ildən bu günə qədər Ulu Öndər Heydər Əliyevin zəngin və aktuallığını heç zaman itirməyən ideyalarından ilham alır. Prezident İlham Əliyevin tarixi nailiyyətlər və qələbələri müşayiət olunan siyasəti isə gələcəyin daha güclü, daha fərvan, daha müasir Azərbaycanının təməli kimi qəbul edilir. Xalqımız bu gələcəyə inanır, inanaraq yaşayır, yaşayaraq tariximizin yeni parlaq səhifələrini yaradır.

ƏLİ ƏHMƏDOV,
Yeni Azərbaycan Partiyası Sədrinin müavini

1923

Azərbaycanın özü qədər əbədi

2025

Ulu Öndərin müəllifliyi ilə çağdaş tariximizin parlaq səhifələri yaradılmışdır

Azərbaycan ictimaiyyəti dövlətimizin məmarı və qurucusu, öz xidmətləri ilə xalqımızın Ümummilli Liderinə çevrilmiş Heydər Əliyevin anadan olmasının 102-ci ildönümünü qarşılayır. Bu münasibətlə respublikamızda keçirilən müxtəlif məzmunlu tədbirlər göstərir ki, xalqımız öz dahi oğlunun əziz xatirəsini böyük ehtiramla yad edir.

İllər ötse də, Heydər Əliyevin siyasi irsi, dövlətimiz və xalqımız qarşısındakı xidmətləri barədə söz açmağa hər zaman ehtiyac duyulur. Çünki Azərbaycanın bugünkü inkişafının, yüksəlişinin təməlinə məhz Heydər Əliyevin ideyaları, bu dahi şəxsiyyətin müəyyən etdiyi inkişaf strategiyası dayanır. Başqa cür desək, bu gün artıq Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə tarixinin ən qüdrətli dövlətinə çevrilən Azərbaycan Heydər Əliyev siyasətinin, Ulu Öndərin əbədiyaşar ideyalarının təntənəsidir.

Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycanı həmişə yüksək-lərdə, ucalarda görmək istəyirdi. Onun respublikamıza rəhbərliyinin bütün dövrlərdə fəaliyyətinin qayəsində məhz bu arzular, bu ilti niyətlər dayanmışdır. Hansı vəzifədə çalışmasından və harada yaşamadından asılı olmayaraq, dahi şəxsiyyət öz dövləti və xalqı üçün əlindən gələnəni etmişdir. Və bununla Heydər Əliyev həm də sübuta yetirmişdir ki, iradə və votən sevgisi olan yerlə bütün məqsədlərə çatmaq mümkündür.

Heydər Əliyev Azərbaycana 1969-1982-ci illərdəki rəhbərliyi zamanı ölkəmizi bütün sosial-iqtisadi göstəricilərinə görə keçmiş ittifaqın autsayerləri sırasından liderlər sırasına yüksəltdi, cəmiyyət həyatının bütün sahələrində inkişafa nail oldu. Elmdə, təhsildə, xalqımızın milli dünyagörüşündə pozitiv dəyişikliklər baş verdi. Moskvada çalışdığı illərdə də Ulu Öndər öz vətəni-nə diqqət və qayğısını əsirgəmədi, bir sıra strateji müəssisələrin məhz Azərbaycanda yaradılmasına nail oldu.

1987-ci ildə vəzifəsindən istefa verdikdən sonra da Heydər Əliyev öz xalqının yanında idi. Hansı ki, Ulu Öndərin o illərdə ortaya qoyduğu siyasi nümunələr dövlətçilik tariximizin mühüm hadisələri kimi hər zaman diqqət mərkəzində olacaq. Məsələn, Heydər Əliyevin 1990-cı ilin Qanlı Yanvar hadisələrindən sonra Moskvada SSRİ rəhbərliyini cəsarətlə ifşa və tənqid etməsi əs-lində Azərbaycanı müstəqilliyə aparan yolun ilk siyasi addımlarından biri idi. 1990-cı ilin iyulunda doğma vətəninə qayıdan Heydər Əliyevin fəaliyyətinin Naxçıvan dövrü isə xalqımızın müstəqilliyə aparan çox mühüm hadisələrə əla-mətdardır. Məhz Ulu Öndərin təşəbbüsü ilə 1990-cı ildə Naxçıvanda qəbul edilən siya-si qərarlar, SSRİ-nin gələcəyi ilə bağlı referendumun boykot edilməsi müstəqillik uğrunda mübarizənin təkanverici amili-nə çevrilmişdi.

O dövrdə həm də Naxçıvanı Ermənistanın işğalından qoruyan Heydər Əliyevin Azərbaycan tarixindəki növbəti böyük xidməti hələ yeni əldə etdiyimiz müstəqilliyimizin xilas-lası oldu. 1993-cü ildə xalqın çağırışı ilə Bakıya gələn Ulu Öndər heç kimin üzərinə göt-ürə bilməyəcəyi bir missiyanı qətiyyətlə yerinə yetirdi, müstəqilliyimizi qorudu, Azər-baycan dövlətçiliyini xilas etdi. Bu gün o dövrü təhlil edəndə, baş verənləri nəzərdən keçirəndə, hansı qüvvələrin respublikamıza qənim kəsildiklə-rini göz önünə gətirəndə, Heydər Əliyevin xilas missi-yasının nə qədər özəmətli ol-duğunu görürük. Bu missiyanı isə yalnız Heydər Əliyev kimi görkəmli dövlət adamları, bö-yük siyasətçilər yerinə yetirə bilirdilər.

Beləliklə, Heydər Əliyev bütün tarixi mərhələlərdə və lazım olan situasiyalarda dövlətə və xalqa layiqli xidmətin ən gözəl nümunələrini yaratmışdır. Tarixdə isə buna bən-zər nümunələr tapmaq müm-kün deyil. Heydər Əliyevin müəllifliyi ilə ölkəmizin çağ-daş tarixinin qürurdoğuran səhifələri yazılmışdır.

Qeyd etdiyim kimi, Ulu Öndər Heydər Əliyev Azər-baycanı həmişə ucalarda görmək istəyirdi. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə respubli-kamızın inkişafı, iqtisadiyyat-da və sosial sferada baş verən köklü keyfiyyət dəyişiklikləri, Azərbaycanın dünya birliyin-də özünə layiqli yer tutması, regionda və global miqyasda söz sahibi olan dövlət kimi ta-nınması, global problemlərin həllinə töhfələr verməsi gös-tərir ki, Heydər Əliyevin ide-yaları gerçək həyatda öz əksi-ni tapır. Təkcə son illərdə baş verən hadisələr, Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına sədrliyinin, respublikamızda COP29 kimi mötəbər tədbirin keçirilməsinin, Prezident İlham Əliyevin cari ilin aprelində Çin Xalq Respublikasına etdi-yi dövlət səfərinin fonunda öz təsdiqini tapan həqiqətlərdən biri Heydər Əliyev ideyalarının reallaşmasıdır.

Heydər Əliyevin ən böyük arzusu torpaqlarımızın işğal-dan azad edilməsi idi. Ulu Öndər müstəqil Azərbaycana rəhbərlik etdiyi 10 il ərzində ərazilərimizin işğaldan azad edilməsi üçün mühüm siyasi və iqtisadi təməllər yaratdı. Məsələn, 1996-cı ilin dekabr-dan keçirilmiş ATƏT-in Lis-sabon sammitində 53 Avropa dövlətinin dəstəklədiyi prinsiplərdə Dağlıq Qarabağ probleminin məhz Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həlli öz əksini tapmışdı. Hey-dər Əliyev hələ Azərbaycanın indiki kimi güclü olmadığı il-

lərdə dünya erməniliyinin bütün təzyiqlərini qətiyyətlə dəf etdi, aparılan sülh danışıqlarında respublikamızın milli maraqlarını qorudu. Ulu Öndər əmin idi ki, torpaqlarımız mütləq işğaldan azad olunacaq. "Azərbaycan bu vəziyyətdən çıxacaq, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü təmin olunacaq, qaçqınlar öz yerinə, yurduna, qayıdacaqlar və Azərbaycan müstəqil dövlət kimi yaşaya-caq, inkişaf edəcəkdir", - deyər Heydər Əliyev çıxışlarının birində bildirmişdir.

Vətən müharibəsində torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi, o cümlədən antitə-ror tədbirlərində Qarabağdakı erməni separatizminə son qo-yulması ilə Ulu Öndərin bu ar-zusu da reallaşdı. Möhtərəm Prezident İlham Əliyev ata və-siyyətini sərkərdə qətiyyəti ilə yerinə yetirdi, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü təmin etdi. Bugünkü Azərbaycan Heydər Əliyevin görmək istədiyi Azərbaycan dövlətidir.

Heydər Əliyev dövlətçili-yimizin və müstəqilliyimizin sarsılmaz təməllərini yaratdı, respublikamızın inkişaf istiq-a-mətlərini, ideoloji xəttini müəyyən etdi. Ona görə Hey-dər Əliyev yolu yüksəliş və qüdrətli Azərbaycan demək-dir. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə respublikamızın əldə etdiyi bütün nailiyyətlər, Azərbaycanın öz tarixinin ən qüdrətli dövlətinə çevrilməsi bu reallığı təsdiq edir. Ulu Öndərin ideyaları ilə yüksələn Azərbaycan özünün bütün hə-dəflərinə inamla çatır. Qara-bağda və Şərqi Zəngəzurdə həyata keçirilən bərpa və qu-ruculuq işləri bir daha dövləti-mizin gücünü, cənab İlham Əliyevin qətiyyətini dünyaya bəyan edir.

Ümumiyyətlə, geridə qoy-duğumuz hər bir ildə cənab Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qazandığımız say-sız-hesabsız nailiyyətlər bizə Heydər Əliyevin fəaliyyəti bə-rəsində böhs etmək üçün yeni-yeni mövzular verir. Çünki hər bir uğurumuz həm də Ulu Öndərin arzularını təcəssüm etdi-rir. Xalqımız bütün bunları gö-rür, dəyərləndirir və Prezident İlham Əliyevin ətrafında hər zaman sıx səfərbər olmaqla, Heydər Əliyev yoluna sədəqə-tini nümayiş etdirir.

*Nəsim MƏHƏMƏLİYEV,
Milli Məclisin deputatı*

Konstitusiyamızın banisi

Cənab Prezident İlham Əliyev tərəfindən 2025-ci ilin "Konstitusiya və Suverenlik İli" elan edilməsi, eləcə də bu münasibətlə 11 fevral 2025-ci il tarixində təsdiqlənmiş tədbirlər planından irəli gələn vacib məsələlər respublikamızın bütün bölgələrində və onun hüduqlarından kənarda geniş müza-kır olunmaqda, Azərbaycanın müasir dövrün çağırışlarına uy-gun inkişafı isə böyük maraq və rəğbətlə qarşılanmaqdadır.

Bu mənada xüsusi olaraq vurğulan-lıdır ki, müstəqil Azərbaycan Res-publikasının Konstitusiyasının banisi olan Ümummilli Lider Heydər Əliyev, bu gün müzəffər Ali Baş Komandan, möhtərəm Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizin suverenliyinin tam bərpası yoluna işıq saçıan ideya müəllifi kimi Azərbaycan xalqının ya-daşında əbədi yaşayacaqdır.

Müstəqilliyimizin ilk illərindəki çə-tinliklər, ölkədə yaranan kaos və parça-lanma təhlükəsi milli dövlətçiliyin sar-sıldılmasında xidmət edən qüvvələrin iş başında olması ilə bağlı idi. Bu vəzi-yət Heydər Əliyev şəxsiyyətinin yeni-dən siyasi səhnəyə qayıdışını zəruri et-di. Onun rəhbərliyi ilə Azərbaycan və-təndaş qarşıdurmasından, iqtisadi fəla-kətdən, siyasi təlatümdən xilas olaraq hüquqi dövlət quruculuğuna yönəldi.

Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayı-dışından sonra ölkədə hüquqi qaydala-rın möhkəmləndirilməsi, idarəetmənin sabitləşdirilməsi və konstitusiya əsa-sında müasir dövlət quruculuğunun əsasları formalaşdırıldı. Bu istiqamətdə ən vacib addımlardan biri də Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılması idi. 1992-ci ildə əsası qoyulan bu parti-ya dövlət müstəqilliyimizin qorunma-sında, siyasi sabitliyin təmin olunma-sında və xalqın bir araya gəlməsində əvəzsiz rol oynadı. Onun irəli sürdüyü ideyalar, dövlətçilik prinsipləri və ictimai həmrəylik çağırışları cəmiyyətin bütün təbəqələrini əhatə edərək vəhdət yaratdı.

Azərbaycanın hüquqi sisteminin formalaşması prosesi təkcə konstitusi-yanın qəbul edilməsi ilə məhdudlaş-madı. Ulu Öndərin rəhbərliyi ilə qəbul edilən qanunvericilik aktları və hüquqi islahatlar hüquq sisteminin Avropa standartlarına uyğunlaşdırılması üçün ciddi zəmin yaratdı. Bu proses müstə-qil məhkəmə sisteminin, ədalətli hü-quq-mühafizə orqanlarının və hüquqi dövlət strukturlarının formalaşması ilə müşayiət olundu. Bu gün Azərbaycan vətəndaşları hüquqi cəhətdən daha qo-runan, hüquqları daha çox tanınan və azadlıqları təmin olunan cəmiyyətin üzvləridir.

Heydər Əliyevin iqtisadi islahatlar proqramı çərçivəsində həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində ölkə iqtisadiyyatı dirçəldi. Neft strategiyasının əsasını təşkil edən və 1994-cü ildə imzalanan "Əsrin müqaviləsi" Azərbaycanın beynəlxalq enerji bazarına inteqrasiyasına yol açdı. Bu saziş təkcə iqtisadi deyil, həm də geosiyasi baxımdan Azər-baycanın mövqeyini möhkəmləndirdi. Bu prosesdə İlham Əliyevin neft diploma-tiyası sahəsindəki fəaliyyəti xüsusi önəm daşıdı. Bu diplomatiya Azər-baycanın xarici tərəfdaşlarla münasibətlə-rini gücləndirdi, regionda yeni əmək-daşlıq formatlarının yaranmasına şərait yaradı.

İlham Əliyevin prezidentliyi döv-ründə iqtisadiyyatın şəxələndirilməsi, qeyri-neft sektorunun inkişafı, infrastrukturların layihələrinin reallaşdırılması, eyni zamanda sosial rifahın yaxşılaşdırılması sahəsində irimiqyaslı proqram-lar həyata keçirildi. Onun rəhbərliyi ilə qəbul edilən iqtisadi strategiyalar Azər-baycanın davamlı inkişafını təmin etdi və ölkəmizi regionun güclü dövlətinə çevirdi. Böyük qayıdış proqramının ic-rası, azad olunmuş ərazilərin bərpası və yenidən qurulması istiqamətində görü-lən işlər bunun bariz nümunəsidir.

Azərbaycan Respublikasının Prezi-denti cənab İlham Əliyev hər zaman vurğulamışdır ki, güclü iqtisadiyyat güclü dövlətin əsas təminatıdır. Bu kontekstdə aparılan iqtisadi islahatlar sosial siyasətlə üzvi şəkildə bağlıdır. Yoxsulluğun azaldılması, işsizliyin mi-nimuma endirilməsi, əhalinin yaşayış səviyyəsinin yüksəldilməsi istiqamə-tində həyata keçirilən kompleks tədbir-lər nəticəsində ölkədə sosial ədalət prinsipi daha da möhkəmləndirildi.

Şəffaflıq və korupsiyaya qarşı mü-barizə sahəsində Prezident İlham Əli-yevin apardığı siyasət nəticəsində dövlət idarəetməsində məsuliyyət və hesa-batlılıq prinsipləri gücləndirildi. "Yeni dövr şəffaflıq dövrüdür" çağırışı sadəcə bir ifadə deyil, həm də praktiki tədbir-lərlə dəstəklənən bir fəaliyyət strategi-yasıdır. Bu, xalqla dövlət arasındakı etimadın möhkəmlənməsində xidmət edir. Açıqlıq və şəffaflıq, vətəndaşların

dövlət proseslərində iştirakını artırmaqla yanaşı, ictimai nəzarətin səmərəliliyini də artırır.

Qarabağ zəfəri Azərbaycan dövlətçiliyinin və Konstitusiyası ilə müəyyən-ləndirilmiş ərazi bütövlüyü prinsipinin təntənəsidir. 2020-ci il sentyabrın 27-də başlanan və 44 gün davam edən Vətən müharibəsi xalqımızın qəhrəmanlıq salnaməsində yeni bir zirvə oldu. Bu müharibədə qazanılan parlaq qələbə təkcə hərbi gücün nümayişi deyil, eyni zamanda siyasi uzaqgörənlik, diploma-tik ustalığ və milli həmrəyliyin qələbə-si kimi tarixə düşdü. Azərbaycan xalqı, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin ət-rafında sıx birləşərək, həmrəyliyi və iradəsi ilə, rəşadətli ordumuz isə peşəkarlığı, fədakarlığı və qəhrəmanlığı ilə bu tarixi zəfərin müəllifinə çevrildi.

Bu zəfər nəticəsində Azərbaycanın suverenliyi tam bərpa olundu, ölkəmi-zin ərazi bütövlüyü təmin edildi və konstitusiyada təsbit olunmuş prinsiplər real həyatda gerçəkləşdi. Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun azad edilməsi yalnız hərbi baxımdan deyil, həm də beynəlxalq hüquq normalarına əsaslanaraq siyasi və diplomatik nailiyyət kimi dəyərləndirilir. Prezident İlham Əli-yevin Vətən müharibəsi dövründə və sonrakı mərhələdə apardığı diplomatik fəaliyyət, informasiya müharibəsindəki qətiyyətli çıxışları və postmünaqişə dövrü üçün hazırladığı strateji planlar İlham Əliyevin bu siyasəti zamanın tə-ləblərinə uyğun şəkildə zənginləşdir-məsi ölkəmizin sabitlik və tərəqqi yo-lunda olduğunu sübut edir.

Bu qələbə ideoloji cəhətdən də mü-hüm əhəmiyyət daşıyır. Çünki illər bo-yu xalqın yaddaşında yaşayan ədalət və qürur hissi nəhayət ki, reallığa çevrildi. Vətən müharibəsində əldə olunan nəti-cələr bir daha göstərdi ki, Azərbaycan dövləti öz ərazi bütövlüyünü bərpa et-mək gücündədir və bu istiqamətdə hər bir vasitədən - diplomatiyadan, iqtisadi gücdən və hüquqi əsaslardan istifadə et-məyə qadirdir. Qarabağ zəfəri müasir Azərbaycan tarixində milli qürurun, dövlətçilik iradəsinin və xalq-dövlət birliyinin möhtəşəm simvoluna çevrildi.

Müstəqillik və suverenlik anlayışının davamlılığı üçün iqtisadi təhlükə-sizlik bu gün olduqca mühüm strateji prioritetə çevrilmişdir. Ulu Öndər Hey-dər Əliyev iqtisadi təhlükəsizliyi dövlət təhlükəsizliyinin ayrılmaz tərkib hissəsi kimi qiymətləndirmiş, iqtisadi müstəqilliyin təmin olunmasını milli dövlətçiliyin möhkəmləndirilməsinin əsas şərti hesab etmişdir. Onun başlat-dığı iqtisadi islahatlar, ölkəmizə xarici sərmayənin cəlbə və neft strategiyası

nəticəsində Azərbaycanın iqtisadi tə-məli möhkəmləndi, dövlətimiz beynəlxalq enerji bazarında mühüm tərəfdaşa çevrildi.

Prezident İlham Əliyev bu xətti da-ha da inkişaf etdirərək iqtisadi təhlükə-sizlik məsələsini milli inkişaf strategi-yasının mərkəzində saxlamışdır. Qeyri-neft sektorunun inkişafı, ərzaq təhlükə-sizliyi, sənaye parklarının yaradılması, rəqəmsal iqtisadiyyatın təşviqi və da-yanıqlı maliyyə siyasəti kimi tədbirlər nəticəsində ölkəmiz iqtisadi baxımdan daha çevik və dayanıqlı hala gəlmişdir. Xarici borcun minimum səviyyədə sax-lanılması, milli valyutanın sabitliyi və strateji valyuta ehtiyatlarının gücləndirilməsi kimi göstəricilər iqtisadi müstə-qilliyin əsas sütunlarını təşkil edir.

İqtisadi təhlükəsizlik eyni zamanda vətəndaşların sosial rifahı ilə sıx bağlı-dır. Əhalinin məşğulluğunun artırılma-sı, sosial müdafiə sisteminin təkmilləş-dirilməsi, az təminatlı təbəqələrə dəst-əyin gücləndirilməsi və bölgələrdə in-frastruktur layihələrinin reallaşdırılma-sı həm iqtisadi sabitliyə, həm də ictimai etimada töhfə verir. Bu tədbirlər nəticəsində Azərbaycan təkcə regionda deyil, beynəlxalq miqyasda da nümu-nəvi sosial-iqtisadi inkişaf modeli yara-dan ölkə kimi tanınmaqdadır.

Bütün bu uğurların təməlinə daya-nan ideoloji baza isə azərbaycanlılıq fəlsəfəsidir. Heydər Əliyev tərəfindən formalaşdırılan, İlham Əliyev tərəfin-dən zənginləşdirilən bu ideologiya müasir Azərbaycan cəmiyyətinin mə-nəvi birliyinə, tolerantlıq ənənələrini və dövlətçilik düşüncəsini ifadə edir. Azərbaycanlılıq - vətəndaşın etnik mənsubiyyətdən, dinindən və siyasi baxışlarından asılı olmayaraq, vahid dövlətçilik amalı ətrafında birləşməni təşviq edən milli ideyadır.

Prezident İlham Əliyevin "Mən hər bir azərbaycanlının Prezidenti olaca-ğam" fikri azərbaycanlılığın humanist, əhatəli və birləşdirici mahiyyətini açıq şəkildə ortaya qoyur. Bu ideologiya təkcə keçmişə bağlılıq deyil, həm də gələcəyə yönəlmis inkişaf, modernləş-mə və hüquqi dövlət prinsiplərinin fəlsə-vi əsasını təşkil edir. Azərbaycanın çoxmillətli və çoxkonfessiyalı cəmi-yətində azərbaycanlılıq ideologiyası sülh, qarşılıqlı hörmət və ümummilli həmrəylik mühitinin qorunmasında əsaslı rol oynayır.

Nəticə etibarilə Qarabağ zəfəri, iq-tisadi müstəqillik və azərbaycanlılıq ideologiyası bir-birini tamamlayan və gücləndirən strateji dayaqlardır. Bu üç istiqamət birgə şəkildə Azərbaycanın suverenliyinin, dövlətçilik ənənələrinin və gələcək inkişaf yolunun təmi-natçısı kimi çıxış edir. Dövlətçilik düşüncəsinin möhkəmləndirilməsi, və-təndaş rifahının təmin olunması və mil-li birliyin qorunması isə bu strateji kon-sepsiyanın əsas məqsədidir.

Heydər Əliyevin müəyyən etdiyi dövlətçilik yolu bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Konstitusiyamızın qəbulundan ke-çən müddət ərzində əldə olunan uğur-lar göstərir ki, bu ali sənəd və onu ya-radan ideyalar tam yaşamaq və inkişaf etməlidir. Azərbaycanın suverenliyi, dövlətçiliyi və xalqımızın rifahı nami-nə bu siyasi kursa sadıqlıq ölkəmizin davamlı inkişafını təmin edir. Ulu Öndərin müdrik siyasəti və Prezident İlham Əliyevin bu siyasəti zamanın tə-ləblərinə uyğun şəkildə zənginləşdir-məsi ölkəmizin sabitlik və tərəqqi yo-lunda olduğunu sübut edir.

Bu gün hər bir azərbaycanlı qürurla deyər bilər ki, konstitusiyamızın banisi olan Heydər Əliyev həm də suverenliyi-mizin ideya mayakıdır və bu mayak bizi daim sabaha aparacaqdır. Onun qoyduğu irs - azərbaycanlılıq fəlsəfəsi, müstəqil-lilik düşüncəsi, hüquqi dövlət modeli və sosial ədalət prinsipi bu gün də yaşa-maqla yanaşı, Azərbaycanın gələcək inkişaf strategiyasını müəyyən edir.

Əldə olunan uğurlar, mövcud sabitlik və perspektiv hədəflər bir daha sü-but edir ki, Heydər Əliyev yolu daim yaşayacaq, bu yolda atılan hər bir addım isə xalqımızın rifahına, dövlətimiz-in qüdrətinə xidmət edəcəkdir. Bu yol müstəqilliyimizin, suverenliyimizin və hüquqi dövlətimizin təminatıdır.

*Vahid NOVRUZOV,
Azərbaycan Respublikası
Auditorlar Palatasının sədri,
YAP Veteranlar Şurasının üzvi,
iqtisad elmləri doktoru, professor*

"Sosial xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 16-cı bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

"Sosial xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012, № 3, maddə 191 (Cild I); 2024, № 4, maddə 365) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. Aşağıdakı məzmununda 9.0.3-1-ci maddə əlavə edilsin:
"9.0.3-1. sosial işçilərin və sosial xidmətçilərin şərəf və ləyaqətinə hörmətlə yanaşmaq";

2. 11-ci maddə üzrə:
2.1. 11.3-cü maddə üzrə:
2.1.1. birinci cümlədən "sonra" sözü çıxarılsın;
2.1.2. ikinci cümlə çıxarılsın;
2.2. 11.4-cü maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"11.4. Sosial işçi ərizənin ona təqdim edildiyi gündən 10 iş günü ərzində şəxsin (ailənin) sosial xidmətə olan tələbatının qiymətləndirilməsini və müəyyənləşdirilməsini həyata keçirir və sosial xidmətin formasını, növünü, sosial xidmətin göstərilməsi yeri və müddətini özündə əks etdirən hesabat hazırlayır."

3. 12-ci maddə üzrə:
3.1. 12.1-ci maddənin birinci cümləsindən "sonra" sözü çıxarılsın;

3.2. 12.3-cü maddəyə "götürülür" sözündən sonra "və 5 iş günü ərzində sosial işçi tərəfindən şəxsə (ailəyə) sosial xidmət göstərilməsinə dair fərdi plan hazırlanır" sözləri əlavə edilsin.

4. 19.1-ci maddədə "eyni yaşayış məntəqəsində" sözləri "Bakı şəhəri üzrə eyni inzibati ərazi vahidində, digər şəhər və rayonlar üzrə eyni inzibati ərazi dairəsində" sözləri ilə əvəz edilsin.

5. 20-ci maddənin mətni aşağıdakı redaksiyada verilsin:
"Yarıməstəqion (günərz) sosial xidmət çətin həyat şəraitində olan şəxslərə, o cümlədən özünün əsas həyatı tələbatını müstəqil təmin edə bilən və aktiv hərəkət qabiliyyəti olan ahiillərə və 18 yaşdan yuxarı əilliliyi olan şəxslərə gündüz və ya gecə vaxtlarında sosial-məişət, tibbi-sosial, sosial-mədəni və bu Qanunla müəyyən edilmiş digər xidmətlərin göstərilməsindən, onların münasib əmək fəaliyyətinə cəlb olunmasından ibarətdir."

6. 23-cü maddə üzrə:
6.1. 23.0.4-cü maddədən "asudə vaxtlarının təşkilinə və" sözləri çıxarılsın;

6.2. aşağıdakı məzmununda 23.0.6-1-ci maddə əlavə edilsin:
"23.0.6-1. sosial-mədəni xidmətlər - şəxslərin sosial-mədəni həyata uyğunlaşmasına, asudə vaxtının səmərəli təşkilinə yönəlmişdir";

7. 25.4-cü maddəyə "xidmətlər" sözündən sonra "və dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına zəmanət verilmiş həcmdə ödənişsiz evdə (səyyar) sosial xidmətlər" sözləri əlavə edilsin.

8. 28-ci maddənin mətni 28.1-ci maddə hesab edilsin və aşağıdakı məzmununda 28.2-ci maddə əlavə edilsin:

"28.2. Sosial xidmət müəssisələrində göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinə və səmərəliliyinə nəzarətin həyata keçirilməsi qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən edilir."

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 22 aprel 2025-ci il

"Sosial xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 22 aprel tarixli 183-VIIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və bununla əlaqədar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin bəzi fərmanlarında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, "Sosial xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 22 aprel tarixli 183-VIIQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Müəyyən edilsin ki:

1.1. "Sosial xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 28.2-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti həyata keçirir;

1.2. həmin Qanunun 28.2-ci maddəsində "orqan (qurum)" dedikdə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti nəzərdə tutulur.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

2.1. "Sosial xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 28.2-ci maddəsinə uyğun olaraq, sosial xidmət

müəssisələrində göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinə və səmərəliliyinə nəzarətin həyata keçirilməsi qaydasını iki ay müddətində təsdiq edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

2.2. "Sosial xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 22 aprel tarixli 183-VIIQD nömrəli Qanunundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

3. "Sosial xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2012-ci il 14 mart tarixli 600 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012, № 3, maddə 201 (Cild I) 2-ci hissəsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"2. Müəyyən edilsin ki:

2.1. "Sosial xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 28.2-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti həyata keçirir;

2.2. həmin Qanunun 7.1.4-cü maddəsində birinci halda, 7.2-ci, 12.5-ci, 13.2-ci, 15.1.3-cü, 19.1-ci, 25.3-cü və 26-cı maddələrində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti həyata keçirir;

2.3. həmin Qanunun 28.2-ci maddəsində "orqan (qurum)" dedikdə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti nəzərdə tutulur."

4. "Sosial xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2011-ci il 30 dekabr tarixli 275-IVQ nömrəli Qanununun tətbiqi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2012-ci il 29 noyabr tarixli 758 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012, № 11, maddə 1118 (Cild I) 1.4-cü bəndində "28-ci" sözləri "28.1-ci" sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 5 may 2025-ci il

"Feldyeger rabitəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

"Feldyeger rabitəsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2003, № 8, maddə 405 (Cild I) 3-cü maddəsinin mətni 3.1-ci

maddə hesab edilsin və aşağıdakı məzmununda 3.2-ci maddə əlavə edilsin:

"3.2. Diplomatik korrespondensiyanın daşınması qaydasını müvafiq icra hakimiyyəti orqanı müəyyən edir."

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 1 aprel 2025-ci il

"Feldyeger rabitəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 1 aprel tarixli 164-VIIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Feldyeger rabitəsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2003-cü il 4 avqust tarixli 903 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, "Feldyeger rabitəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 1 aprel tarixli 164-VIIQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Müəyyən edilsin ki, "Feldyeger rabitəsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 3.2-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Res-

publikasının Nazirlər Kabineti həyata keçirir.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

2.1. "Feldyeger rabitəsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 3.2-ci maddəsinə uyğun olaraq, diplomatik korrespondensiyanın daşınması qaydasını iki ay müddətində müəyyən edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

2.2. "Feldyeger rabitəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 1 aprel tarixli

164-VIIQD nömrəli Qanunundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

3. "Feldyeger rabitəsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2003-cü il 4 avqust tarixli 903 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2003, № 8, maddə 432 (Cild I) 2.2-ci bəndinə "Qanunun" sözündən sonra "3.2-ci," sözləri əlavə edilsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 5 may 2025-ci il

Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. "Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi haqqında Əsasnamə" təsdiq edilsin (*əlavə olunur*).

2. "Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin strukturu" təsdiq edilsin (*əlavə olunur*).

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

3.1. "Diplomatik xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikasının səfirlikləri, daimi nümayəndəlikləri, konsulluqları və fəxri konsulları haqqında əsasnamələrin yeni layihələrini hazırlayıb üç ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

3.2. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyində xidmət keçən diplomatik xidmət əməkdaşlarının vəzifə məaşla- rının məbləği və diplomatik xidmət stajına, diplomatik rütbəyə, təmsilçiliyə, hakimiyyət səlahiyyətinə görə vəzifə məaşına əla- vələr, eləcə də həmin əməkdaşların digər təminatları ilə əlaqə- dar təkliflərini hazırlayıb bir ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

3.3. bu Fərmandan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

4. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi:

4.1. Naxçıvan Muxtar Respublikasındakı İdarəsi əsasında Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi Aparatının müvafiq idarəsinin yaradılması ilə bağlı tədbirlər görsün;

4.2. bu Fərmandan irəli gələn digər məsələlərin həlli üçün zəruri tədbirlər görsün.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2025-ci il 5 may tarixli Fərmanı ilə təsdiq edilmişdir

Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi haqqında Əsasnamə

1. Ümumi müddəalar

1.1. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi (bundan sonra - Nazirlik) Azərbaycan Respublikasının xarici siyasətini və bu sahədə dövlət tənzimləməsi- ni, eləcə də xarici əlaqələr sahəsində Azərbaycan Respublikası dövlət orqanla- rının (qurumlarının) fəaliyyətinin əlaqə- ləndirilməsini həyata keçirən və diploma- tik xidmət orqanlarının vahid sisteminə rəhbərlik edən mərkəzi icra hakimiyyəti orqanıdır.

1.2. Nazirlik öz fəaliyyətində Azər- baycan Respublikasının Konstitusiyası, Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıx- dığı beynəlxalq müqavilələri, "Diploma- tik xidmət haqqında" Azərbaycan Res- publikasının Qanununu, Azərbaycan Res- publikasının Konsul Nizamnaməsini, Azərbaycan Respublikasının digər qanunlarını, bu Əsasnaməni, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin digər fərman- larını, həmçinin sərəncamlarını, Azər- baycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərar və sərəncamlarını, digər normativ hüquqi aktları rəhbər tutur.

1.3. Nazirlik öz vəzifələrini yerinə yetir- rəkən və hüquqlarını həyata keçirərkən digər dövlət orqanları (qurumları), yerli özünüidarəetmə orqanları, beynəlxalq və qeyri-hökumət təşkilatları ilə, habelə di- gər hüquqi və fiziki şəxslərlə qarşılıqlı əlaqədə fəaliyyət göstərir.

1.4. Nazirliyin müstəqil balans, istifa- dəsində olan dövlət əmlakı, xəzinə və bank hesabları, üzərində öz adı və Azər- baycan Respublikası Dövlət Gerbinin təsviri həkk olunmuş möhürü, kargüzərlı xidmətinin gerbsiz möhürü, müvafiq ştampları və blankları vardır.

1.5. Nazirliyin saxlanma xərcləri və fəaliyyəti Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsi və qanunda nəzərdə tutu- lan digər mənbələr hesabına maliyyələş- dirilir.

1.6. Nazirlik Bakı şəhərində yerləşir.

2. Nazirliyin fəaliyyət istiqamətləri

2.1. Nazirliyin fəaliyyət istiqamətləri aşağıdakılardır:

2.1.1. Azərbaycan Respublikasının xarici siyasətini həyata keçirmək və Azərbaycan Respublikasını beynəlxalq münasibətlərdə təmsil etmək;

2.1.2. Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyini, suverenliyini, ərazi bütöv- lüyünü, sərhədlərinin toxunulmazlığını, milli təhlükəsizliyini və milli maraqlarını xarici siyasət vasitələri ilə və diplomatik üsullarla qorumaq və təmin etmək;

2.1.3. Azərbaycan Respublikası ilə xarici dövlətlər və beynəlxalq təşkilatlar

arasında dostluq münasibətlərini, sülhü və əməkdaşlığı inkişaf etdirmək;

2.1.4. beynəlxalq sülhün və təhlükə- sizliyin qorunmasına xarici siyasət vasitə- ləri ilə töhfə və diplomatik üsullarla dəst-ək vermək;

2.1.5. xarici dövlətlərdə və beynəl- xalq təşkilatlarda Azərbaycan Respubli- kası vətəndaşlarının və hüquqi şəxsləri- nin hüquqlarını və qanuni mənaflərini xarici siyasət vasitələri ilə və diplomatik üsullarla müdafiə etmək;

2.1.6. Azərbaycan Respublikasının xarici siyasətinin konsepsiyası və əsas istiqamətləri üzrə təkliflər hazırlamaq və Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etmək;

2.1.7. Azərbaycan Respublikasının xarici siyasətinin vahid xətt üzrə həyata keçirilməsini təmin edilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının dövlət or- qanlarının (qurumlarının) xarici əlaqələr sahəsində fəaliyyətini əlaqələndirmək;

2.1.8. beynəlxalq siyasi, ictimai, iqtisadi və təhlükəsizlik vəziyyətini, xarici dövlətlərin xarici və daxili siyasətini, beynəlxalq təşkilatların fəaliyyətini təh- lil etmək və Azərbaycan Respublikasının digər dövlət orqanlarına (qurumlarına) müvafiq məlumatları və təklifləri təqdim etmək;

2.1.9. Azərbaycan Respublikasının xarici dövlətlərlə diplomatik və konsul əlaqələrini, beynəlxalq təşkilatlarla dip- lomatik əlaqələrini həyata keçirmək;

2.1.10. xaricdə yaşayan soydaşlarla bağlı dövlət siyasətinin həyata keçiril- məsinə və əlaqələrin inkişafına dəstək vermək;

2.1.11. Azərbaycan Respublikasının dövlət protokolunun təmin edilməsində iştirak etmək;

2.1.12. konsul işini təşkil etmək və konsul funksiyalarını həyata keçirmək;

2.1.13. xarici siyasət və beynəlxalq münasibətlər, habelə diplomatik xidmət orqanlarında xidmət sahələrində norma- yaratma fəaliyyətini həyata keçirmək;

2.1.14. Azərbaycan Respublikası Pre- zidentinin aktları ilə müəyyən edilmiş di- gər istiqamətlərdə fəaliyyət göstərmək.

3. Nazirliyin vəzifələri

3.1. Bu Əsasnamə ilə müəyyən edil- miş fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun ola- raq Nazirliyin vəzifələri aşağıdakılardır:

3.1.1. Azərbaycan Respublikasının xarici siyasətinin həyata keçirilməsini tə- min etmək və əlaqələndirmək;

3.1.2. Azərbaycan Respublikasının milli maraqlarına uyğun sahələr üzrə xa-

rici dövlətlərlə və beynəlxalq təşkilatlar- la əlaqələr yaratmaq, əməkdaşlığı geniş- ləndirmək və inkişaf etdirmək;

3.1.3. Azərbaycan Respublikasını beynəlxalq münasibətlərdə təmsil etmək və onun milli maraqlarını qorumaq, Azər- baycan Respublikası ilə xarici dövlətlər və beynəlxalq təşkilatlar arasında dostluq münasibətlərini, sülhü və əməkdaşlığı in- kişaf etdirmək;

3.1.4. Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq sülhün və təhlükəsizliyin tə- min edilməsi sahəsində təşəbbüslerini xa- rici siyasət vasitələri ilə həyata keçirmək;

3.1.5. xarici dövlətlərin xarici və daxi- li siyasəti, həmçinin beynəlxalq təşkilat- ların fəaliyyəti barədə məlumatları, Azərbaycan Respublikasının xarici dövlətlərlə və beynəlxalq təşkilatlarla əlaqə- lərinə dair təklifləri Azərbaycan Respub- likasının Prezidentinə təqdim etmək və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xarici siyasət sahəsində qərarlarını icra etmək;

3.1.6. milli təhlükəsizliyin təmin olunmasından irəli gələn məsələləri xari- ci siyasət vasitələri ilə və diplomatik üsullarla həyata keçirmək;

3.1.7. Azərbaycan Respublikası ilə xarici dövlətlər və beynəlxalq təşkilatlar arasında danışıqların aparılmasını təşkil və təmin etmək;

3.1.8. beynəlxalq münasibətlərdə baş verən və Azərbaycan Respublikasının milli maraqları baxımından əhəmiyyət kəsb edən hadisələr barədə məlumatları öldə etmək;

3.1.9. iqlim dəyişmələri üzrə aparılan beynəlxalq danışıqlarda Azərbaycan Res- publikasının milli maraqlarını müdafiə et-mək, iqlim diplomatiyası sahəsində bey- nəlxalq tərəfdaşlıq qurmaq və iqlim siya- səti ilə bağlı beynəlxalq təşəbbüslərə münasibətdə Azərbaycan Respublikasının mövqeyinin formalaşdırılmasına dəstək vermək;

3.1.10. Azərbaycan Respublikasının, onun vətəndaşlarının və hüquqi şəxsləri- nin xarici dövlətlərdə və beynəlxalq təş- kilatlarda hüquqlarını və qanuni mənafe- lərini xarici siyasət vasitələri ilə və diplo- matik üsullarla müdafiə etmək;

3.1.11. dövlət orqanlarının (qurumları- nın) xarici əlaqələr sahəsində fəaliyyəti- nin vahid xarici siyasət xəttinə uyğun hə- yata keçirilməsini təşkil etmək və həmin orqanların (qurumların) bu istiqamətdə fəaliyyətini əlaqələndirmək, eləcə də ai- diyyəti üzrə təklif və tövsiyələr vermək;

Ardı 12-ci səh.

Leyla Əliyeva və Arzu Əliyevanın Naxçıvan səfəri Ordubad rayonunda davam edib

Mayın 3-də Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, IDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və rəhbəri Leyla Əliyeva, Bakı Media Mərkəzinin rəhbəri Arzu Əliyeva və ailə üzvlərinin Naxçıvan Muxtar Respublikasına səfəri Ordubad rayonu və ətraf bölgələri əhatə etməklə davam edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, səfərin ikinci günündə onlar qədim tarixə, zəngin mədəniyyətə və unikal coğrafi landşaftla malik olan bu regionun irsi ilə daha yaxından tanış olublar.

Səfər çərçivəsində ilk olaraq Leyla Əliyeva və Arzu Əliyeva Naxçıvanın mədəni-simvolik məkanlarından biri sayılan, dini-tarixi baxımdan mühüm əhəmiyyət kəsb edən Əshabi-Kəhf ziyarətgahına baş çəkiblər. Burada onlar "Dəmcixana" və ziyarətgah ərazisində yerləşən müxtəlif müqəddəs yerlərlə tanış olub, ziyarətə gəlmiş yerli sakinlərlə səmimi söhbətlər aparıb, xatirə şəkilləri çəkdiriblər.

Daha sonra Ordubad şəhərinə yola düşərək bir sıra tarixi, dini və mədəni obyektlərlə tanış olublar. İlk olaraq şəhərin

simvollarından biri olan Ordubad Cümə məscidi ziyarət edilib. Ardınca "Qeysəriyyə" Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyində Ordubadın tarixi, mədəni irsi və sənətkarlıq ənənələrini əks etdirən eksponatlarla baxış keçirilib.

Səfər Sərsəhər küçəsində yerləşən bir sıra mədəni abidələrin ziyarəti ilə davam edib. Leyla Əliyeva və Arzu Əliyeva tarixi baxımdan əhəmiyyətə malik "Sərsəhər məscidi" ilə tanış olublar.

Daha sonra Sərsəhər meydanındakı orqanik bazarda Ordubadın özünəməxsus yerli məhsulları, müxtəlif növ milli şirniyyatlar, müəbbələr, quru meyvələr, bitki ekstraktları, dərman bitkiləri, bal və arı məhsulları, həmçinin Ordubad məhsus qayğanaq və məşhur Ordubad limonu təqdim olunub. Həmçinin meydana yerləşən və ösrlərlə yaşlı olan qədim çinar ağacı Ordubadın təbiət və tarix vəhdətini əks etdirən rəmzlərdən biri kimi

vurğulanıb. Gəzinti zamanı onlar meydan ərazisində yerli sakinlərlə xoş ünsiyyət qurub, xatirə şəkilləri çəkdiriblər. Ardınca Leyla Əliyeva və Arzu Əliyeva Ordubad rayonunun Vəndənd kəndində yaşayan Əkbərovlar ailəsinin qonağı olublar. Onlar ailənin limonçuluq üzrə fəaliyyət göstərən kiçik aqrarotellərində baş çəkib, burada xüsusi qulluqla yetişdirilən Ordubad limonu və onun becərilmə prosesi ilə yerində tanış olublar.

Leyla Əliyeva və Arzu Əliyeva həssas qruplara aid şəxslərin yaradıcılıq prosesi ilə tanış olublar

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, IDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və rəhbəri Leyla Əliyeva və Bakı Media Mərkəzinin rəhbəri Arzu Əliyeva DOST İnküviz İnkişaf və Yaradıcılıq Mərkəzini ziyarət edərək, burada həssas qruplara aid şəxslərin yaradıcılıq prosesi ilə əyani tanış olublar.

Qeyd edək ki, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə yaradılan DOST İnküviz İnkişaf və Yaradıcılıq Mərkəzi 2021-ci ildən etibarən fəaliyyət göstərir. Mərkəz Cənubi Qafqazda ilk və ən böyük inküviz yaradıcılıq və inkişaf məkanı hesab olunur.

AZƏRTAC xəbər verir ki, əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Anar Əliyev mərkəz haqqında ətraflı məlumat verib. O bildirib ki, bu-

rada əlilliyi olan şəxslərin, şəhid ailələrinin üzvlərinin və digər həssas qrupların bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi məqsədilə müxtəlif istiqamətlərdə təlim və məşğələlər təşkil olunur. Eyni zamanda bənefisiarlar sosial-psixoloji dəstəyə yönəlik reabilitasiya xidmətlərinə də cəlb olunurlar. Nazir qeyd edib ki, fəaliyyətə başladığı vaxtdan etibarən mərkəzdə 120-dən çox müxtəlif tədbir keçirilib. Mərkəz

əlilliyi olan şəxslərin, şəhid ailələrinin üzvlərinin və digər həssas qrupların bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi məqsədilə müxtəlif istiqamətlərdə təlim və məşğələlər təşkil olunur. Eyni zamanda bənefisiarlar sosial-psixoloji dəstəyə yönəlik reabilitasiya xidmətlərinə də cəlb olunurlar. Nazir qeyd edib ki, fəaliyyətə başladığı vaxtdan etibarən mərkəzdə 120-dən çox müxtəlif tədbir keçirilib. Mərkəz

dirilib və böyük maraqla qarşılanıb.

Leyla Əliyeva ilə Arzu Əliyeva mərkəzdə təlimçilərin və bənefisiarların dulusçuluq, xalçaçılıq, təsviri incəsənət sahələrində gördükləri iş prosesi ilə yaxından tanış olublar. Daha sonra müəssisənin əlilliyi olan təlimçisi tərəfindən 5 May - Xalçaçı Günü münasibətilə hazırlanmış, İrəvan xalçası və Qarabağ Çələbi xalçası naxışları ilə işlənmiş kompozisiya nümayiş olunub.

Proqram çərçivəsində Leyla Əliyeva və Arzu Əliyeva 2 sayılı 18 yaşınadək əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslər üçün sosial xidmət müəssisəsinin sakinlərinin ifalarını, DOST İnküviz İnkişaf və Yaradıcılıq Mərkəzinin təlimçilərinin və bənefisiarlarının təqdim etdikləri inküviz konsert proqramını izləyiblər.

Tədbirin sonunda IDEA könüllülərinin də iştirakı ilə mərkəzin həyatıyanı sahəsində ağacəkmə tədbiri keçirilib.

Beynəlxalq Muğam Mərkəzində Maqsud İbrahimbəyova həsr olunmuş yaradıcılıq gecəsi keçirilib

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva tədbirdə iştirak edib

Mayın 4-də Beynəlxalq Muğam Mərkəzində Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi, Xalq yazıçısı, Dövlət mükafatı laureatı, tanınmış ictimai xadim Maqsud İbrahimbəyovun anadan olmasının 90 illiyinə həsr edilmiş yaradıcılıq gecəsi keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi Anar Ələkbərov, mədəniyyət naziri Adil Kərimli və digər rəsmi şəxslər iştirak ediblər.

Əvvəlcə Maqsud İbrahimbəyovun zəngin yaradıcılıq irsindən

bəhs edən videoçarx nümayiş olunub.

Tədbirdə çıxış edən Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin sədri, Xalq yazıçısı Anar Ələkbərov, mədəniyyət naziri Adil Kərimli və digər rəsmi şəxslər iştirak ediblər.

təkcə istedadlı yazıçı və dramaturq deyil, həm də dərin intellektə və güclü yumorla malik bir insan olub.

Xalq yazıçısı çıxışında Maqsud İbrahimbəyovun özünəməxsus yumor hissindən danışaraq, onun zərəfatlarının hər zaman düşündürücü və incə mənə daşıdığını bildirib.

Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin sədri, Xalq artisti Polad Bülbüloğlu çıxışında Maqsud İbrahimbəyovu qeyri-adi yumor hissəsinə və incə zərəfatlara sahib bir şəxsiyyət kimi xatırladığını qeyd edib. Polad Bülbüloğlu Maqsud İbrahimbə-

yovla dostluq dövründə onun ssenaristi olduğu filmlərinə, tamaşalarına musiqi bəstələdiyini bildirərək deyib: "Bu, sadəcə dostluq deyil, deyirdim ki, yaradıcılıq dostluğudur. Maqsud həmişə iradəli və məqsədyönlü idi, eyni zamanda o, zərəfatları ilə bizi həmişə güldürürdü".

Onun sözlərinə görə, Maqsud İbrahimbəyovun zərəfatları və aforizmləri indiyə qədər yaşayır, dilə gətirilir.

Rusiyanın TASS informasiya agentliyinin baş direktorunun birinci müavini Mixail Qusman çıxışın-

da bildirib ki, Maqsud İbrahimbəyovun şəxsiyyətinin miqyası, intellekti və insani cazibəsi onun yaradıcılığını da üstələyirdi. O, Maqsud dövrünü müşahidə edən, dərin düşüncəli və tamamilə qərəzsiz bir şəxs kimi xarakterizə edib. M.Qusman həmçinin vurğulayıb ki, İbrahimbəyov güclü yumor hissəsinə malik, insanlarla asanlıqla ünsiyyət quran biri olub.

Üzeyir bəy Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının rektoru, Xalq artisti Fərhad Bədəlbəyli Maqsud İbrahimbəyovun çox qü-

rurlu bir insan olduğunu bildirib. O, yazıçı ilə uzun illərə dayanan dostluğundan söz apararaq, M.İbrahimbəyovun yüksək mədəni dəyərlərə sahib, zəngin intellektə malik və cəmiyyətə böyük töhfələr vermiş bir şəxsiyyət olduğunu vurğulayıb.

Tədbirdə həmçinin yazıçının ssenari müəllifi olduğu filmlərdən seçilmiş fraqmentlər təqdim olunub.

Maqsud İbrahimbəyov Yaradıcılıq Mərkəzinin direktoru Anna İbrahimbəyova gecenin yüksək sə-

viyyədə təşkilinə görə Heydər Əliyev Fonduna, Mədəniyyət Nazirliyinə və Beynəlxalq Muğam Mərkəzinə dərin təşəkkürünü bildirib.

Çıxışlardan sonra Maqsud İbrahimbəyovun "Püsti ağacı" əsəri əsasında hazırlanmış və Vəqif Əsədovun rejissoru olduğu eyniadlı monotamaşanın nümayişi olub.

Qeyd edək ki, Maqsud İbrahimbəyovun anadan olmasının 90 illiyinə həsr edilmiş yaradıcılıq gecəsi Prezident İlham Əliyevin 2025-ci il 13 fevral tarixli sərəncamına əsasən təşkil olunub.

Leyla Əliyeva və Arzu Əliyeva Beynəlxalq Xalça Festivalını ziyarət ediblər

Mayın 4-də Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, IDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və rəhbəri Leyla Əliyeva və Bakı Media Mərkəzinin rəhbəri Arzu Əliyeva İçərişəhərdəki Qoşa Qala meydanında keçirilən Beynəlxalq Xalça Festivalını ziyarət ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, onlar festivalda nümayiş olunan xalça nümunələri, ənənəvi

vi sənətkarlıq məmulatları, eləcə də müxtəlif ölkələrin milli təbiiq-dekorativ sənət

nümunələrinin sərgiləndiyi paviyonlarla tanış olublar. Leyla Əliyeva və Arzu Əliyeva həmçinin xalçaların hazırlanma prosesinə baxış keçiriblər. Məlumat verilib ki, bu proses yunların çeşidlənməsi, təmizlənməsi, təbii boyalarla

rənglənməsi, sapların hazırlanması, naxışların yaradılması və toxunmasından ibarətdir.

Daha sonra onlar festivalda iştirak edən yerli və xarici qonaqlarla səmimi söhbətlər aparıb, xatirə şəkilləri çəkdiriblər.

Uşaq evlərinin komandaları arasında minifutbol turniri təşkil olunub

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, IDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və rəhbəri Leyla Əliyeva və Bakı Media Mərkəzinin rəhbəri Arzu Əliyevanın təşəbbüsü ilə uşaq evlərində tərbiyə alan 10-12 və 13-15 yaş arası oğlan və qızlardan ibarət komandalar arasında "Dostluq Kuboku" minifutbol turniri keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, turnir uşaqların fiziki və psixoloji inkişafına dəstək vermək, onlarda komanda ruhunu, özünəinamı və sosial bacarıqları gücləndirmək məqsədi daşıyır.

Azərbaycan Futbol Federasiyaları Assosiasiyasının təşkilatçılığı ilə baş tutan yarışda Sosial Xidmətlər Agent-

liyinin nəzdində fəaliyyət göstərən 1, 2 və 3 saylı Uşaq evlərinin komandaları güclərini sınayıblar.

Qızlar və oğlanlar arasında yüksək idman əzmi və dostluq münasibəti müşahidə olunub. Oyunlar zamanı həm uşaqların, həm də oyunu izləyənlərin böyük coşqu və sevinc yaşadığı diqqət çəkib.

Turnirin ən yaddaqalan anlarından biri tədbirə şəxsən qatılan və oyunları izləyən Leyla Əliyeva və Arzu Əliyevanın bütün komandaları dəstəkləməsi, uşaqlarla səmimi söhbət etməsi və onlarla şəkillər çəkdirməsi olub. Onlar iştirakçılara uğurlar arzulayaraq, belə tədbirlərin gələcəkdə daha geniş miqyasda keçirilməsinin vacibliyini vurğulayıblar.

Hər iki yaş qrupu üzrə qalib komandalar diplom, medal və kubokla təltif olunub. Eyni zamanda ikinci və üçüncü yeri qazanan komandalar da medal və diplomlarla mükafatlandırılıb.

Qeyd edək ki, "Dostluq Kuboku" minifutbol turnirinin təşkilində əsas məqsəd uşaq evlərində böyüyən uşaqlar arasında sağlam həyat tərzinin və fiziki fəallığın təşviqi ilə yanaşı, onların cəmiyyətə inteqrasiyasına dəstək olmaq, yeni dostluqların qurulmasına şərait yaratmaqdır.

Tədbirin sonunda uşaqlar, tərbiyəçilər və təşkilatçılar belə təşəbbüslərin onların həyatına müsbət təsir etdiyini bildirərək, bu cür sosial-idman layihələrinin davamlı olmasını arzuladıqlarını qeyd ediblər.

"Nine Senses Fest" Beynəlxalq Yoqa Festivalının bağlanış mərasimi keçirilib

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, "Nine Senses" İncəsənət Mərkəzinin təsisçisi Leyla Əliyeva mərasimdə iştirak edib

"Sea Breeze Event Hall"un əsas səhnəsində üç gün davam edən zəngin programdan sonra mayın 4-də "Nine Senses Fest" in bağlanış mərasimi keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, "Nine Senses" İncəsənət Mərkəzinin təsisçisi, Azərbaycan Yoqa Federasiyasının prezidenti Ley-

la Əliyeva tədbirdə iştirak edib. Bağlanış mərasimi çərçivəsində müğənni Çingiz Mustafayev "Healing Evening" proqramı ilə çıxış edib.

Konsertdən sonra "Vibrosoundlab" komandası yekun "Ecstatic Dance"ı təqdim edib.

Beləliklə, yüzdən çox tədbiri - yoqa, meditasiya sessiyaları, ənənəvi təbabət,

art-terapiya üzrə mühazirələri, həmçinin musiqi və rəqs qruplarının çıxışlarını əhatə edən üçgünlük proqrama yekun vurulub.

Xatırladaq ki, festival Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, "Nine Senses" İncəsənət Mərkəzinin təsisçisi və Azərbaycan Yoqa Federasiyasının prezidenti Leyla Əliyevanın dəstəyi ilə keçirilib.

Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə "Gənc arıçı" layihəsi Xızı rayonunda həyata keçiriləcək

Gənc ailələrin məşğulluğu və ekoloji sahibkarlığın təşviqi məqsədilə həyata keçirilən "Gənc arıçı" layihəsi bu dəfə Xızı rayonunda icra olunacaq. Layihə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, IDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və rəhbəri Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2021-ci ildən etibarən ölkəmizin müxtəlif bölgələrində uğurla reallaşdırılır.

IDEA İctimai Birliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, layihəyə cəlb olunaçaq 20 gənc ailə əvvəlcə nəzəri və praktiki təlimlərdə iştirak edəcək. Təlimləri başa vurmuş iştirakçılar arı ailələri və poteklər, arıçı geyimi, bəlsüzən aparat və digər zəruri avadanlıqlarla təmin olunacaqlar. Gənc arıçılara istehsalat prosesinin effektiv təşkili üçün zəruri şərait yaradılacaq, eyni zamanda məhsulların sertifikatlaşdırılması, brendləşdirilməsi, dizaynı və satış strategiyalarının hazırlanması sahəsində metodoloji və peşəkar dəstək göstəriləcək.

Qeyd edək ki, 2021-ci ildən etibarən IDEA İctimai Birliyinin təşəbbüsü və Azərbaycan Respublikasının Gənclər Fondu, Dövlət Məşğulluq Agentliyi və ABAD publik hüquqi şəxsin tərəfdaşlığı ilə həyata keçirilən "Gənc arıçı" layihəsi çərçivəsində ölkəmizin müxtəlif regionlarında yaşayan 60-dan çox gənc ailəyə arıçılıq təsərrüfatının qurulmasına dəstək göstərilib.

Layihənin məqsədi biomüxtəlifliyin əsas qoruyucularından biri olan arıların ölkə üzrə yayılma arealının genişləndirilməsi, arıçılıq ekosahibkarlıq forması kimi regionlarda təşviqi, ekoloji cəhətdən təmiz kənd təsərrüfatı fəaliyyətlərinin dəstəklənməsi və keyfiyyətli təbii bal istehsalının artırılmasıdır. Eyni zamanda layihə gənc ailələrin sosial rifahının yüksəldilməsinə və onların dayanıqlı məşğulluğunun təmin olunmasına töhfə verməyi hədəfləyir.

"Gənc arıçı" layihəsində iştirak etmək istəyən Xızı rayonunda yaşayan 18-35 yaş arası gənclər mayın 18-dək müraciətlərini IDEA İctimai Birliyinin "1113" qaynar xətti və ya elektron poçt ünvanına (info@ideacampaign.org) göndərmələri və yaxud Dövlət Məşğulluq Agentliyinin Xızı rayon xidmət şöbəsinə yaxınlaşaraq qeydiyyatdan keçmələri xahiş olunur.

Müraciətlərin qiymətləndirilməsi zamanı iştirakçıların arıçılıq sahəsində bilik və təcrübəsi, sosial vəziyyəti, həmçinin arıçılıq təsərrüfatının yerləşdirilməsi üçün müvafiq həyətəyən torpaq sahəsinin mövcudluğu əsas meyarlar kimi nəzərə alınacaq.

Media nümayəndələri üçün "Data Jurnalistikası" mövzusunda təlimlərə başlanılıb

Mayın 5-də Medianın İnkişafı Agentliyi (MEDIA) və ADA Universitetinin İxtisasartırma Programının birgə təşkilatçılığı ilə media nümayəndələri üçün "Data Jurnalistikası" mövzusunda təlimlərə başlanılıb.

MEDIA-dan AZƏRTAC-a bildirilib ki, açılışda çıxış edən ADA Universitetinin akademik işlər üzrə prorektorunun müşaviri, İxtisasartırma Programının rəhbəri Aygün Hacıyeva iştirakçılara təşkil olunan proqramın əhəmiyyətindən danışdı. O, Medianın İnkişafı Agentliyi ilə birgə icra olunan təlim proqramının media nümayəndələrinin bilik və bacarıqlarının inkişafına,

onların müasir dövrün tələblərinə uyğunlaşmasına xidmət etdiyini vurğulayıb.

Medianın İnkişafı Agentliyinin İcraçı direktorunun müavini Natiq Məmmədli çıxışında agentliyin media sahəsində innovativ bacarıqların inkişafına göstərdiyi xüsusi diqqətdən bəhs edib. O bildirdi ki, rəqəmsal dövrdə infor-

masiya ilə işləmə bacarığı, xüsusilə də data jurnalistikası sahəsində ixtisaslaşma medianın cəmiyyətə xidmət missiyasını daha da gücləndirir. Natiq Məmmədli vurğulayıb ki, bu təlim proqramı medianın faktlara əsaslanan və obyektiv informasiyanın yayılmasında daha təsirli rol oynamasına şərait yaradacaq.

Virginia Birləşmiş Universitetinin fəxri dosenti, 20 ildən çox xəbər agentliklərində müxbir, redaktor kimi çalışmış Cef Sauz tərəfindən keçirilən təlim sessiyasında data jurnalistikası və onun vizuallaşdırılması, dron videografiyası və digər rəqəmsal bacarıqlar üzrə media nümayəndələrinə ətraflı məlumat verilib.

Təlimin davamında Naxçıvan regional idarəsinin müdiri Vəfa İsgəndərova "Yerli baxışdan dataya əsaslanan jurnalistikası" mövzusunda təqdimatla çıxış edərək, dataəsaslı xəbər istehsalının əhəmiyyəti və təbii imkanları barəsində danışdı.

Azərbaycanın xarici siyasətinin uğurları

Müasir dünyada tolerantlığın klassik Azərbaycan nümunəsi

Mehriban xanım Əliyevanın I dərəcəli "Müqəddəs Knyaginya Olqa" ordeninə layiq görülməsi bu nümunəyə verilən növbəti yüksək qiymətdir

Azərbaycan əsrlər boyu müxtəlif mədəniyyətlərin və dinlərin birgə yaşadığı tolerantlıq məkanı kimi tanınıb. Ölkəmizdə bu gün də fərqli etnik qruplar və dini icmalar arasında harmoniya, qarşılıqlı hörmət ruhu çox güclüdür. Üstəlik, Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə bu dəyərlərimizin beynəlxalq səviyyədə təşviqi daim diqqət mərkəzindədir. 2016-cı ilin ölkəmizdə "Multikulturalizm ili" elan olunması, 2008-ci ildən start götürmüş "Bakı prosesi"nin nailiyyətləri, ölkəmizin evsahibliyi etdiyi beynəlxalq humanitar forumlar Azərbaycanın bu sahədəki lider mövqeyini bir daha göstərir.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva mayın 3-də ölkəmizdə səfərdə olan Moskvanın və Bütün Rusiyanın Patriarxı Kirill ilə görüşüblər. Səmimi söhbət zamanı dövlətimizin başçısı Patriarx Kirillin son səfərindən altı il keçdiyini və bu vaxt ərzində həm dünyada, həm ölkəmizdə, həm də regionda öyrəşdiyimiz stereotipləri tamamilə dəyişən hadisələrin baş verdiyini vurğuladı. Eyni zamanda möhtərəm din xadiminin Azərbaycana səfərləri, dövlətimizin başçısı və birinci xanım ilə görüşləri məmnunluqla xatırladı, xalqlarımız arasında münasibətlərin sabit olduğunu bildirdi: "Biz ənənəvi olaraq bir-birimizə böyük rəğbət, hörmət, qarşılıqlı dəstək göstəririk və şadam ki, xalqlarımız arasında möhkəm əlaqələr dövlətlərarası münasibətlərin bu cür bünövrəsinə iştirak edir. Əlbəttə, Azərbaycanın pravoslav icması dövlətlərarası münasibətlərin mühüm amilidir. Əminəm ki, bizim hamımız kimi, onlar da Sizin gəlişinizə çox sevinəcəklər. Sizinlə bu məsələ ətrafında fikir mübadiləsi apardığımız kimi, Azərbaycanda konfessiyalararası və millətlərarası sülh və anlaşma, qarşılıqlı dəstək hökm sürür. Bu, ölkələrimizin dayanıqlı inkişafının mühüm amilidir".

Görüşdə həmçinin ölkəmizdə hökm sürən multikultural mühitə toxunuldu, müxtəlif dinlərin nümayəndələrinin Azərbaycanda sülh şəraitində yaşadıkları vurğulandı. Bu xüsusda pravoslav xristian icmasına göstərilən diqqət və qayğıdan bəhs edildi, həmin icmanın nümayəndələrinin də Azərbaycanın ictimai-siyasi və mədəni həyatında layiqincə təmsil olunduğu diqqətə çatdırıldı. Dini tolerantlığın təmin edilməsinin dövlət siyasətinin əsas istiqamətlərindən biri olmaqla yanaşı, Azərbaycanın həyat tərzini kimi uzun illərdən mövcud olduğunu bildirildi.

Sonra Moskvanın və Bütün Rusiyanın Patriarxı Kirill səmimi və xoş qəbula görə təşəkkür etdi və özünü Azərbaycanda həmişə rahat hiss etdiyini söylədi: "Çünki elə məsələlər var ki, bəlkə də danışmaq və xatırlamaq daha istəmirsiniz. O ki qaldı, Sizin müəllimlərimizə, sanki buraya həmişə qonaqlanıb uçuşan". Patriarx Kirill Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın şəxsiyyətini və fəaliyyətində fərqli mədəniyyətlərə hörmət ruhunu, eyni zamanda beynəlxalq sülh və sabitliyin təmin edilməsində önəmli rolunu, sivilizasiyalararası dialoq mühitinin formalaşdırılmasındakı xidmətlərini yüksək dəyərləndirdi.

Sonra o, Rus Pravoslav Kilsəsinin I dərəcəli "Müqəddəs Knyaginya Olqa" ordenini Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti və Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevaya təqdim etdi.

Qeyd edək ki, Azərbaycanın birinci xanımı bu ordenə cəmiyyətdə ənənəvi dəyərlərin qorunub saxlanmasına, mədəniyyətlərarası və dinlərarası dialoqun inkişafına verdiyi töhfələrə görə Moskvanın və Bütün Rusiyanın Patriarxı Kirillin fərmanına əsasən layiq görüldü.

Mehriban münasibət, səmimi siyasət

Vətənin hər yerində onu böyük sevgi ilə gözləyirlər. Bu sevginin səbəbi sadəcə insanlara məhəbbət, xalqa bağlılıqdır. Belə bağlılığın nəticəsində güclü bir qadın - dövlət adamının hər bir işi, hətta bu işlərin ən xırda görünənini də insanların qəlbində, yaddaşında iz qoyur. İlkin niyyət olmadan onlar sosiallaşır və cəmiyyət üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Onun obrazı adamların qəlbində doğmalığ və güvənə yaradır. İnsanlar onu yaxın himayədar, ümid yeri, səmimi bir dayaq kimi görürlər.

Mehriban xanım Əliyevanın məsuliyyət yükü ağır və şərəflidir. O, yaradıcı və qurucu bir iradə sahibidir. Azərbaycanın Birinci vitse-prezidentinin inkişaf xidmət edən hər addımı sosial reallığı dəyişən, daha gözəl, daha sağlam, hər kəs tərəfindən məmnunluqla qarşılanan yaradıcılıq məzmunu daşıyır. Mehriban xanım Əliyeva tarixin miqyaslı tədbirlərinin diplomati olub. Ölkəmizi Şərqi qədim mədəniyyətinin əsas ocaqlarından biri kimi tanımaq, musiqimizdən tutmuş idmana qədər bütün sahələrdə ənənələrimizi sevdirmək onun beynəlxalq miqyasdakı fəaliyyətinə xüsusi milli mənə və çəki verir. Onun gördüyü işlər bəhrəli və nəticəlidir. Bu tədbirlərin ilkin nəticəsi Azərbaycanın dünyadakı dostlarının sayının artmasıdır. Bu dostlar kimlərdir? Beynəlxalq aləmdə sözü keçən, səsi eşidilən, tanınan insanlar. Onlar ölkəmizə gəlib bizim yaşayışımızı, həqiqətlərimizi, xalqımızın nəciyyəliyini və tərəqqisini gözləri ilə görür və dünyaya çatdırırlar.

Mehriban xanım Əliyevaya olan ümumxalq məhəbbətinin əsası həm də onun bu yurtdan insanın qayğı və şəfqətlə yanaşmasıdır. Bu illərdə Azərbaycan adına gördüyü işlər, vətəndaşların həyatının yaxşılaşması üçün çəkdiyi fədakar zəhmət onu Azərbaycan ailələrinin əziz bir üzvünə çevirib.

Mehriban Əliyeva öz səmimi davranışları ilə bu xoş nümunəni illərdən ki, yaradır.

Sağlam münasibət və dözümlü anlaşma mədəniyyəti

Ölkənin Birinci vitse-prezidenti bu gün bütün dünyada multikulturalizm dəyərləri

nin yayılmasına çalışır, sivilizasiyalararası dialoq mühitinin formalaşmasına böyük əmək sərf edir. Mehriban xanım tolerantlıq düşüncəsini aşılayır, toplumu inandırmağı bacarır, hər zaman olduğu kimi, bu məsələlərdə də ən mükəmməl nümunə göstərir.

Mehriban Əliyeva müasir dünyamızda Qərb və Şərq sivilizasiyalarının toqquşma nöqtəsinə gəldiyi, bir-birilə münasibətə girdiyi məqamlarla az qarşılaşmır. Amma o, bir dövlət adamı olaraq göstərir ki, dəyərlər eynidir, ümumbəşəri, sülh bütün insanlar üçün sülhdür. İnkişaf arzusu, tərəqqi məramı, rifah, xeyirxahlıq, şəfqət dünyadakı bütün fərdlərə eyni dərəcədə aiddir. Yəni ki, insanları bu dəyərlər ruhunda tərbiyə edəson. Onların arasında münaqişələr yaranan, tərifiqar salan, müharibələrə, qan-qadaya gətirən süni fərqlərə deyil, ali dəyərlərə tapınması üçün çalışsın.

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti öz nümunəsi ilə həm də göstərir ki, insan eyni anda bir neçə milli mənsəbiyyətə, mədəniyyətə, dinə, dilə və s. aid ola bilməz. Amma bir insan fərqli milli özünəməxsusluqların da, mədəniyyətlərin də, dinlərin də, dillərin də ən gözəl xüsusiyyətlərini öz şəxsiyyətinə, fəaliyyətinə, dünyagörüşünə eyni araya gətirməyi bacarar. Humanizm adlanan, qarşısında dünyanın diz çökdüyü, baş əydiyi bir dəyərə yeni çağlar, rənglər qata, ona ölçüyəgəlməz mənələr bəxş edə bilər.

Mehriban xanım bu haqiqəti çatdırarkən həyatını belə bir missiyaya həsr edən şəxsiyyət kimi dünyanın diqqətini cəlb edir.

Heydər Əliyev Fondu yarandığı gündən ölkə hüduqlarından kənarda da çoxlu layihələr reallaşdırır. Mehriban xanımın təşəbbüsü, qurumun dəstəyi ilə Müqəddəs Marçellinio və Pietro katekombalarının, Luvr muzeyinin bir hissəsinin bərpası və bir çox muzey komplekslərinin tikilməsində iştirakı Azərbaycanın nadir tolerantlıq məkanı kimi dünya miqyasında mədəniyyətlər və dinlərarası dialoqda oynadığı misilsiz tarixi rolun ifadəsidir.

Mehriban xanım Əliyeva müasir dünyamızda mədəniyyətlər arasında dialoq ideyalarını aşılayır. Bütün dinlərin, mədəniyyətlərin bəşəriyyətə təqin etdiyi ali dəyərləri - insana sevgini, şəfqəti, xeyirxahlığı, köməyə ehtiyacı olana ol tutmağı, eləcə də çağdas dövrümüzdə bu dəyərlərin daşıyıcılarına nə qədər böyük ehtiyacın olduğunu öz fəaliyyəti ilə ifadə edir.

Mehriban xanım kimi böyük nüfuz sahiblərinin insanlara təsir imkanları geniş olduğundan onun fəaliyyəti, göstərdiyi nümunələr xeyirxahlığı, xoş əməllər sahibi olmağı cəmiyyət üçün normaya çevirir, yeni ictimai meyarlar, ideallar formalaşdırır.

Fərqli mədəniyyətlərə eyni hörmət

Ölkəmizin cəmiyyətdəki fərqli mədəniyyətlərə hörmət və tolerantlıq mühitində, dövlət-din münasibətlərinə görə bütün dünyaya nümunə olması müasir dövrümüzün reallığıdır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əli-

yev digər sahələrdə olduğu kimi, bu istiqamətdə də məqsədyönlü siyasəti, düzgün qərarları ilə mövcud nailiyyətləri möhkəmləndirərək inkişaf etdirir.

Dövlət başçısının Azərbaycandakı dini qurumlara vaxtaşırı maliyyə yardımı barədə sərəncamları bunun daha bir sübutudur. Azərbaycan dövlət-din münasibətlərinin davamlı olaraq təkmilləşməsinə dəlalət edən bu addım tolerantlıq və mədəni müxtəliflik ənənələrinin təbliğinə, cəmiyyətimizin mənəvi zənginliyinə, dost və qarşılıqlı anlaşma münasibətlərinin möhkəmlənməsinə xidmət edir.

Dövlətimizin başçısının yürütdüyü bu məqsədyönlü siyasət uzun illər müharibə şəraitində yaşamış, güclü havadarlara malik düşmənlə üz-üzə qalmış, zəngin sərəfətlərinə, geostrategiya mövqeyinə, ən əsası heç kimə boyun əymədən müstəqil mövqeyindən geri çəkilmədiyini görə xarici təhdidlərə sinə gərən ölkəmiz üçün çox mühümdür. Prezident İlham Əliyev bu siyasətlə göstərir ki, Azərbaycanda tarixən fəaliyyət göstərmiş səmavi dinlər daim qardaşcasına, ulu Yaradanın buyurduğu məhəmmət çağırışları əsasında yaşayıblar. On ağır günlərdə çiyin-çiyinə vətənin müdafiəsi üçün birgə olublar. Müstəqil Azərbaycanın son 30 ilində ölkəmizin üzvləşdiyi böhranlı dövrdə, ağır günlərdə, müharibədə bu dini həmrəyliyi sarsılmaz qala kimi möhkəm olub.

44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycanın müsəlman, xristian, yəhudi və digər icmalarının vahid mövqeyi erməni kilsəsinin uydurduğu yalanları, saxta təbliğatı darmadağın etdi. Müxtəlif dinlərin bütün nümayəndələri Azərbaycanın öz tarixi torpaqlarını işğaldan azad etməsinə dəstəklədilər. Dinindən, inancından asılı olmayaraq, hər kəs Vətən savışındakı zəfərimizə ümumi qələbə kimi sevindi. Bu nailiyyətlərin birində Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun rəhbəri Mehriban xanım Əliyevanın böyük əməyi var.

Hazırda dünyanın ayrı-ayrı ölkələrində dini dözümsüzlük, fərdlərin inanclarına görə ayrı-seçkiliyə məruz qalması cəmiyyətlər üçün ciddi problemdir. Belə bir dünyada Azərbaycan dövləti öz faydalı təşəbbüsləri ilə dini münasibətlərin sağlam məcrada qurulmasına çalışır. Evsahibliyi etdiyi beynəlxalq tədbirlərdə dünyanın müxtəlif ölkələrindən nüfuzlu din xadimlərinin bir araya gətirir, bütün dünyaya sülh, bəşəriyyətin xoşbəxtliyi üçün çağırışlar ünvanlayır. Elə Azərbaycandakı tolerantlığın gözəl qəbul edilən nümunələrindən biri də tez-tez bütün dini icmaların nümayəndələrinin ölkəmizdə bir araya gəlməsidir. Əsas səmavi dinlərin nümayəndələrinin mehriban şəkildə bir yerdə toplanması olduqca nadir hadisədir və sevincləri həlqdir ki, bu, məhz Azərbaycanda baş verir. Dövlətimiz islam abidələri ilə yanaşı, ölkəmizdə digər dinlərə aid müqəddəs məkanlara da qayğı göstərir.

Prezident İlham Əliyevin bəyan etdiyi kimi, dinlər və məzhəblər arasında dostluq və dözümlülük münasibətlərinin alternativləri yoxdur. "Bu gün dünyada tolerantlıq örnəyi kimi tanınan Azərbaycan sivilizasiyalararası dialoqun, beynəlxalq sülh və təhlükəsizliyin təmin olunması istiqamətində ardıcıl olaraq zəruri təşəbbüslər və çağırışlarla çıxış edir. Son illər ölkəmizdə beynəlxalq humanitar forumların, dünya dini liderlərinin sammitlərinin keçirilməsi, Beynəlxalq tolerantlıq günü-nün böyük məmnuniyyət hissi ilə ayrı-ayrı konfessiyaların nümayəndələrinin iştirakı ilə qeyd olunması, bəşəriyyəti narahat edən global problemlər ətrafında birgə müzakirələrin aparılması bunun bariz nümunəsidir. Bu gün bir sıra ölkələrdə şahidi olduğumuz mürəkkəb etno-siyasi proseslər, dinin siyasi ambisiyaları adət edilmiş cəhdləri, radikalizm və ekstremizmin artması göstərir ki, sülh və əmin-amanlıq xarakterində olan dünyamızda multikulturalizmin alternativli olma-dığı kimi, müxtəlif dinlər və məzhəblər arasında dostluq və dözümlülük münasibətlərinin də alternativli yoxdur".

Qloballaşan dünyada tolerantlıq bir tərəfdən bütün insanların qanun qarşısında bərabərliyini və məsuliyyətini önə çəkməklə hüquqi, digər tərəfdən yüksək əxlaqi keyfiyyətlər, mədəniyyət, dözümlülük, geniş savad və dünyagörüş aspektlərini də ifadə etməklə mənəvi məzmun daşıyır. Lakin təəs-süf ki, dərisinin rənginə, irqinə, cinsinə, dilinə, dininə, milli, sosial mənsəbinə görə diskriminasiya hallarına müasir dövrdə də geniş rast gəlinir. Məsələn, üzde guya sülhə dəstək verdikləri deyən erməni "din xadimləri" öz xalqını müharibəyə sürükləməklə cəmiyyətlərini də faciəyə düşür edirlər. Ermənistanın torpaqlarımızı işğal etməsinə, azərbaycanlılara qarşı Xocalı soyqırımını kimi ağlasığmaz vəhşiliklər törətməsində erməni din xadimlərinin fitnə-fesadlarının rolu böyük olmuşdur. Onlar bunu uzun illər görmüş və çəkinmədən əməllərində reallaş-dırmışlar. Erməni kilsəsinin mənasız iddialarına ön yaxşı cavab isə Azərbaycan dövlətinin yaratdığı dini tolerantlıq örnəyidir, ölkəmizdəki bütün dini icmalarla həssas, qayğı dolu münasibətdir. Azərbaycan uğurlu diplomatiyasını bu sahədə də əzmlə davam etdirir və üstünlüyünü qoruyur.

İradə ƏLİYeva,
"Azərbaycan"

Tolerantlıq nümunəsi

"Azərbaycan tolerant, din-dövlət münasibətləri baxımından böyük təcrübəsi olan dövlətdir. Ölkəmiz dinlərarası münasibətlərə görə bütün dünyaya nümunədir".

Bu sözləri Milli Məclisin Elm və təhsil komitəsinin sədri Anar İsgəndərov deyib. Deputat bildirib ki, dünyanın heç bir yerində müsəlman, katolik, pravoslav, yəhudi, eyni zamanda alban dinindən qalan udi mədəniyyətinin vəhdətini, bir-birlərinə olan yüksək hörməti, bütün tədbirlərdə birgə iştiraklarını görmək mümkün deyil. Bunu ancaq Azərbaycanda müşahidə etmək olar.

Komitə sədri qeyd edib ki, Rusiya Federasiyası ilə Azərbaycan Respublikası arasında münasibətlərin səmimi olması iki xalqın maraqlarına xidmət edən amildir: "Dövlətlərarası münasibətlərdə rəsmi məmur münasibətlərindən əlavə, din həmişə mühüm rol oynayır. Moskvanın və bütün Rusiyanın Patriarxı Kirill və Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi, həmçinin Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi arasındakı yüksək münasibətlər də əlaqələrə müsbət təsir göstərir və xalqlarımızı yaxınlaşdırır. Patriarx Kirillin Azərbaycana səfəri də əlaqələrin inkişafında mühüm rol oynayır. Kirill Azərbaycana dəfələrlə gəlib və yüksək səviyyədə qəbul olunub. O, Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva ilə də görüşüb. Ümumiyyətlə, belə görüşlərin daha da inkişaf etməsi ilə bağlı maraqlı təkliflər səsləndirilir, o cümlədən din-dövlət münasibətlərinin Azərbaycan nümunəsi haqqında Rusiya tərəfinin maraqlı fikirləri olur. Bu dəfə də Kirill bu məsələləri qabartdı, Azərbaycanın uğurlarını bir daha dilə gətirdi".

A.İsgəndərov xatırladı ki, qələbənin 80 illiyi ilə bağlı Prezident İlham Əliyevin Rusiyaya dəvət olunması, həmçinin Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın Patriarx

tərəfindən ən yüksək mükafata layiq görülməsi bizim münasibətlərimizin mövcud vəziyyətini göstərir. Azərbaycan təkcə Şərqlə Qərbi birləşdirmir, həm də dünya dinləri arasında səmimi münasibətlərin yaradılmasına nümunəvi ölkədir. Bunu əksər dövlətlər görür və qəbul edir. Bəzən Azərbaycanın bədxahları dinlərə olan münasibətdə ölkəmizə qarşı böhtanlar yağdırırlar. Bütün bunlar, təbii ki, qarayaxma kampaniyasının bir parçasıdır. 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra Azərbaycanın uğurlarını qəbul edə bilməyənlər ortaya çıxıb. Amma Azərbaycanın uğurları göz qabağındadır. Onlar unudurlar ki, Azərbaycan artıq ötən əsrin 90-cı illərinin dövləti deyil.

Din-dövlət münasibətlərinin yaradılmasında, inkişafında Ümummilli Lider Heydər Əliyevin müstəsna xidməti olduğunu vurğulayan komitə sədri bildirib ki, bu sahədə Ulu Öndərin müəyyən etdiyi siyasət dövlət başçısı, Ali Baş Komandan İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva tərəfindən uğurla davam etdirilir: "Bu gün Azərbaycanın ayrı-ayrı bölgələrində məscid, sinagox, kilsələr tikilir, təmir-bərpa olunur. Bütün dini abidələrə eyni münasibət bəslənilir, diqqət göstərilir. Bütün bunlar Azərbaycanın tolerant ölkə olduğunu bir daha göz önünə səir".

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Azərbaycanın Yaxın Şərq siyasəti diplomatiyamızın növbəti uğurudur

"Yaxın Şərq çox mürəkkəb geosiyasi vəziyyəti ilə də seçilən bölgədir. Təbii sərvətləri ilə zəngin olan bu bölgə geosiyasi toqquşmalar meydana gətirir".

Bu sözləri "Azərbaycan" qəzetinə Milli Məclisin deputatı Vüqar Rəhimzadə deyib. O bildirib ki, regiondakı siyasi-iqtisadi vəziyyəti nəzərə alsaq, bölgədəki dövlətlərlə əlaqələri inkişaf etdirmək asan məsələ deyil. Lakin aktiv, milli maraqlara əsaslanan və balanslaşdırılmış xarici siyasət kursu həyata keçirən Azərbaycan bölgə dövlətləri ilə fəal əlaqələr formalaşdırıb. Elə bu günlərdə Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının paytaxtı Ər-Riyad şəhərində Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Səudiyyə Ərəbistanı Krallığı Hökuməti arasında iqtisadiyyat, ticarət, investisiya, texnologiya, mədəniyyət, idman və gənclər sahələrində əməkdaşlığa dair Müştərik Komissiyanın 8-ci iclası keçirildi. Azərbaycanın Baş nazirinin müavini Samir Şərifov və Səudiyyə Ərəbistanının investisiya naziri Xəlid bin Əbdüləziz Əl-Falih arasında keçirilən ikitərəfli görüşdə iki ölkə arasında mövcud əməkdaşlığın cari vəziyyəti və gələcək perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı. Neft-qaz sektorunda əməkdaşlıq imkanlarına da toxunularaq, SOCAR ilə "Saudi Aramco" arasında əməkdaşlığın genişləndirilməsi istiqamətində aparılan danışıqların uğurla davam etdiyi bildirildi. "Baş nazirinin müavini Samir Şərifovun rəhbərliyi ilə Azərbaycan nümayəndə heyəti mayın 4-də Suriya Ərəb Respublikasında da səfərdə oldu. Səfər Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq, Suriyanın bərpasına, inkişafına dəstək və bu ölkənin hazırkı keçid hökuməti ilə müxtəlif sahələrdə, o cümlədən iqtisadiyyat, enerji, mədəniyyət və təhsil sahələrində əməkdaşlıq imkanlarını araşdırmaq məqsədi daşıyır. Səfər çərçivəsində Suriya Ərəb Respublikasının keçid dövrü Prezidenti Əhməd Əl Şarə Azərbaycan nümayəndə heyətini qəbul edib. Prezident Əhməd Əl Şarə aprel ayında Antalya Diplomatiya Forumu çərçivəsində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ilə görüşünü məmnunluqla xatırlayaraq, bu missiyanın qısa müddətdə təşkilinə görə Azərbaycanın dövlət başçısına minnətdarlığını bildirib. O həmçinin Azərbaycanın və Suriyanın oxşar proseslərdən keçdiyini, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü bərpa etdiyi kimi, Suriyanın da münasibətdən sonra bərpa dövrünə qədəm qoyduğunu qeyd edib. Bu xüsusda o, Azərbaycanın azad olunmuş ərazilərində həyata keçirdiyi bərpa və yenidənqurma işləri ilə bağlı təcrübəsinin Suriyada tətbiqinin faydalı olacağını diqqətə çatdırıb. S.Şərifov Prezident İlham Əliyevin Suriyalı həmkarının Azərbaycana dəvətini etivə edən məktubla Suriyanın dövlət başçısına təqdim edib. Tərəflər görüş zamanı həmçinin Suriyanın qədəm qoyduğu bərpa və yenidənqurma prosesinə Azərbaycanın mümkün dəstəyinin istiqamətlərinə dair fikir mübadiləsi aparılıb", - deyir o əlavə edib.

Deputat qeyd edib ki, Azərbaycan bir sıra müstəvilərdə Suriya ilə əməkdaşlıq etməyə üstünlük verir. Bu sırada neft-qaz sektorunu da xüsusi qeyd etmək olar. İki dövlət arasında geniş əməkdaşlıq imkanları mövcuddur. Həm Suriya, həm də Yaxın Şərqdə geosiyasi vəziyyət incə siyasət həyata keçirməyi tələb edir. Qlobal nüfuz, beynəlxalq proseslərə təsir gücü artan ölkəmizin fəal Yaxın Şərq siyasəti diplomatiyamızın növbəti uğuru kimi dəyərləndirilə bilər.

Ə.QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə "Bakı Marafonu 2025" keçirilib

Mayın 4-də Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə "Bakı Marafonu 2025" keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, "Küləyə qalib gəl" şüarı ilə təşkil edilən yarışda 28 minədək iştirakçı qeydiyyatdan keçib.

Artıq 8-ci dəfədir keçirilən Bakı Marafonuna tanınmış siyasi-ictimai, incəsənət xadimləri, ziyalılar qoşulub. Ümumilikdə marafonun 200-dən çox rəsmi və fəxri iştirakçısı olub.

Marafona Azərbaycan vətəndaşları ilə yanaşı, ölkəmizdə yaşayıb-çalışan öcnəbilər də qatılıblar, həmçinin digər ölkələr - Almaniya, Amerika Birləşmiş Ştatları, Avstraliya, Bəhreyn, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, Böyük Britaniya, Fransa, Hindistan, İspaniya, İtaliya, Kanada, Niderland, Özbəkistan, Polşa, Rusiya, Türkiyə, Ukrayna və digərlərinin qoşulanları olub.

Startdan öncə marafon iştirakçıları öz təəssüratlarını bölüşüblər. Ağırqaldırma üzrə Avropa çempionu, dünya ikincisi və üçüncüsü, idman səfiri Dadaş Dadaşbəyli marafonlarda peşəkar idmanın kimi tez-tez iştirak etdiyini, lakin bu gün ilk dəfə idman səfiri kimi "Bakı Marafonu-2025"ə qatıldığını bildirib: "Hər iki halda burada olmaq çox xoşdur. Ümid edirəm ki, gələcək illərdə marafonlarımızda sağlam yürüşlərimiz çox olar. Bu il iştirakçı sayının yüksək olması onu deməyə əsas verir ki, sağlam həyatı sevən nə qədər insan var. Bu marafon sağlam həyata çağırışdır. İnanıram ki, növbəti il iştirakçı sayı bundan da artıq olacaq".

Olimpiya Oyunlarının sərbəst güləş üzrə ikiqat mükafatçısı, üçqat

dünya və dördqat Avropa çempionu Hacı Əliyev isə marafonla bağlı bunları deyib: "Sevindiricidir ki, xalqımızın ön məşhur simaları bu gün buradadırlar. Belə tədbirlərdə həmişə birlik nümayiş etdirməliyik. Bildiyimiz kimi, idman sağlamlığın açandır. Hər kəsə sağlam həyat arzulayıram. Bu gün küləyə qalib gəlmək çətin olacaq. Mən hər kəsi idmanla məşğul olmağa səsləmək istəyirəm. Gənclərimiz pis vərdislərdən uzaq olsunlar, məşq etsinlər. Sağlamlıq olmayandan sonra heç bir şeyin mənası qalmır".

Yürüşdə fiziki imkanları məhdu şəxslər və Daun sindromlu uşaqlar da iştirak ediblər.

Demək olar hər il marafona qatıldığını qeyd edən Əlil Velosipedçilərə Dəstək İctimai Birliyinin sədri və paravelosiped üzrə baş məşqçi Amid Həsənzadə bildirib: "Bu dəfə ötənildikdən fərqli olaraq 7-8 paravelosipedçi ilə marafona qoşulduq. Digər marafonçuların ayaqları ilə qət etdiyi yolu biz əllərimizlə qət edirik. Heydər Əliyev Fonduna bu möhtəşəm təşəbbüsə görə təşəkkür edirəm. Çox sağ olsunlar ki, fiziki imkanları məhdu şəxslərin özlərini göstərmələri üçün fürsət yaratdılar. Ümid edirəm ki, belə yarışların təşkili davamlı olar. İnsanlara demək istəyirəm ki, belə marafonlarda öz güclərini sınasınlar. İdmana çox vaxt ayırırsınlar və sağlam həyatı seçsənlər. 2016-cı ildən təşkil edi-

lən Bakı Marafonu idmanın inkişafına dəstək göstərmək, sağlam həyat tərziini təbliğ etmək məqsədi daşıyır".

Marafona səhər saat 10-da start verilsə də, saat 7-dən etibarən Bayraq Meydanında artıq yarış əhvali-ruhiyyəsi yaşanır. Burada yaradılan atletlər zonasında iştirakçılar üçün yarışdan əvvəl yoxa, isinmə məşqləri keçirilib, "fan zona"da DJ-lər öz bacarıqlarını göstərər, müxtəlif əyləncə və interaktiv oyunlar təşkil edilib.

Start və finiş nöqtələri Dövlət Bayrağı Meydanı olan marafonun marşrutu Dənizkənarı Bulvarı, o cümlədən paytaxtın mərkəzi küçə və prospektlərini, ümumilikdə 21 kilometrlik məsafəni əhatə edib.

Marafonun marşrutu boyu şəhərin müxtəlif ünvanlarında da əyləncə zonaları təşkil edilib.

Kişilər arasında yarışın qalibi türkiyəli Atas Sezzin olub. Ukraynalı Vitali Şafar finiş xəttini ikinci keçib. Bütün medalı isə Türkiyənin digər təmsilçisi Murat Emekdar qazanıb.

Qadınların mübarizəsində ukraynalı Natalya Semenovici finiş xəttindən tez çatıb. Azərbaycanı təmsil edən Anna Yusupova ikinci, yaponiyalı atlet Eriko Soma üçün üçüncü yeri layiq görüldü.

Qələbə təəssüratlarını bölüşən mükafatçılar marafonun yüksək səviyyədə təşkil olunduğunu bildiriblər. Kişilər arasında qızıl medalın sahibi Atas Sezzin marafondan öncə də özündən uğurlu nəticə göstərdiyini vurğulayıb. O, illərdir marafonlarda iştirak etdiyi üçün

uzun məsafələrə öyrəşdiyini deyib: "Ona görə də çox çətinlik çəkmədim. Külək qaçmağımıza bir qədər mane oldu, ancaq ciddi problem yaratmadı. Yarışın yüksək səviyyədə təşkil olunduğunu xüsusi qeyd etmək istərdim. Bu, Bakıya ilk gəlişimdir. Qələbə qazanacağımı bildirdim. Bundan öncə dəfələrlə müxtəlif yarışlarda qalib olmuşam. Bakı haqqında maraqlı fikirlər eşitmişdim və buraya gəlməyi çox istəyirdim. Burada çox möhtəşəm atmosfer var. Məni dəstəkləyən hər kəsə çox təşəkkür edirəm".

Qadınlar arasında "Bakı Marafonu 2025"-də ikinci yeri sahibi olan Anna Yusupova budəfəki yarışın digərlərindən çox fərqləndiyini bildirərək əlavə edib: "Açıq, ötən illərdə belə külək olmamışdı. Bu, indiyədək ən güclü külək idi. Hava şəraiti səbəbindən bir qədər çətinlik çəkdik. Amma ümumilikdə yarış çox mükəmməl keçdi. Bu qədər insanın hamıya olması və birlikdə yürüş etməsi gözəl haldır. İnanıram ki, marafonçularımızın sayı ildən-ilə daha da artacaq".

Tələbələr arasında finiş xəttindən tez Azərbaycan İdman Akademiyasında təhsil alan Miyano Xəlilova və Nihad Cabbarlı qatılıblar.

Paravelosipedçilərin mübarizəsində Tofiq Babayev 1-ci, Orxan Nəbiyev 2-ci, Bəhlül Əliyev 3-cü yeri tutub.

Finiş xəttinə ilk çatan korporativ iştirakçı Teymur Fərəcov olub. Qaliblərə mükafat və medallar təqdim edilib.

"Bakı Marafonu 2025"-in mükafatlandırması iki kateqoriyada

olub. Marafonun kişi və qadın iştirakçıları qaçış zolağında ilk 3 yer uğrunda mübarizə aparıb. Kişi və qadın kateqoriyalarının hər birində 1-ci yerin qalibi 3000 AZN, 2-ci yerin qalibi 2000 AZN, 3-cü yerin qalibi isə 1000 AZN məbləğində mükafat və hədiyyələrlə, eləcə də medal və sertifikatlarla təltif olunub. Finiş xəttini keçən ilk 2000 iştirakçı da "Bakı Marafonu 2025"-in medalları ilə mükafatlandırılıb. Bununla yanaşı, bütün marafon iştirakçılarına və yarışın təşkilində dəstək göstərən könüllülərə sertifikatlar təqdim olunub. Qeyd edək ki, marafona 400-dən çox könüllü cəlb edilib. Regionlardan 500 nəfər RİİB (Regional İnkişaf İctimai Birliyi) könüllüsü isə iştirakçı kimi marafona qatılıb.

Finiş xəttində marafonun gənclər və idman naziri Fərid Qayıbov da olub. Nazir marafona marağın ildən-ilə daha da artdığını vurğulayaraq deyib: "Təəssüf ki, şəxsi rekordumu qıra bilmədim. Deməli, daha çox məşq etməliyik. İldən-ilə iştirakçıların və finiş xəttinə gələn sayı artır. Bu, çox gözəl haldır. Eyni zamanda Bakıya xarici ölkələrdən qonaq qismində gələnlərin sayı çoxalıb. Bu o deməkdir ki, ənənəvi marafon hər il yüksək səviyyədə təşkil olunur".

Marafon iştirakçıları, şəhər sakinləri və qonaqlar üçün Dövlət Bayrağı Meydanında önənəvi olaraq əyləncə zonası da yaradılıb. Burada müxtəlif əyləncələr, yarışlar, idman tədbirləri keçirilib, sevimli ifaçıların iştirakı ilə musiqili proqram təşkil olunub.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2025-ci il 5 may tarixli Fərmanı ilə təsdiq edilmişdir

Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi haqqında Əsasnamə

Əvvəli 7-ci sahə.

3.1.12. Azərbaycan Respublikasının üzv və ya müşahidəçi olduğu beynəlxalq təşkilatların orqanlarında, bölmələrində və nümayəndəliklərində (bundan sonra - beynəlxalq təşkilatların orqanları) müvafiq vəzifələr üzrə Azərbaycan Respublikasına kvota ayrılması və ya ayrılmsı kvotanın artırılması, həmçinin Azərbaycan Respublikasının üzv və ya müşahidəçi olduğu, eləcə də əməkdaşlıq etdiyi beynəlxalq təşkilatların orqanlarında müvafiq vəzifələrin Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları tərəfindən tutulması istiqamətində iş aparmaq;

3.1.13. Azərbaycan Respublikasının xarici iqtisadi əlaqələrinin qurulmasına və inkişaf etdirilməsinə, o cümlədən Azərbaycan Respublikasında istehsal olunan əmtəələrin ixracının təşviqinə və Azərbaycan Respublikasına xarici sərmayələrin cəlb olunmasına dəstək vermək;

3.1.14. Azərbaycan Respublikasının xarici siyasəti çərçivəsində beynəlxalq yardım fəaliyyətinə dair təklif vermək, beynəlxalq yardımın təşkilində, həyata keçirilməsində və əlaqələndirilməsində iştirak etmək;

3.1.15. aidiyyotı dövlət orqanları (qurumları) ilə birlikdə beynəlxalq tədbirlərdə Azərbaycan mədəniyyətinin təqdimatını və təşviqini təmin edən tədbirlər görmək, Azərbaycan Respublikasının xarici dövlətlərdə və beynəlxalq təşkilatlarda, eləcə də xarici dövlətlərin Azərbaycan Respublikasında mədəniyyət tədbirlərinin keçirilməsinə dəstək göstərmək, həmçinin Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi ilə birlikdə Azərbaycan Respublikası diplomatik nümayəndəliklərinin tabeliyində olan mədəniyyət mərkəzlərinin inkişafını təmin etmək və fəaliyyəti əlaqələndirmək;

3.1.16. Azərbaycan Respublikasının milli maraqları baxımından dövlət orqanlarının (qurumlarının), qeyri-hökumət təşkilatlarının və işgüzar dairələrin xarici dövlətlərin dövlət orqanları (qurumları), qeyri-hökumət təşkilatları və işgüzar dairələri ilə, habelə Azərbaycan Respublikasının üzv və ya müşahidəçi olduğu, eləcə də əməkdaşlıq etdiyi beynəlxalq təşkilatların orqanları ilə əlaqələrinin qurulmasına və inkişaf etdirilməsinə kömək göstərmək;

3.1.17. Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrin icrası üzərində ümumi müşahidəni həyata keçirmək və normativ hüquqi aktların bu müqavilələrdən irəli gələn öhdəliklərə uyğunlaşdırılmasına dair təkliflərin hazırlanmasında iştirak etmək;

3.1.18. Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq müqavilələr bağlaması və ya bağladığı beynəlxalq müqavilələrin ləğvi barədə təkliflərə münasibət bildirmək, eləcə də beynəlxalq müqavilə layihələrinin mətnlərinə dair rəy və təkliflər vermək, dövlət dilinə tərcümə edilmiş beynəlxalq müqavilə mətnlərinin xarici dildə olan mətnlərinə uyğunluğunu təsdiq etmək;

3.1.19. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən müəyyən edilən hallar istisna olmaqla, Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrin depozitarısi funksiyasını həyata keçirmək, beynəlxalq müqavilələrin qeydiyyatını, uçotunu və saxlanılmasını təmin etmək;

3.1.20. xarici siyasət və beynəlxalq münasibətlər, habelə diplomatik xidmət orqanlarında xidmət sahələrində norma-yaratma fəaliyyətindən irəli gələn vəzifələri həyata keçirmək;

3.1.21. müəyyən edilmiş səlahiyyətlər daxilində beynəlxalq məhkəmə və arbitraj işlərində Azərbaycan Respublikasının milli maraqlarını müdafiə etmək;

3.1.22. Azərbaycan Respublikasının xarici siyasəti ilə bağlı rəsmi bəyanatlar, şərh və açıqlamalar vermək, dövlət orqanlarını (qurumlarını), media subyektlərini və jurnalistləri beynəlxalq vəziyyət və Azərbaycan Respublikasının xarici siyasəti haqqında məlumatlandırmaq;

3.1.23. Azərbaycan Respublikası haqqında rəsmi məlumatların xarici dövlətlərdə və beynəlxalq təşkilatlarda yayılmasını təmin etmək;

3.1.24. diplomatik xidmət orqanlarının fəaliyyəti haqqında əhalinin və beynəlxalq ictimaiyyətin məlumatlandırılmasını, internet saytının və sosial media hesablarının yaradılmasını, malik olduğu və siyahısı qanunla müəyyən edilmiş açıqlanmalı olan ictimai informasiyanın həmin saytda

və sosial media hesablarında yerləşdirilməsi və bu informasiyanın daim yenilənməsini təmin etmək;

3.1.25. xarici media nümayəndələrinin akkreditasiyasını həyata keçirmək;

3.1.26. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin parlamentlərarası və digər beynəlxalq əlaqələrinin qurulmasına və həyata keçirilməsinə kömək göstərmək;

3.1.27. konsul işini təşkil etmək və konsul funksiyalarını həyata keçirmək, eləcə də fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlığı məsələlərinə baxılmasında iştirak etmək;

3.1.28. xarici ölkələrin Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən diplomatik nümayəndəlik və konsulluqlarının, habelə beynəlxalq təşkilatların nümayəndəliklərinin əməkdaşlarının, inzibati-texniki xidmət heyətinə daxil olan şəxslərin və onların ailə üzvlərinin, həmçinin Azərbaycan Respublikasına diplomatik missiya ilə və ya Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdə nəzərdə tutulmuş hallarda xüsusi missiya ilə səfər edən əcnəbilərin qeydiyyatını aparmaq;

3.1.29. Azərbaycan Respublikasının dövlət protokolunun, yüksək səviyyədə dövlətlərarası və hökumətlərarası mübadilələrin protokol təminatının həyata keçirilməsində iştirak etmək;

3.1.30. dövlət orqanları (qurumları) ilə Azərbaycan Respublikasında akkreditə olunmuş xarici dövlətlərin diplomatik nümayəndəliklərinin və konsulluqlarının, həmçinin Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən beynəlxalq təşkilatların orqanlarının qarşılıqlı əlaqələrinə kömək göstərmək;

3.1.31. açıqlanmasına və ya məlumat verilməsinə qanunla məhdudiyyət qoyulmuş hallar istisna olmaqla, xarici dövlətlərin diplomatik nümayəndəlik və konsulluqları, həmçinin beynəlxalq təşkilatların orqanları ilə Azərbaycan Respublikasının dövlət orqanları (qurumları) arasında qarşılıqlı göndərilən dövətlərin, eləcə də birgə keçirilməsi planlaşdırılan tədbirlərin məqsəd və mahiyyəti barədə, habelə həmin tədbirlərdə əldə edilmiş razılaşmalar, imzalanması nəzərdə tutulan və imzalanmış sənədlər barədə məlumatları əldə etmək və Azərbaycan Respublikasının milli maraqlarına uyğunluğu baxımından münasibət bildirmək;

3.1.32. Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrə uyğun olaraq diplomatik və konsul imtiyazlarının və immunitetlərinin yerinə yetirilməsi üzərində nəzarəti həyata keçirmək;

3.1.33. Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrə uyğun olaraq, həmçinin normativ hüquqi aktlarda nəzərdə tutulan hallarda Azərbaycan Respublikasında akkreditə olunmuş xarici dövlətlərin diplomatik nümayəndəliklərinin və konsulluqlarının, eləcə də beynəlxalq təşkilatların orqanlarının əməkdaşlarını arzuolunmaz şəxs elan etmək və bu barədə məlumatı aidiyyəti üzrə təqdim etmək;

3.1.34. xaricdə yaşayan soydaşlarla bağlı dövlət siyasətinin həyata keçirilməsinə və əlaqələrin qurulmasına, eləcə də onlar arasında əməkdaşlığın inkişafına, həmrəyliyin gücləndirilməsinə və milli mənafeyə xidmət edən tədbirlərin təşkilinə dəstək vermək;

3.1.35. xarici dövlətlərdə silahlı münaqişələr və fəvqəladə hallar zamanı, həmçinin təhlükəsizliyə təhdid yarandığı digər hallarda, müvafiq xarici dövlətdə fəaliyyət göstərən Azərbaycan Respublikasının diplomatik nümayəndəliklərində və konsulluqlarında xidmət keçən diplomatik xidmət orqanı əməkdaşlarının və onlarla birlikdə yaşayan ailə üzvlərinin, eləcə də orada olan digər Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının təhlükəsizliyini aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları) ilə birlikdə təmin etmək, həmçinin onların təxliyəsini təşkil etmək;

3.1.36. Azərbaycan Respublikasının diplomatik nümayəndəlik və konsulluqlarının diplomatik xidmət orqanı əməkdaşlarının, dövlət orqanlarının nümayəndələrinin və onların (aparatlارının) işçilərinin, həmçinin dövlət qulluğuna aid olmayan vəzifələrdə işləyən işçilərin təhlükəsizlik məsələləri ilə bağlı davranış qaydalarını Azərbaycan Respublikasının Xarici Kəşfiyyat Xidməti ilə birlikdə müəyyən etmək;

3.1.37. Azərbaycan Respublikasının diplomatik nümayəndəlik və konsulluqla-

rının fəaliyyət istiqamətlərindən irəli gələn vəzifələrin onların yerləşdikləri şəhərdən kənarda - qəbul edən dövlətin digər inzibati ərazi vahidində, həmçinin diplomatik nümayəndəliyin və ya konsulluğun rəhbərinin eyni zamanda akkreditə olunduğu üçüncü dövlətdə və ya beynəlxalq təşkilatda yerinə yetirilməsi işini təşkil etmək;

3.1.38. diplomatik xidmət orqanlarında fəaliyyətin normativ hüquqi aktlara uyğun təşkil olunmasını təmin etmək və bu məqsədlə nəzarəti həyata keçirmək;

3.1.39. diplomatik xidmət orqanlarında dövlət sirrinin və məxfilik rejiminin qorunması üçün zəruri tədbirlər, habelə fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun təhlükəsizlik tədbirləri görmək;

3.1.40. Nazirliyin fəaliyyət istiqamətlərinə aid məsələlər üzrə daxil olan müəciətlərə "Vətəndaşların müraciətləri haqqında", "İnzibati icraat haqqında" və "İnformasiya əldə etmək haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarına uyğun olaraq baxmaq və qanunla müəyyən edilmiş qaydada tədbirlər görmək;

3.1.41. diplomatik və rəsmi yazışmalar aparmaq, onların qeydiyyatını, saxlanılmasını, arxivləşdirilməsini və mühafizəsini təmin etmək;

3.1.42. fəaliyyət istiqamətlərinə aid məsələlər üzrə insan və vətəndaş hüquqlarının və azadlıqlarının həyata keçirilməsini təmin etmək, onların pozulmasının qarşısını almaq;

3.1.43. diplomatik xidmət orqanlarının kadr təminatını həyata keçirmək və diplomatik xidmət orqanı əməkdaşlarının əlavə təhsili üçün tədbirlər görmək;

3.1.44. Nazirliyin strukturunun və fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi istiqamətində tədbirlər görmək, strukturuna daxil olan qurumların fəaliyyəti üçün zəruri şəraiti təmin etmək, həmçinin onların binalarının tikintisi və yenidən qurulması ilə bağlı məsələlərin icrasını təşkil etmək;

3.1.45. Nazirliyin strukturuna daxil olan qurumların maliyyələşdirilməsini və maddi-texniki təminatını ayrılmış vəsait hüduqlarında həyata keçirmək, habelə ayrılan büdcə vəsaitindən, qrantlardan və digər maliyyə vəsaitindən təyinatı üzrə səmərəli istifadəni təmin etmək;

3.1.46. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktları ilə müəyyən edilmiş digər vəzifələri yerinə yetirmək.

4. Nazirliyin hüquqları

4.1. Bu Əsasnamə ilə müəyyən olunmuş vəzifələrin yerinə yetirmək üçün Nazirlik aşağıdakı hüquqlara malikdir:

4.1.1. xarici dövlətlərin xarici siyasət sahəsində müşbət təcrübəsini öyrənmək və bu təcrübədən Azərbaycan Respublikasının milli maraqlarına uyğun qaydada istifadə etmək;

4.1.2. xarici siyasət məsələləri ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq müqavilələrə tərəfdar çıxması və ya tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrin ləğv edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təkliflər vermək;

4.1.3. xarici dövlətlərin diplomatik nümayəndəlikləri və konsulluqları, beynəlxalq təşkilatların orqanları, xarici dövlətlərin dövlət və yerli özünüidarəetmə orqanları, qeyri-hökumət təşkilatları, media subyektləri ilə və jurnalistlərlə əməkdaşlıq əlaqələri qurmaq, görüşlər keçirmək və yazışmalar aparmaq;

4.1.4. dövlət orqanlarının (qurumlarının) xarici əlaqələr sahəsində fəaliyyətinin əlaqələndirilməsindən irəli gələn hüquqları həyata keçirmək və onların xarici əlaqələr sahəsində fəaliyyəti barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat vermək;

4.1.5. Azərbaycan Respublikasının, xarici dövlətlərin və beynəlxalq təşkilatların nümayəndə heyətlərinin səfərlərinə dair Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təkliflər vermək;

4.1.6. dövlət orqanlarının (qurumlarının) xarici dövlətlərdə və beynəlxalq təşkilatlarda fəaliyyət göstərən nümayəndələrinin, habelə xaricə ezam olunmuş nümayəndə heyətlərinin qərar və hərəkətləri Azərbaycan Respublikasının milli maraqlarına cavab vermədiyi təqdirdə, həmin halların qarşısını alınması üçün aidiyyəti dövlət orqanı (qurumu) qarşısında məsələ qaldırmaq və ya bununla bağlı Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat vermək;

4.1.7. Azərbaycan Respublikasının diplomatik nümayəndəlik və konsulluqlarının

təsis olunması barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təkliflər vermək;

4.1.8. xarici dövlətlərlə və beynəlxalq təşkilatlarla münasibətlərdə qarşılıqlılıq prinsipinin tətbiq edilməsi təşəbbüsü ilə çıxış etmək;

4.1.9. normativ hüquqi aktlarla müəyyən olunmuş qaydada tabeliyində müvafiq qurumlar və ya strukturu daxilində bölmələr (idarə, şöbə) yaratmaq, yenidən təşkil etmək və ləğv etmək;

4.1.10. diplomatik xidmət orqanlarında xidmət üçün zəruri şərait yaradılması məqsədilə Azərbaycan Respublikasının aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları) qarşısında məsələ qaldırmaq;

4.1.11. konsul işini təşkil etmək və konsul funksiyalarından irəli gələn hüquqları həyata keçirmək;

4.1.12. aparılan konsul əməliyyatlarına görə dövlət rüsumunu və faktiki xərcləri tutmaq, eləcə də konsul əməliyyatlarının icrası üçün kənar xidmət təchizatçıları ilə əməkdaşlıq etmək;

4.1.13. Azərbaycan Respublikasının dövlət protokolunun və yüksək səviyyədə dövlətlərarası və hökumətlərarası mübadilələrin protokol təminatını icrasından irəli gələn hüquqları həyata keçirmək;

4.1.14. xarici siyasət və beynəlxalq münasibətlər, habelə diplomatik xidmət orqanlarında xidmət sahəsində normayaratma fəaliyyətindən irəli gələn hüquqları həyata keçirmək;

4.1.15. fəaliyyət istiqamətlərinə aid məsələlərə dair dövlət orqanlarına (qurumlarına), yerli özünüidarəetmə orqanlarına, hüquqi və fiziki şəxslərə zəruri məlumatlar (sənədlər) barədə sorğu vermək və onlardan belə məlumatları (sənədləri) almaq;

4.1.16. müstəqil ekspertləri və mütəxəssisləri, məsləhətçi təşkilatları, elmi təşkilatları öz fəaliyyətinə cəlb etmək, komissiyalar və işçi qruplar yaratmaq;

4.1.17. fəaliyyət istiqamətlərinə aid məsələlərə dair rəy vermək, analitik materiallar hazırlamaq, təhlillər, tədqiqatlar və ümumiləşdirmələr aparmaq;

4.1.18. xarici dövlətlərlə və beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq sahəsində yaradılan birgə hökumətlərarası və digər komissiyaların, eləcə də işçi qrupların işində iştirak etmək, konfranslar, forumlar, seminarlar, iclaslar, görüşlər, sərgilər və digər tədbirlər təşkil etmək, həmçinin bu tədbirlərin təşkilinə dəstək vermək;

4.1.19. normativ hüquqi aktlarda nəzərdə tutulan qaydada diplomatik xidmət orqanı əməkdaşlarının xidməti fəaliyyəti ni qiymətləndirmək və Nazirlikdə xidmət keçən diplomatik xidmət əməkdaşlarının attestasiyasını həyata keçirmək;

4.1.20. diplomatik xidmət orqanlarının fəaliyyətində istifadə olunan telekommunikasiya şəbəkəsini qurmaq və texniki təminatını həyata keçirmək;

4.1.21. xüsusi bülletenlər və digər nəşrlər buraxmaq;

4.1.22. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktları ilə müəyyən edilmiş digər hüquqları həyata keçirmək.

5. Nazirliyin fəaliyyətinin təşkili

5.1. Nazirliyin Aparatı, onun strukturuna daxil olan digər qurumlar və strukturuna daxil olmayan tabeliyindəki qurumlar (hüquqi şəxslər) (hüquqi şəxslər, təşkilatlar, müvafiq ali təhsil müəssisəsi və s.) Nazirliyin vahid sistemini təşkil edir. Nazirlik öz fəaliyyətini bilavasitə və həmin qurumlar vasitəsilə həyata keçirir.

5.2. Nazirliyin strukturu Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən müəyyən edilir.

5.3. Nazirliyin Aparatının diplomatik xidmət orqanı əməkdaşlarının say həddini və Nazirliyin strukturuna daxil olmayan tabeliyindəki qurumların (hüquqi şəxslərin, təşkilatların, müvafiq ali təhsil müəssisəsinin və s.) siyahısını Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti təsdiq edir.

5.4. Nazirliyin fəaliyyətinə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edilən Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri (bundan sonra - nazir) rəhbərlik

edir. Nazir Nazirliyə həvalə olunmuş vəzifələrin yerinə yetirilməsinə və hüquqların həyata keçirilməsinə görə şəxsən məsuliyyət daşıyır.

5.5. Nazirin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edilən müavinləri vardır. Nazirin müavinləri onlara nazir tərəfindən həvalə edilmiş vəzifələri yerinə yetirir və buna görə şəxsən məsuliyyət daşıyırlar.

5.6. Nazir:

5.6.1. Nazirliyin fəaliyyətini təşkil edir və ona rəhbərlik edir;

5.6.2. nazir müavinləri arasında vəzifə bölgüsü aparır;

5.6.3. müəyyən edilmiş struktur, əməyin ödəniş fondu və diplomatik xidmət orqanı əməkdaşlarının say həddi daxilində Nazirliyin strukturuna daxil olan qurumların strukturunu və ştat cədvəlini, əməyin ödəniş fondunu, ayrılmış büdcə təxsisatı daxilində onların gəlir və xərclər smetasını təsdiq edir;

5.6.4. dövlət büdcəsindən ayrılmış vəsait və Nazirliyin Aparatının diplomatik xidmət orqanı əməkdaşlarının müəyyən olunmuş say həddi daxilində Nazirliyin Aparatının struktur bölmələrinin yaradılması, yenidən təşkil və ləğvi barədə qərarlar qəbul edir;

5.6.5. diplomatik xidmət orqanlarının fəaliyyət istiqamətlərindən irəli gələn vəzifələrin yerinə yetirilməsini təşkil edir və onların fəaliyyətinə nəzarət edir;

5.6.6. ikitərəfli və çoxtərəfli danışıqlarda Azərbaycan Respublikasını təmsil edir, qanuna uyğun olaraq və ya verilmiş səlahiyyətlər daxilində Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq müqavilələrini və digər müvafiq beynəlxalq sənədlərini imzalayır;

5.6.7. Azərbaycan Respublikasının diplomatik nümayəndəlikləri rəhbərlərinin və onların müavinlərinin, baş konsullarının təyin edilməsi və geri çağırılması, fəxri konsullarının isə təyin edilməsi və fəaliyyətinə xitam verilməsi barədə təkliflərin Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim edir;

5.6.8. diplomatik xidmət əməkdaşlarına fəvqəladə və səlahiyyətli səfir, birinci dərəcəli fəvqəladə və səlahiyyətli elçi, ikinci dərəcəli fəvqəladə və səlahiyyətli elçi diplomatik rütbələrinin verilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdimat verir;

5.6.9. "Diplomatik xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən olunmuş qaydada diplomatik xidmət orqanı əməkdaşlarını, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti ilə razılaşdırmaqla Nazirliyin xüsusi tapşırıqlar üzrə səfirlərini və idarə rəislərini vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edir, onların rotasiyasını həyata keçirir, həmçinin diplomatik xidmət əməkdaşlarına diplomatik rütbələr verir;

5.6.10. Apellyasiya Şurasının sədrini, habelə Apellyasiya Şurası sədrinin təqdimatı (təklifi) əsasında Apellyasiya Şurasının digər üzvlərini, Katibliyin rəhbərini və tərkibini təsdiq edir;

5.6.11. "Diplomatik xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən olunmuş səlahiyyətləri daxilində diplomatik xidmət orqanı əməkdaşları barəsində həvəsləndirmə və intizam tənbehi tədbirləri görür;

5.6.12. xüsusi fərglənmiş əməkdaşlara Azərbaycan Respublikasının fəxri adlarının verilməsi və ya onların dövlət mükafatları ilə təltif olunması üçün Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdimat verir;

5.6.13. Nazirliyin strukturuna daxil olan qurumların vəzifəli şəxslərinin, o cümlədən Azərbaycan Respublikasının diplomatik nümayəndəlik və konsulluqları rəhbərlərinin qanunvericiliyə zidd olan qərarlarını (əmrələrini) ləğv edir;

5.6.14. Nazirliyin Aparatının struktur bölmələrinin və strukturuna daxil olan digər qurumların (əsasnamələri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən təsdiq edilən qurumlar istisna olmaqla) əsasnamələrinin, strukturuna daxil olmayan tabeliyindəki qurumların (nizamnamələri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Ka-

bineti və Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilən hüquqi şəxslər istisna olmaqla) nizamnamələrinin təsdiqi barədə, həmçinin bu Əsasnamənin 5.10-cu bəndində Nazirliyin Kollegiyasının səlahiyyətlərinə aid edilməmiş məsələlər barədə normativ hüquqi aktları qərarlar formasında qəbul edir;

5.6.15. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müəyyən etdiyi hallarda Nazirliyin strukturuna daxil olan qurumların və strukturuna daxil olmayan tabeliyindəki qurumların əsasnamələrini (nizamnamələrini) təsdiq olmaq üçün təqdim edir;

5.6.16. Nazirliyi təmsil edir;

5.6.17. əmr və sərəncamlar formasında qeyri-normativ hüquqi aktlar qəbul edir və onların, habelə Nazirlik tərəfindən qəbul edilmiş normativ hüquqi aktların icrasını təşkil edir, yoxlayır və buna nəzarəti həyata keçirir;

5.6.18. diplomatik xidmətə qəbulun müsabiqə və şəffaflıq əsasında həyata keçirilməsini təmin edir;

5.6.19. Nazirliyin strukturuna daxil olan qurumların xidməti və maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin yoxlanılmasını (təftişini) təşkil edir;

5.6.20. normativ hüquqi aktlara uyğun olaraq digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

5.7. Nazirlikdə nazirdən (Kollegiyanın sədrindən), nazirin müavinlərindən və Nazirliyin digər rəhbər əməkdaşlarından ibarət tərkibdə Kollegiya yaradılır. Nazirliyin Kollegiyasının tərkibinə mütəxəssislər və alimlər də daxil edilə bilər.

5.8. Nazirliyin Kollegiyasının üzvlərinin sayı və tərkibi Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilir.

5.9. Nazirliyin Kollegiyasının iclaslarında Nazirliyin fəaliyyəti ilə bağlı məsələlər müzakirə olunur və müvafiq qərarlar qəbul edilir.

5.10. Nazirliyin Kollegiyası qərarlar formasında aşağıdakı normativ hüquqi aktları qəbul edir:

5.10.1. Nazirlikdə digər şəxslər (qurumlar) arasında münasibətləri tənzimləyən normativ hüquqi aktları;

5.10.2. qəbul edilməsi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti və ya Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən Nazirliyə tapşırılmış konkret normativ hüquqi aktları;

5.10.3. bir neçə dövlət orqanının fəaliyyətini tənzimləyən vahid (birgə) normativ hüquqi aktları;

5.10.4. qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hallarda müvafiq dövlət orqanları ilə razılaşdırılmalı olan normativ hüquqi aktları;

5.10.5. nazirin təşəbbüsü ilə Nazirliyin Kollegiyasının müzakirəsinə çıxarılan bu Əsasnamənin 5.6.14-cü yarımbəndində nəzərdə tutulmuş normativ hüquqi aktları;

5.10.6. bu Əsasnamənin 5.10.1-5.10.5-ci yarımbəndlərinə uyğun olaraq Nazirliyin Kollegiyasının qəbul etdiyi normativ hüquqi aktların ləğvi və ya onlarda dəyişiklik edilməsi barədə normativ hüquqi aktları.

5.11. Nazirliyin Kollegiyasının iclaslarında Kollegiya üzvlərinin yarıdan çoxu iştirak etdikdə səlahiyyətlidir. Nazirliyin Kollegiyasının qərarları onun üzvlərinin səs çoxluğu ilə qəbul edilir. Nazirliyin Kollegiyasının qərarı qəbul edilərkən səsər bərabər olarsa, Kollegiya sədrinin səsi həlledici hesab edilir.

5.12. Nazirliyin Kollegiyasının üzvləri arasında fikir ayrılığı yaranmış hallarda nazir bu barədə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinətinə məlumat verərək, öz qərarını həyata keçirir. Nazirliyin Kollegiyasının üzvləri şəxsi fikirlərini Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinətinə təqdim edə bilərlər.

5.13. Nazirliyin Kollegiyasının iclaslarına digər dövlət orqanlarının (qurumlarının), habelə qeyri-hökumət təşkilatlarının nümayəndələri də dəvət edilə bilərlər.

5.14. Nazirlikdə xidmətə (qulluğa) qəbulla bağlı keçirilən müsabiqə və ya müsahibənin nəticələrindən namizədlərin verdikləri şikayətlərə baxan, ictimai (ödənişli) əsaslarla fəaliyyət göstərən və kollegial orqan olan Apellyasiya Şurası yaradılır.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2025-ci il 5 may tarixli Fərmanı ilə təsdiq edilmişdir

Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin strukturu

- Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin Aparatı - idarələr və şöbələr.
- Azərbaycan Respublikasının diplomatik nümayəndəlikləri və konsulluqları.

Laçın sakini olan zərərçəkmiş şəxs: "İşğala qədər bizim kənd mütəmadi olaraq Ermənistan tərəfindən atəşə tutulurdu"

Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzü nəticəsində sülh və insanlıq əleyhinə cinayətlər, müharibə cinayətləri, o cümlədən təcavüzkar müharibənin hazırlanması və aparılması, soyqırımı, müharibə qanunlarını və qaydalarını pozma, habelə terrorçuluq, terrorçuluğu maliyyələşdirmə, hakimiyyəti zorla ələ keçirmə, onu zorla saxlama və digər çoxsaylı cinayətlər törətməkdə təqsirləndirilən Ermənistan Respublikasının vətəndaşları Arayik Harutyunyan, Arkadi Qukasyan, Bako Sahakyan, Davit İsxanyan, David Babayan, Levon Mnatsakanyan və digərlərinin barəsində olan cinayət işləri üzrə açıq məhkəmə prosesinin baxış iclası mayın 5-də davam etdirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Bakı Hərbi Məhkəməsində hakimlər Zeynal Ağayevin sədrliyi ilə, Camal Ramazanovdan və Anar Rzayevdən ibarət tərkibdə (ehtiyat hakim Günel Somədova) keçirilən məhkəmə iclasında təqsirləndirilən şəxslərin hər biri bildikləri dildə tərcüməçi, həmçinin müdafiələri üçün vəkillərlə təmin olunub.

İclasda təqsirləndirilən şəxslər, onların müdafiəçiləri, zərərçəkmiş şəxslərin bir qismi, onların hüquqi varisləri və nümayəndələri, həmçinin dövlət ittihamını müdafiə edən prokurorlar iştirak ediblər.

Hakim Zeynal Ağayev proseso ilk dəfə qatılan zərərçəkmiş şəxslərə məhkəmə həyətini, tərcüməçiləri və s. təqdim edib, habelə onların qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş hüquqlarını və vəzifələrini izah edib.

Məhkəmədə əvvəlcə Xocavənd rayonunun Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilməsi ilə bağlı daha bir videomaterial tədqiq olunub. 1993-cü ilin aprelində ermənilər tərəfindən çəkilmiş videogörüntülərdə Azərbaycanın həmin vaxt Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğalı altında olan Xocavənd rayonunda Ermənistan ordusunun bir qrup hərbiçisi, o cümlədən Serj Sarkisyan (2008-2018-ci illərdə Ermənistan prezidenti) və hazırda məhkəmədə mühakimə olunan Davit İsxanyan görünür.

Erməni dilindəki videomaterialin tərcüməçi vasitəsilə tədqiqi zamanı məlum olub ki, Serj Sarkisyan hərbi bölmələri yoxlamağa gəlibmiş.

Videogörüntülərdə Monte Melkonyan S.Sarkisyanə mürüzə edir. S.Sarkisyan ona "Səhbət bu daqiqə atəşi dayandırmıqdan yox, hücum əməliyyatlarından və daha çox ərazi tutmaqdan gedir" deyə bildirir.

Videomaterialda sonra əraziyə baxış keçirilir, S.Sarkisyan həmin vaxt 28-ci Xocavənd taborunun komandiri D.İsxanyanla söhbət edir. D.İsxanyan ona Ağdamın və rayonun Abdal Güllübi istiqamətindəki döyüş əməliyyatı, əməliyyat şəraiti barədə məlumat verir.

Videogörüntülərdə daha sonra qoşunların təminatı barədə danışılır. Sonra isə Serj Sarkisyan əsgərlərə bir qədər söhbət edir.

Dövlət ittihamını müdafiə edən prokurorlar təqsirləndirilən şəxs Davit İsxanyana məhkəmədə nümayiş olunmuş videomateriala bağlı sualları ünvanlayıblar.

D.İsxanyan dövlət ittihamını müdafiə edən prokurorların suallarını cavablandırarkən bu videomaterialın çəkilməsini və S.Sarkisyanın əraziyə səfərinin məqsədini xatırladığını deyərək bildirib: "Mənim taboruma gəlmisidirlər. Taborun mövqelərindəki vəziyyətə tanış olurlardı".

O, videodakı şəxslərin bir qisminin adlarını da sadalayıb: "Serj Sarkisyan, Monte Melkonyan, Movses Akopyan (sonradan Ermənistan silahlı qüvvələrinin keçmiş baş qərargah rəisi - red.). O, həmin vaxt Monte Melkonyanın müavini idi. Videodakı digər şəxs mənim qərargah rəisim Aramayız Karapetyandır.

Videoda arxada dərən sürükdür. Dəqiq yadımda deyil, Movses Akopyanın və ya Monte Melkonyanın sürücüsü idi".

D.İsxanyan suallara cavabında S.Sarkisyanın "daha çox ərazi tutmaq"la bağlı dediklərinə belə münasibət bildirərək qeyd edib: "Mən Sarkisyanın dediklərini şərh edə bilmərəm".

Təqsirləndirilən şəxs D.İsxanyan komandiri olduğu tabor üçün təminatın "Xocavənd müdafiə rayonu"nun qərargahından gəldiyini bildirib.

D.İsxanyan komandiri olduğu taborun 1993-cü ilin iyul-avqust aylarında Ağdam istiqamətlərində döyüş əməliyyatlarında iştirak etdiyini də vurğulayıb.

Ardınca məhkəmədə Laçın rayonunun Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən iş-

ğal olunması ilə bağlı videomaterial nümayiş etdirilib.

1992-ci il mayın 18-də ermənilər tərəfindən lentə alınmış videomaterialda Laçın rayonunda yanan evlər, Ermənistan ordusunun bir qrup hərbiçisi əksini tapır. Videoda bir erməni hərbiçisi digərinə "Aşot, gör necə yanır" deyərək yanan evlərdən birini göstərir.

Bundan sonra məhkəmədə zərərçəkmiş şəxslər dindirilib.

Zərərçəkmiş şəxs Camal Məmmədov Laçın rayonunun Cicimli kəndinin sakini olduğunu, 1992-ci ilin mayında kəndin Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edildiyini bildirib. O, atası Mehti Məmmədovun 1989-cu il avqustun 12-də erməni hərbiçiləri tərəfindən öldürüldüyünü diqqətə çatdıraraq deyib: "Rus əsgərlərin dediyinə görə, atamı Kamo adlı erməni vurub. O zaman 18 yaşım var idi".

Zərərçəkmiş şəxs Ağəli İbrahimov 1961-ci ildə Laçın rayonunun Çağazur kəndində doğulduğunu və həmin kənddə yaşadığını bildirib. O da yaşadığı kəndin 1992-ci il mayın 18-də Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən silahlı hücum edilməklə işğal olduğunu bildirib. Zərərçəkmiş şəxs kəndin Ermənistanla sərhəddə yerləşdiyini, işğala qədər Ermənistanın Gorus rayonu, o cümlədən həmin rayonun Diğ kəndi istiqamətindən mütəmadi şəkildə atəşə tutulduğunu da söyləyib: "1992-ci il mayın 8-dək ermənilərin hücumunda bir pərakəndəlik hiss olunurdu. Amma mayın 8-dən hücumlar vahid komandanlıq tərəfindən həyata keçirilirdi. Xüsusilə "Qrad", "Alazan" raketlərinə, uzaqvuqar toplardan istifadə edilirdi".

A.İbrahimov bildirib ki, Çağazur kəndində altı otaqdan ibarət ikimərtəbəli evi, evinin həyətini sahəsində olan yarımcı tikililəri, meyvə ağacları, iribuyuzlu və xırdabuyuzlu heyvanları, ev qusları, evində olan əşya və əmlakları qalıb. Yəni ona böyük zərər dəyib.

Sonra məhkəmədə 1992-ci il avqustun 28-də Goranboy rayonunun Ballıqaya kəndində törədilmiş qətlə faktı ilə bağlı protokollar elan olunub və hadisə yerindən götürəndən fotolar nümayiş etdirilib.

Sənədlərə əsasən, Laçın rayonu işğal edildikdən sonra müvəqqəti olaraq Goranboy rayonunun Ballıqaya kəndində yerləşən, Güllüstan meşəliyinin kənarında alaçıqlarda məskunlaşan Laçın rayonunun Nağdalı kəndinin sakinləri 1992-ci il avqustun 28-də gecə saat təxminən 5 radələrində erməni hərbiçiləri tərəfindən odlu silahlardan ümumi təhlükəli üsulla atəşə tutulub, nəticədə 24 nəfər qətlə yetirilib, 9 nəfər yaralanıb.

Həmin qətlə zamanı qətlə yetirilənlərdən 7-sinin yaşı 18-dək, 4-nün yaşı isə 60-dan yuxarı olub. Ümumilikdə 13 qadın, 11 kişi həlak olub.

Daha sonra məhkəmədə 1992-ci il sentyabrın 19-da Goranboy rayonunun Güllüstan kəndində azərbaycanlı sakinlərin atəşə tutulması faktı üzrə sənədlər tədqiq edilib. Sənədlərə əsasən, həmin gün saat 18 radələrində Ermənistan silahlı qüvvələri Goranboy rayonunun Güllüstan kəndində kartof yığımı ilə məşğul olan sakinlərə silahlı hücum edib. Nəticədə 20 dinc sakin odlu silahlardan açılan atəşlər nəticəsində qətlə yetirilib, bir neçə nəfər isə xəsarətlər alıb.

Həmin gün Goranboyun Güllüstan kəndinə hücum edilərkən rayonun Ağcakənd polis bölməsinin əməkdaşları onlara silahlı müqavimət göstərüb və dinc sakinləri həmin ərazidən təxliyə edərək pusquya salımb.

Nəticədə 13 nəfər qətlə yetirilib, 8 nəfər yaralanıb. Qətlə yetirilmiş şəxslərdən 2-si,

həmçinin xəsarət almış şəxslərdən 2 nəfəri polis əməkdaşı olub.

Zərərçəkmiş şəxs Binnət Mehdiyev Şuşa şəhərindən məcburi köçkün kimi Laçın rayonunun Nağdalı kəndində məskunlaşdığını, 1992-ci il mayın 17-18-də kəndin işğal olduğunu, bundan sonra Goranboy rayonunun Ballıqaya kəndinə gəldiklərini bildirib.

B.Mehdiyev 1992-ci il avqustun 28-də erməni silahlıların hücum etdiklərini, nəticədə 24 nəfərin qətlə yetirildiyini bildirib. Hadisə zamanı onun atası, anası, iki qardaşı, bacısı və digər yaxın qohumları qətlə yetirilib. "Hadisə zamanı Vəzir adlı qohumumun həyat yoldaşını və 6 uşağını qətlə yetiriblər. Uşaqlardan biri altı aylıq körpə idi", - deyə o əlavə edib.

Zərərçəkmiş şəxs Şəhla Quliyeva 1992-ci ilin mayında Laçın rayonundan məcburi köçkün kimi əvvəlcə Goranboyun Baş Qışlaq kəndinə, daha sonra isə həmin rayonun Ballıqaya kəndinə köçdüklərini deyib.

O, 1992-ci il avqustun 27-də ərazidə vertolyot gördüyünü və bu barədə qayınasına məlumat verdiyini söyləyərək deyib: "Həmin saat 5 nəfərən yatdıq. Avqustun 28-də səhər saat 6 radələrində gördüm ki, ətrafı əlavə бүürdü".

Ş.Quliyeva həmin vaxt hündürlükdə olan alaçıqdan yaxınlıqda ki məşəyə düşdü-yünə görə təsədüfən sağ qalıb. O, hadisə zamanı güllə yarası alıb.

O, hadisə zamanı qayınasının, baldızlarının, qayınasının 110 yaşlı qayınasının və digər qohumlarının qətlə yetirildiyini bildirib.

Zərərçəkmiş şəxs Nəsrəddin Mustafayev 1992-ci il sentyabrın 19-da kartof yığmaq üçün gətdiyi Goranboy rayonunun Güllüstan kəndində Ermənistan ordusunun bölmələri tərəfindən atəşə tutulduqlarını, nəticədə ayağından yaralandığını vurğulayıb. O qeyd edib: "Ayaq barmaqlarının üçdəbir hissəsi yoxdur".

Zərərçəkmiş şəxs Sahibə Mustafayeva bildirib ki, 1992-ci il sentyabrın 19-da atası Kazım, babası Salman ilə birlikdə Goranboyun Güllüstan kəndinə kartof yığmağa gəlib, geri qayıdarkən atasının idarə etdiyi avtomobili Ermənistan hərbiçiləri atəşə tutublar. Güllələrdən biri atasına, digəri isə babası Salmana dəyib. Həmin vaxt 12 yaşlı olan S.Mustafayeva ayağından güllə xəsarəti alıb və huşunu itirib. Sonradan bilib ki, həmin hadisə nəticəsində çoxlu adam, o cümlədən babası Salman və atası Kazım ölüb.

Zərərçəkmiş şəxs Nofəl Nuruvey qeyd edib ki, müdiri Qafqaz Rüstəmovun tapşırığı ilə 1992-ci il sentyabrın 19-da idarə etdiyi "Zil" markalı avtomobillə Tapaqara qoynulu kənd sakini İsrəfil İsmayilov və yolda avtomobilinə götdürdüyü tanımadığı 3 azərbaycanlı ilə birlikdə kartof yığmaq üçün Goranboyun Güllüstan kəndinə gediblər. Orada onlardan başqa çoxlu sakinin də kartof yığmaq üçün orada olduğunu görüb. Geri qayıdarkən polis postunu keçdikdən sonra yolun meşə ərazisində qəflətən erməni hərbiçilər onun olduğu avtomobilə odlu silahlardan atəşə tutublar. Həmin vaxt polislər köməyə gəlib və erməni hərbiçilərlə atışma davam edib. Nəticədə o, gözdən güllə yarası alıb, İsrəfil İsmayilov isə həlak olub. Hazırda bir gözü görmür. Sonradan ona məlum olub ki, hadisə nəticəsində təxminən 20-yə yaxın azərbaycanlı qətlə yetirilib, bir neçə nəfər isə yaralanıb. Ölənlər arasında Qaraqash kənd sakini Kazım Məmmədovu və qayınatası Salman Qocayevi tanıyıb.

Zərərçəkmiş şəxs Xaləddin Rüstəmov ifadəsində Goranboy rayonunun Aşağı Ağcakənd Polis Bölməsində polis işlədiyini,

1992-ci il sentyabrın 19-da Güllüstan kəndindəki polis postunda xidmətdə olduğunu bildirib. X.Rüstəmov deyib ki, həmin gün çoxlu sayda azərbaycanlı sakin Güllüstan kəndində kartof yığımı ilə məşğul olub axşamüstü geri qayıdan ərəfdə kənd odlu silahlardan atəşə tutulub. Nəticədə o və polis əməkdaşı Ceyhun Teyyubov xəsarət alıb, Elxan Süleymanov və Yavər Kazımov isə həlak olublar.

Məhkəmə prosesində zərərçəkmiş şəxslərin barələrində keçirilmiş məhkəmə-tibbi ekspertizasının rəyləri də elan edilib.

Məhkəmənin növbəti iclası mayın 8-nə təyin olunub.

Qeyd edək ki, Ermənistan dövlətinin, onun dövlət qurumlarının vəzifəli şəxslərinin, hərbi qüvvələrinin və qanunsuz silahlı birləşmələrin bilavasitə rəhbərliyi və iştirakı, şifahi-yazılı qaydada verdiyi tapşırıq, göstəriş və təlimatları, maddi, texniki, şəxsi heyətlə verdiyi dəstəyi, mərkəzi qaydada idarəçiliyi əsasında, eləcə də ciddi nəzarəti altında Azərbaycan ərazisində daxil və beynəlxalq hüquq normalarına zidd şəkildə, Azərbaycana hərbi təcavüz etmək məqsədilə yaradılmış, həmçinin Köçəryan Robert Sedrakı, Sarkisyan Serj Azatı, Manukyan Vazgen Mikaeli, Sarkisyan Vazgen Zaveni, Babayan Samvel Andraniki, Balasanyan Vitali Mikaeli, Balayan Zori Hayki, Ohanyan Seyran Məşəqi, Qaramyan Arşavir Surenoviç, Melkonyan Monte Çarlz və digərlərinin rəhbərliyi, bilavasitə və dolayı iştirakları ilə Ermənistan dövləti, o cümlədən sözügedən cinayətkar birlik tərəfindən aparılan təcavüzkar müharibənin gedişində törədilmiş çoxsaylı cinayət faktlarına dair cinayət işi üzrə ermənisilli 15 təqsirləndirilən şəxs ittiham edilib.

Həmin şəxslər, yəni Harutyunyan Arayik Vladimiri, Qukasyan Arkadi Arşaviri, Sahakyan Bako Sahaki, İsxanyan Davit Rubeni, Manukyan David Azatini, Babayan David Klimi, Mnatsakanyan Levon Henrikovici, Beqlaryan Vasili İvani, Qazaryan Erik Roberti, Allahverdiyana Davit Nelsoni, Stepanyan Qurgen Homeri, Balayan Levon Romiki, Babayan Madat Arakeloviç, Martirosyan Qarık Qriqori, Paşayan Melikset Vladimiri Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 100 (təcavüzkar müharibəni planlaşdırma, hazırlama, başlama və aparma), 102 (beynəlxalq müdafiədən istifadə edən şəxslərə və ya təşkilatlara hücum etmə), 103 (soyqırımı), 105 (əhalini məhv etmə), 106 (köləlik), 107 (əhalini deportasiya etmə və ya məcburi köçürmə), 109 (təqib), 110 (insanları zorakılıqla yoxa çıxarma), 112 (beynəlxalq hüquq normalarına zidd azadlıqdan məhrum etmə), 113 (işgəncə), 114 (muzdluluq), 115 (müharibə qanunlarını və adətlərini pozma), 116 (silahlı münəqişə zamanı beynəlxalq humanitar hüquq normalarını pozma), 118 (hərbi soyğunçuluq), 120 (qəsdən adam öldürmə), 192 (qanunsuz sahibkarlıq), 214 (terrorçuluq), 214-1 (terrorçuluğu maliyyələşdirmə), 218 (cinayətkar birlik (təşkilat) yaratma), 228 (qanunsuz olaraq silah, onun komplekt hissələrini, döyüş sursatı, partlayıcı maddələr və qurğular əldə etmə, başqasına vermə, satma, saxlama, daşıma və gözdətimə), 270-1 (aviasiya təhlükəsizliyinə təhdid yaranan əməllər), 277 (dövlət xadiminin və ya ictimai xadimin həyatına sui-qəsd etmə), 278 (hakimiyyəti zorla ələ keçirmə və onu zorla saxlama, dövlətin konstitusiyası quruluşunu zorla dəyişdirmə), 279-cu (qanunvericiliklə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələri və qrupları yaratma) və digər maddələri ilə ittiham olunurlar.

Azərbaycanda əczaçılıq sənayesinə həsr olunmuş ilk beynəlxalq tədbir

Mayın 5-də Səhiyyə Nazirliyi və Macarıstanın ölkəmizdəki səfirliyinin təşkilatçılığı ilə "Azərbaycan əczaçılıq sənayesi: dünən, bu gün və sabah" adlı beynəlxalq tədbir keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə Azərbaycanın Dövlət Himni səsləndirildikdən sonra Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və şəhidlərin əziz xatirəsi birdəqiqəlik sükutla yad edilib.

Daha sonra Azərbaycanda əczaçılıq sənayesinin yaranma tarixinə həsr edilmiş videoqarx nümayiş olunub. Tədbirdə çıxış edən səhiyyə naziri Teymur Musayev Ulu Öndər Heydər Əliyevin doğum günü ərəfəsində Azərbaycan əczaçılıq sənayesinin inkişafına həsr olunan tədbirin mahiyyətini vurğulayıb: "Azərbaycan əczaçılıq sənayesinin tarixində yod və endokrin preparatlarının istehsalı xüsusi yer tutur. Dünyada yeganə müalicəvi neft olan Naftalan neftindən müxtəlif preparatların hazırlanması üçün 1934-cü ildə Bakıda xüsusi laboratoriya, daha sonra isə Naftalan zavodu yaradılıb. 1938-ci ilin sonunda Azərbaycan Dövlət Əczaçılıq İnstitutu təşkil edilib və rektoru görkəmli dövlət xadimi, professor Əziz Əliyev təyin olunub. Həmin illərdə Bakı Kimya-Əczaçılıq Zavodu, Endokrin Preparatlar Zavodu kimi əczaçılıq sənayesi müəssisələri yaradılıb".

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin ölkəyə rəhbərliyi dövründə ilk əczaçılıq istehsalı müəssisələrinin qurulmasını xüsusilə vurğulayan nazir qeyd edib ki, əczaçılıq sənayesinin qanunvericilik bazasının formalaşdırılması məqsədilə "Əczaçılıq fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu qəbul olunub, "Azərbaycan Respublikasında əczaçılıq sənayesinin inkişafı Konsepsiyası" hazırlanıb: "Səhiyyə sahəsi Prezident İlham Əliyevin uzaqgörən siyasəti, müdrik rəhbərliyi və gərgin zəhməti sayəsində hərtərəfli inkişaf edir. Bu illər ərzində dərman və tibb vasitələri ilə davranışın hüquqi və təşkilati əsaslarını müəyyən edən "Dərman vasitələri haqqında" qanun qəbul olunmaqla yanaşı, müasir texnologiyaların tətbiqi yolu ilə yüksək rəqabətqabiliyyətli məhsulların istehsalına imkan yaradan sənaye parkları fəaliyyətə başlayıb, yerli istehsalın təşviqi məqsədilə qanunvericilikdə stimullaşdırıcı tədbirlər nəzərdə tutulub. "Dərman vasitələri haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa edilən dəyişikliklərə əsasən, dərman vasitələrinin dövlət qeydiyyatı məqsədilə aparılan ixtisaslaşdırılmış ekspertizanın müddəti 90 təqvim gününədək azaldılıb.

Milli qanunvericilikdə son illərdə aparılan islahat tədbirləri, yaradılan əlverişli biznes mühiti əczaçılıq məhsullarına olan daxili tələbatı ödəməyə və gələcəkdə ixrac potensialını artırmağa yönəlib. Azərbaycan Tibb Universitetinin Əczaçılıq fakültəsi əczaçılıq sahəsində respublikada aparıcı elmi-tədqiqat mərkəzinə çevrilib. Macarıstanın Semmelweis və Peç universitetləri ilə imzalanan əməkdaşlıq memorandumları bilik və təcrübələr mübadiləsinə, akademik həyatın peşə hazırlığının artırılmasını nəzərdə tutur".

Macarıstanın ölkəmizdəki səfiri Tamaş Torma əczaçılıq Macarıstan-Azərbaycan əməkdaşlığının əsas komponentlərdən biri olduğunu deyib. O, Macarıstanın Azərbaycana ixracının 49 faiz təşkil etdiyini vurğulayıb: "Belə ki, "Scandens" əczaçılıq zavodu Azərbaycanda ilk dəfə olaraq yerli dərman vasitələrinin, o cümlədən Macarıstanın tanınmış dərmanlarının istehsalına başlayacaq. Bundan əlavə "Gedeon Richter" şirkəti "Scandens Pharmaceutical Industries Ltd" ilə müqaviləli istehsalə başlayacaq.

Bu konfrans Macarıstanın Azərbaycanda əczaçılıq sənayesinin inkişafına töhfə vermək istəyinin bariz göstəricisidir. Macarıstanın iki ən tanınmış dərman şirkəti 1990-cı ildən etibarən Azərbaycanda fəaliyyət göstərirlər. Peç Universiteti və Azərbaycan Tibb Universiteti isə əczaçılıq mütəxəssislərinin hazırlanmasında əməkdaşlığa başlamaq niyyətindədir".

Tədbirdə çıxış edən İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Zaur Əliyev bildirib ki, əczaçılıq sənayesi səhiyyənin inkişafında və əhalinin sağlamlığının qorunmasında əsas strateji rol oynayır: "Ölkəmizdə bu sektorun inkişafı ictimai sağlamlıq, tibbi innovasiyalar, xəstəliklərin qarşısının alınması və əhalinin həyat keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına birbaşa təsir edir. İcbari tibbi sığortanın əsas məqsədi əhalinin sağlamlığının müdafiəsi, keyfiyyətli tibbi xidmətlərə bərabər, davamlı çıxışı təmin etməkdir. Tibbi xidmətin keyfiyyətindən danışırsaq, burada təkə həkimi, tibb işçisinin deyil, dərmanın əlçatanlığı və effektivliyi də rol oynayır. Hazırda resept əsasında təyin olunan ambulator dərman vasitələrinin icbari tibbi sığorta hesabına təminatı istiqamətində də işlər aparılır".

İqtisadiyyat nazirinin birinci müavini Elnur Əliyev dövlət başçısının sərəncamı ilə ölkəmizdə 30 hektar ərazidə əczaçılıq məhsullarının istehsalı sahəsində ixtisaslaşmış Pirallahı Sənaye Parkının yaradıldığını diqqətə çatdırıb: "Pirallahı Sənaye Parkı sahibkarlıq fəaliyyəti üçün zəruri infrastrukturla təchiz edilib. Bu layihələrin icrası əczaçılıq sənayesinin inkişafını və yerli istehsalı artırmağa hədəfləyir. Bu günədək sahibkarlar tərəfindən sənaye zonalarına 6,9 milyard manatdan çox investisiya yatırılıb və 10 min 600-dən artıq daimi iş yeri yaradılıb. Ötən müddətdə sənaye zonaları tərəfindən 16,2 milyard manatlıq məhsul satışı həyata keçirilib, bunun da 5,2 milyard manatlıq hissəsi ixrac edilib".

Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin (KOBİA) İdarə Heyətinin sədri Orxan Məmmədov əczaçılıq sənayesinin müasir səhiyyə sistemində əsas təminatçıları biri olduğunu qeyd edib: "Ötən müddət ərzində KOBİA tərəfindən mikro və kiçik sahibkarlara 200-dən çox startap şəhadətnaməsi verilib. Onların arasında səhiyyə müəssisələrində elektron idarəetmənin təşkili, tibbi xidmətlərin mobil tətbiqlər üzərindən göstərilməsi, ekoloji standartlara uyğun fəaliyyətin program təminatı ilə idarə olunması, eləcə də tibbi xidmətlərə qeydiyyat, nəzarət və analiz imkanlarını əhatə edən rəqəmsal platformaların inkişafını nəzərdə tutan layihələr də mövcuddur". Onun sözlərinə görə, əczaçılıq sənayesinin inkişafında dövlət dəstəyi ilə yanaşı, özəl sektorun təşəbbüsləri də həlledici əhəmiyyət daşıyır. Sahibkarların bu sahəyə marağı, yeni investisiyaların cəlb olunması istehsal imkanlarının genişləndirilməsi baxımından çox vacibdir. Dövlətin yaratdığı şərait özəl sektorun bu sahədə fəallaşmasına və yerli istehsalın gücləndirilməsinə töhfə verməyə imkan yaradır.

Ələt Azad İqtisadi Azad Zonası Səlahiyyətli Qurumunun İdarə Heyətinin sədri Valeh Ələsgərov qeyd edib ki, Azad Zonanın ərazisində tikilən aeroportun beynəlxalq hava limanı Azad İqtisadi Zonası beynəlxalq nəqliyyat koridorlarının kəsişdiyi nöqtədə yerləşir. Hava limanı 750 hektar ərazini əhatə edəcək. Tikildikdən sonra bizim investorlar üçün bütün nəqliyyat logistika məsələlərinin həlli çox sadə və əlverişli şəraitdə həll olunacaq", - deyə V.Ələsgərov bildirib.

Macarıstan Milli Səhiyyə Sığorta Fondunun departament rəhbəri Akoş Karsayini, Peç Universitetinin Əczaçılıq fakültəsinin dekani Andras Fittler və "Egis" şirkətinin kommersiya direktoru Çaba Paç çıxışlarında qeyd ediblər ki, global səviyyədə effektiv səhiyyə həllərinə tələbat artıqca əczaçılıq sənayesi dövrün çağırışlarını qarşılanmasında ön sıralarda dayanır.

Sonda məruzələrlə ətrafında geniş müzakirələr aparılıb, mövzuya dair suallar cavablandırılıb.

Demokratiyanın iki üzü - ədalətin ikili standartı

Terrorçu təfəkkürünün nümunəsi

"Xocalı soyqırımının təşkilatçılarından və ən qəddar icraçılarından olan Vitali Balasanyanın yenidən "xortlamaq" cəhdi bir daha sübuta yetirir ki, o, Samvel Babayan və əlləri Azərbaycan xalqının qanına bulamış digər separatçı-terrorçular ədalət məhkəməsi qarşısında dayanmayınca və layiq olduqları cəzanı almayınca, əməllərindən əl çəkməyəcək, bu və ya digər şəkildə siyasi gündəmə gəlməyə çalışacaq, sülh prosesinə maneə yaratmaq üçün ən müxtəlif üsullara əl atacaqlar. Balasanyanın Rusiya prezidentinə məktubu rəzil, qorxaq, törətdiyi ağır cinayətlərin girovuna çevrilmiş bir terrorçunun kölə, qul təfəkkürünün bariz bir nümunəsidir".

Bu sözləri "Azərbaycan" qəzetinə Milli Məclisin deputatı Elçin Mirzəbəyli deyib. O bildirib ki, bu kağız parçası vaxtilə Ermənistan ordusunun işğalı nəticəsində Azərbaycanın nəzarətindən çıxan ərazilərdə elan edilən qondarma rejimin mahiyyətinin işğal prosesinin müxtəlif adlar altında legitimləşdirilməsi və növbəti mərhələdə isə tarixi və hüquqi Azərbaycan torpaqlarının Ermənistanla birləşdirilməsindən ibarət olduğunu bir daha göstərir. "Azərbaycan ərazilərində 1988-ci ildən etibarən aktiv mərhələyə qədəm qoyan separatizm dalğasının "Miatsum" (Birləşmək) şüarı ilə başladılması da bunu təsdiqləyir. Balasanyan öz məktubunda İkinci Dünya müharibəsində 90 min "Qarabağ erməni"nin işi-ətiyini yazmaqda, əslində, nə qədər şərəfsiz bir yalançı olduğunu təkrar xatırladır. Hitler Almaniyaşının SSRI-yə hücumundan 2 il öncə -1939-cu ildə SSRI-nin mərkəzi hakimiyyət orqanlarında çalışan ermənilərin iştirakı ilə "aparılan" siyahıyaalınmadan sonra təqdim edilən şübhəli rəqəmlərdə belə, həmin dövrdə "Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti"ndə yaşayan ermənilərin sayı 132 min nəfər göstərilir. Belə çıxır ki, 1941-1945-ci illərdə Azərbaycan torpaqlarında - Qarabağda yaşayan erməniəssilli qadınlar, qocalar və hətta uşaqlar da müharibədə "iştirak" ediblər. Əslində Balasanyan kimilər faşist cəlladı Qaragın Njdenin törəmələridirlər və onların azərbaycanlılara qarşı törətdikləri ağır müharibə cinayətləri, aqlaşığımaz vəhşiliklər də bunu sübuta yetirir", - deyərək bildirib.

Deputat xatırladı ki, Balasanyan kağız parçasında bildirir ki, o və cinayətkar ortaqları guya Azərbaycan torpaqlarına işğal altında olduğu zaman kəsiyində faşizm üzərində qələbənin şərfinə ucaldılmış abidələri "bərpa" ediblər və "qoruyub"lar. Azərbaycan torpaqlarının işğalına son qoyulduqdan sonra dünyanın gözü qarşısında sərgilənən xarabalıqlar, əslində, hər şeyi deyir və bu, yalız gözəgirmə, ağılı, şüuru başında olan istənilən şəxsə də ən azı ikrar hissi doğurmaldır.

E.Mirzəbəyli qeyd edib ki, bütün bunlar Vitali Balasanyanın, Samvel Babayanın və Azərbaycanca, Azərbaycan xalqına qarşı dəhşətli cinayətlər törətmiş bütün müharibə canilərinin Ermənistanın hakimiyyət orqanları tərəfindən saxlanılaraq, Azərbaycana təhvil verilməli olduqlarını sübuta yetirir: "Azərbaycan ərazilərini könüllü şəkildə tərk edən ermənilər isə yalnız Qərbi Azərbaycandan qovulmuş və sayı 300 mindən çox olan azərbaycanlıların öz evlərinə ləyaqətli qayıdışı təmin edildikdən, həm də Azərbaycan vətəndaşlarını qəbul etdikdən sonra qayıda bilərlər. Təbii ki, bu zaman onların kimlikləri ciddi şəkildə araşdırılacaq və Azərbaycan ərazilərində cinayət törədənələr isə ədalət məhkəməsi qarşısında dayanacaqlar".

*Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"*

Fransa Cənubi Qafqaz siyasətinə ədalət və beynəlxalq hüquq prizmasından yenidən baxmalıdır

30 ilə yaxın torpaqları erməni işğalında qalmış Azərbaycan İkinci Qarabağ müharibəsində tarixi Zəfər çaldıqdan sonra özünü "demokratiyanın beşiyi" adlandıran Fransa Ermənistanın müdafiə siyasətini gücləndirməyə başladı. Bununla da rəsmi Paris öz riyakarlığını, işğal müdafiə etdiyini bir daha bütün dünyaya göstərdi.

Halbuki Azərbaycanın beynəlxalq seviyyədə tanınmış sərhədləri çərçivəsində ərazi bütövlüyünə hörmət edilməsi Fransanın beynəlxalq öhdəliyi idi. Amma rəsmi Paris özünə dişən bu öhdəliyi yerinə yetirmək əvəzinə, erməni işğalçılarına bugünə-cən silah göndərir, hər fürsət düşəndə Cənubi Qafqazda savaş körükləyir. Təəssüflər olsun ki, tarix boyu müstəmləkə siyasəti yürüdən amansız, qəddar Fransa imperiyası XXI əsrdə də əməlinə əl çəkmir. Hazırda Fransanın Karib dənizi sahillərində yerləşən Fransa Qvianası, Qvadelupa, Martinik, Fransanın cənubunda yerləşən Korsika, Sakit okeandakı Fransa Polineziyası, Yeni Kaledoniya hələ də Parisin müstəmləkəsi altındadır. Fransa bu siyasəti utandırmaz-utanmaz "demokratik əməkdaşlıq" adlandıraraq həmin ərazilərdəki təbii sərvətləri zor gücünə moniməsiyir. Həm də bununla kifayətlənmir, bu ərazilərdə assimilyasiya siyasəti aparır.

Müstəmləkə ölkələrindəki mətbuat orqanlarını əlində saxlayır, yalnız Parisdən gətirilən təbliğat vasitələrini yayır.

Azərbaycan Ordusunun 19-20 sentyabr 2023-cü ildə Qarabağda uğurla həyata keçirdiyi lokal xarakterli antiterror əməliyyatı zamanı işğalçı ordunun qalıqlarını, illərdən bəri burada kök salmış separatçıları darmadağın etməsini rəsmi Paris hələ də həzm edə bilmir. Həmin günlər Fransa BMT Təhlükəsizlik Şurasında Azərbaycan əleyhinə təşəbbüslə çıxış etdi. Ermənilərin Qarabağı könüllü tərk etdiyi halda heç bir əsas olmadan hay-küy salaraq onlara qarşı guya güc tətbiq olunduğunu bildirdi. Halbuki həmin ərəfələrdə Avropa Şurasının insan hüquqları üzrə komissarının Ermənistan və Azərbaycana səfərindən sonra hazırladığı hesabatda açıq-aydın qeyd edilirdi ki, Azərbaycan hakimiyyəti tərəfindən Qarabağı könüllü tərk edən ermənilərə qarşı güc tətbiq olunmayıb.

Azərbaycan və Ermənistan arasında sülh müqaviləsinin layihəsi üzərində işlərin yekunlaşması mühüm hadisə kimi qiymətləndirilib bir vaxtda da Fransanın təxribatları sönümür. Rəsmi Paris Cənubi Qafqazda sülhə maneə olan, əmin-amanlığa və sabitliyə xələf gətirən addımlar atır, erməniləri yeni müharibəyə qızışdırır, nəyin bahasına olursa olsun, regionda sülhə maneə olmağa, durulmaqda olan suları yenidən bulandırmışa çalışır, ermənilərə şirin vədlər verir. İkinci Qarabağ müharibəsindəki biabırçı məğlubiyyətdən dərs götürməyən Ermə-

nistandakı revanşistlər də Fransanın verdiyi silahlara və vədlərə güvənərək yeni müharibə xəyalları ilə yaşayırlar.

Digər bir tərəfdən Fransa insanlığa qarşı cinayətlərdə təqsirli bilinərək saxlanılmış erməniəssilli şəxslərin məhkəmə prosesinə müxtəlif vasitələrlə müdaxilə etməyə çalışır. Əsrlərdən bəridir demokratiyadan dem vura-vura insan hüquqlarını pozan rəsmi Paris indi bu hüquqlardan danışır. Deyərsən, insan hüquqları Parisin yadına indi düşüb. Və bu zaman unudur ki, müharibə cinayətləri, etnik təmizləmə, hərbi təcavüz,

işğəncə və digər ağır cinayətlərdə təqsirli bilinən erməniəssilli şəxsləri mühakimə etmək Azərbaycan təməl haqqıdır.

Bütün bunlardan aydın görünür ki, Fransa Ermənistanı regionumuzda özünün əhəmiyyətinə qəvvir. Cənubi Qafqaza ayaq basmaq üçün rəsmi Paris ölkədən gələn edir, beynəlxalq hüquqa arxa çevirərək Ermənistanı silahlandırır, ona qan-qada, müharibə qoxuyan əldadıcı vədlər verir. Rəsmi İrəvan isə bunu görə-görə, bilə-bilə fransızların çaldığı havaya oynayıb. Çünki ermənilər də müharibəyə, işğalçılığa meyillidirlər, ona görə də Parisin göstərdiyi yolla gedirlər. Fransanın erməniləri sürüklədiyi bu yol isə İrəvanı məhvə aparır.

Azərbaycana qarşı çirkin kampaniyalardan əl çəkməyən, beynəlxalq hüququ vəcə almayan, dünyanın dərin hörmət və rəğbət göstərdiyi demokratik dəyərləri ayaqlar altına atan Fransa çirkin istəklərindən geri çəkilməlidir. Makronun Qarabağla bağlı cəfəng fikirlərinə artıq onun özündən başqa heç kim inanmır.

*Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan"*

Azərbaycanın tərəqqisinə sevinməyənlər

Bəzi Qərb dairələrinin səlibçi düşüncə tərzı dəyişmir

canın daxili və xarici siyasi vəziyyətinə təsir etmək imkanlarını da minimuma endirdi. BMT-nin ən ali iclası COP29 zamanı da Qərbin Azərbaycana qarşı hibrid müharibəsi bir daha həqiqətləri dünyaya göstərdi.

Bütün təhdidlərə, hədələrə layiqli cavab verən Azərbaycan hər zaman ki, müxtəlif dövlətlərin daxili işlərinə qarışmayıb, beynəlxalq təşkilatlarla qarşılıqlı, ikitərəfli münasibətlərin inkişafında maraqlı olub və bu istiqamətdə müsbət addımlar atıb. Lakin Azərbaycanın Cənubi Qafqazdakı liderliyi, əldə etdiyi uğurlar bəzi Qərb dairələrində, beynəlxalq təşkilatlarda qıcıq hissi yaradıb. Bu dairələr hər vaxtla çalışır ki, Azərbaycanla Ermənistan arasında aparılan sülh danışıqları baş tutmasın və müqavilə imzalanmasın. Bununla da Cənubi Qafqazda yaranmış sabitlik yenidən pozulsun və region yeni münasibətə ocağına çevrilsin.

Lakin Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində mühüm rol oynayan Azərbaycanın özü Qərbbə hələ çox lazım olacaq. Bunu əslində Avropa dərk edir. Avropa İttifaqının ali nümayəndəsinin Azərbaycana səfəri və Kaya Kallasın səsləndirdiyi fikirlərə əsaslanaraq deyərək bilirik ki, Al Azərbaycanın regional və geosiyasi əhəmiyyətini qəbul edir, Azər-

baycanın Xəzər dənizi - Qara dəniz regionunda oynadığı rolu, Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində yerini yüksək qiymətləndirir. Çünki bu gün Azərbaycan Avropanın 10 ölkəsinə qaz verir və Avropada təchizatın coğrafiyasına görə birinci yerdədir.

Avropa İttifaqının Xarici siyasət və təhlükəsizlik məsələləri üzrə ali nümayəndəsinin səsləndirdiyi fikirlərdən o da bəlli olur ki, Al Azərbaycanın əhəmiyyətini görür və əvvəl mövcud olmuş stereotiplər və yanaşmalardan geri çəkilib. Səfərin nəticələri isə onu deməyə əsas verir ki, ikitərəfli əlaqələr yeni müstəviyə yüksəlir.

Görünür budur ki, Avropa İttifaqı Azərbaycanı bu region üçün əhəmiyyətini dərk etdiyi üçün münasibətlərə yenidən baxmaq qərarına gəlib. Amma başda Fransa olmaqla bəzi Qərb ölkələri təbii ki, münasibətlərin daha da inkişaf etməsi üçün öz məkrli oyunlarını oynaya-çaqlar. Azərbaycanın əleyhinə olan bütün çirkinliklərə əl atacaqlar. Cənubi Qafqazın lider ölkəsi, dünyada etibarlı tərəfdaş statusu qazanmış Azərbaycan isə istənilən hücumə, kampaniyaya adekvat cavab verməklə gücünü-qüdrətini bir daha nümayiş etdirəcək.

*Rəşad BAXSƏLİYEV,
"Azərbaycan"*

Erməni faşizminin qanlı cinayətləri göz önündədir

Bu bir daha ədalət mühakiməsində təsdiqini tapır

Çoxsaylı dəlillər, sübutlar erməniəssilli şəxslərin xalqımıza qarşı törətdikləri cinayət əməllərinin nə qədər ağır və dəhşətli olduğunu təsdiq edir. Erməni quldurlarının bütün müharibə cinayətlərinin faktları respublikamızın hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən torpaqlarımızın işğala məruz qaldığı ilk vaxtlardan diqqətlə, həssaslıqla, yüksək peşəkarlıqla toplanıb. Videoyazılar, qəzet, jurnal, televiziya materialları, sənədli ədəbiyyat, internetdə, sosial şəbəkələrdə yer almış çıxışlar, çəkilişlər, fotolar və başqa inkarolunmaz faktlar bir-bir ortaya qoyulduqca Bakıda keçirilən ədalət məhkəməsində qanun qarşısında cavab verən erməniəssilli şəxslərin necə böyük cinayətkar olduqlarını bütün dəlilləri ilə aşkara çıxarıb.

Əslində, həqiqət çox acı, reallıqlar təsəvvür edilməsi mümkün olmayan dərəcədə dəhşətlidir. Məhkəmədə bu gün qanun qarşısında boyunlarını bükən oğlanlı erməniəssilli canilər bir vaxtlar insanlığı, haqqı, ədaləti tamamilə unudaraq onlara heç zaman pislilikləri keçməmiş, hətta heç adlarını eşidib üzrlərini belə görmədikləri, ya da yalnız məhrəbanlıqlarının, xeyir-xahışlarının şahidi olduqları insanlara yalnız azərbaycanlı olduqları üçün zülm ediblər, işğəncələr, əzab-əziyyətlər verərək qətlə yetiriblər, yaxud ömürlük şikəst qoyublar.

Bu cinayətkarlar torpağında rahatlıqla gözdikləri, xoş ömür sürdükləri, nemətlərindən faydalandıqları Azərbaycanı iyirmi faiz ərazisində vandalizmə edənərlə, həmin yerləri azərbaycanlıların qanına boyayanlarla, terror yuvalarına çevirənərlə sözü və əməli bir olublar. Hazırda Bakıda Ermənistan dövlətinin, onun dövlət qurumlarının vəzifəli şəxslərinin bilavasitə rəhbərliyi və iştirakı, sifahi-yazılı qaydada verdiyi tapşırıq, göstəriş və təlimatları, maddi, texniki, şəxsi heyətlə verdiyi dəstəyi, mərkəzi qaydada idarəçiliyi əsasında, eləcə də ciddi nəzarəti altında Azərbaycan ərazisində daxili və beynəlxalq hüquq normalarına zidd şəkildə, Azərbaycan hərbi təcavüz etmək məqsədilə yaradılmış cinayətkar birlik tərəfindən aparılan təcavüzkar müharibənin gedişində törədilmiş çoxsaylı cinayət faktlarına dair cinayət işi üzrə erməniəssilli 15 təqsirləndirilən şəxs itiham edilir.

Ha-rutunyan Arayik Vladimiri, Qukasyan Arkadi Arşaviri, Sahakyan Bako Sahakı, İşxanyan Davit Rubeni, Manukyan David Azatini, Babayan David Klimi, Mnatsakanyan Levon Henrikoviç, Beqlyan Vasil İvani, Qazaryan Erik Roberi, Allahverdiyev Davit Nelsoni, Stepanyan Qurban Homeri, Balayan Levon Romiki, Babayan Madat Arakeloviç, Martirosyan Qarik Qriqori, Paşayev Melikset Vladimiri Ermənistanın Azərbaycan qarşı hərbi təcavüzü nəticəsində sülh və insanlıq əleyhinə cinayətlər, müharibə cinayətləri, o cümlədən təcavüzkar müharibənin hazırlanması və aparılması, soyqırımı, müharibə qanunlarını və qaydalarını pozma, habelə terrorçuluq, terrorçuluğu maliyyələşdirmə, hakimiyyəti zorla ələ keçirmə, onu zorla saxlama və digər çoxsaylı cinayətlər törətməkdə təqsirləndirilir. Onlar ortaya qoyulan təkidəilməz faktlar, şəhidlərin ifadələri qarşısında deməyə söz tapmırlar. Təqsirləndirilənlərin özləri də məhkəmə prosesində cinayətkar olduqlarını etiraf edirlər.

Zorəçəkmişlərin ədalət məhkəməsində verdikləri ifadələr erməni faşizminin nə qədər qəddar, amansız olduğunu göstərir. Məhkəmə prosesinin mayın 2-də davam etdirilən baxış iclasında zərərçəkmiş şəxs, Qaradağlı kənd sakini Rafiq Quliyev Ermənistan silahlı qüvvələrinin kəndə hücumları, erməni şəxsləri və avtobusları atəşə tutması, azərbaycanlılara işğəncə verilməsi, onların qətlə yetirilməsi və digər hadisələr barədə danışdı və kəndin işğalı ilə bağlı sualları cavablandırdı. "Bizə deyirdilər ki, Qarabağ ermənilərindən, çıxın gedin", Rafiq Quliyev qeyd etdi ki, Qar-

dağlı kəndi işğal olunan zaman özü, atası və anası Ermənistan hərbiçiləri tərəfindən girov götürüldü. Zərərçəkmiş şəxs kəndə hücum edənlər arasında muzdluların da olduğunu bildirdi.

Zərərçəkmiş şəxs, Xocavənd rayonunun Axullu kənd sakini Namik Hüseyinov 1989-cu il sentyabrın 25-də qanunsuz erməni silahlı birləşmələrinin azərbaycanlıların məktəbinə hücum etməsi və həmin vaxt yaralanması barədə danışdı: "Gördüm İsanı öldürəcəklər, mən də yaxınlaşdım. İndiki kimi yadımdadır, qırmızı geyimdə beş nəfər çıxdı. Orada bizi vəhşicəsinə döydülər".

Zərərçəkmiş şəxs, Qaradağlı Kənd Xalq Deputatları Sovetinin sədri olmuş Cəvay Hüseynov ifadəsində Ermənistan silahlı qüvvələrinin kəndə dəfələrlə hücum etməsindən və özünün yaralanmasından danışdı. Zərərçəkmiş şəxs dedi: "İnsanlar təsərrüfatla, heyvandarlıqla məşğul idilər. Onlar heç bir müharibə, münaqişə istəmirdilər".

Erməni faşizmi ölkəmizə, xalqımıza qarşı həyata keçirdiyi müdhiş cinayətlər törətməklə, milli nifrət zəminində azərbaycanlılara qətləmlər, soyqırımı yaşatmaqda məqsədinə çatdığını sanmışdı. 1980-ci illərin sonları, 1990-cı illərin əvvəllərində Qarabağda, Şərqi Zəngəzurd münaqişə ocağı qalayıb müharibə meydanına çevirəndə, həmin ərazilərimizi qəsb edəndə, otuz ilə yaxın işğal altında saxlayanda məkrli niyyətlərini həyata keçirdiklərini düşünmüşdülər.

XX əsrin sonlarında Azərbaycanı iyirmi faiz ərazisini zəbt etməklə də təxribatdan, terrorçuluqdan əl çəkmədilər. Vətən müharibəsində Azərbaycan Ordusu işğalçı Ermənistanın silahlı qüvvələrini döyüş meydanlarında məğlubiyyətə uğradıb Qarabağ və Şərqi Zəngəzur torpaqlarını azad edəndən sonra da Ermənistanın faşist mahiyyəti dəyişmədi. Nikol Paşinyan hökuməti üçtərəfli Bəyanatı imzalayaraq özünə öhdəlik götürsə də, işğal planlarını həmişəlik "tarix" in qarənqli səhifələrinə kömürmək niyyətində olmadığını Azərbaycan torpaqlarında davam etdirdiyi cinayət əməlləri ilə nümayiş etdirdi. Ölkəmiz tam suverenliyinə 2023-cü ilin sentyabrında antiterror əməliyyatları nəticəsində qazandıqı qələbə ilə nail oldu.

Təəssüf ki, rəsmi İrəvanı Azərbaycan qarşı uzun illər apardığı işğal siyasətinə, azərbaycanlıları qırğınlara, qətləmlərə, soyqırmaqlara məruz qoymasına göz yuman, qəsbkar Ermənistanla havadarlıq edən Qərb dairələri üstəlik, ölkəmiz əleyhinə qarayaxma kampaniyaları aparır, qərəzli mövqə nümayiş etdirir.

Bakıda erməniəssilli cinayətkarların ədalət məhkəməsinə inkarəlməz faktlara əsaslanan materialları, şəhid ifadələri Ermənistanla himayədarlıq edən Qərb dairələrinin bütün qərəzli çıxışlarını, böhtanlarını, uydurmalarını, Azərbaycan əleyhinə qarayaxma kampaniyalarını, irəli sürdükləri saxta ittihamlarını alt-üst edir. Əsl həqiqəti bilə-bilə erməni yalanlarını dəstəkləyən Qərb təsisatlarına bu faktlar ön böyük cavab, tutarlı zərbədir.

*Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"*

Mədəniyyət

Teatr xadimləri

Böyzədəlik onun sanki boyuna biçilmişdi. Yalnız görkəmi deyil, davranışı, ədaləri da onu saydırıb-seçdirdirdi. Ağır təbiətli, zabitəliyd. Ciddi olduğu kimi, özünəməxsus zaraflətçılığı da vardı. Ancaq ötkəmlik, başqalarını onunla hər zaman hörmətlə davranmağa vadar etmək karakterinin bütün cizgilərində qərar tutmuşdu. Ondan çəkinirdilər və onu sevirdilər...

Böy oğlu idi Adil İsgəndərov. 1910-cu il mayın 5-də qədim Gəncədə dünyaya gəlmişdi. Atası Rza böy Gəncənin nüfuzlu böylərindən sayılırdı. Adil İsgəndərov ana tərəfdən də böy nəslindən idi.

Əsl soyadları İsgəndərbəyli idi. Sovet hökumətinin qılınıncın kəsərli, qəzəbinin hədd-hüdudu olmayan vaxtlarında təzyiqlərlə qarşılaşmamaq üçün soyadlarının sonluğundakı böylə vida-lasaraq İsgəndərov oldular. Amma Rza böy o günləri görmədi. O, sovet hökumətinin gəlişi ilə başlayan böylərin qara günlərinin şahidi olmadan vəfat etdi. Rza böy ailə düşmənciliyinin güdä-

Adil İsgəndərovun rejissor təqdimatı hər zaman uğurlu olurdu, alqışla qarşılanırdı. Teatrsevərlər onun quruluş verdiyi bütün tamaşalara baxmağa can atırdılar. Uzun müddət yaddaşlardan silinməyən, böyük maraqla, rəğbətlə bəhs edilən həmin tamaşaların uğur qazanmasının səbəblərindən biri də rejissorun bütün rollara düzgün aktor seçimi etməsi idi.

O, Akademik Milli Dram Teatrını sanki böyük bir məktəbə çevirmişdi. Adil İsgəndərov Azərbaycan teatrına neçə-neçə istedadlı rejissorun və aktyorun gəlməsində misilsiz xidmətlər gös-tərmişdi. Adil İsgəndərovun Akademik

Yüksək təşkilatçılıq bacarığı olduğuunu hələ Akademik Milli Dram Teatrında fəaliyyəti illərində göstərmişdi. Adil İsgəndərovun "Azərbaycanfilm" Kinostudiyasında da böyük işlər gö-rəcəyi gözlənilən idi. O, tezliklə Kino-studiyaya yeni ab-hava gətirdi.

1963-cü ildə çəkdiyi "Əhməd hara-dadır?" quruluş verdiyi yeganə film ol-

edilən "Axırıncı aşırım" filmindəki Kərbəlayi İsmayıl rolu yalnız Azər-baycan kinosevərlərinin sevgisini qazandı. "Axırıncı aşırım" filmi 1972-ci ildə Tbilisidə V Ümumittifaq kinofestivalında nümayiş edildi və Adil İsgəndərov Kərbəlayi İsmayıl, Həsən Məmmədov isə Şadlinski rolunun ifa-cısı kimi mükafata layiq görüldülər. Adil İsgəndərov öz mükafatından im-tina edərək Qəmlö rolunu böyük usta-lıqla ifa edən Məlik Dadaşova veril-məsini istədi.

Sənəti hər şeydən yüksək tutardı...

Sözübütöv, qətiyyətli, yeri gələndə sərt olan Adil İsgəndərov yalnız sənət naminə güzəştə gedə bilirdi. O, münasibətlərinin çox gərgin olduğu vaxtlarda "Otello" tamaşasında baş rolu Xalq artisti Ələsgər Ələkbərova həvalə etdi. Xalq artisti Rza Əfqanlı ilə də aralarında narazılıq yaranmasına baxmayaraq, Hüseyn Cavidin "Şeyx Sənan" əsərindəki baş rolu ona verdi. Adil İsgəndərov "Nəsimi" filmində Teymurləngə çəkilməkdən imtina etməsini həmin rolun Yusif Vəliyevin ifasında mükəmməl olacağı ilə əsaslandırır. Rejissor Hüseyn Seyidzadə "Dəli Kür" filmində onu Cahandar ağa roluna çəkmək istəyəndə Ələddin Abbasovu məsləhət gördü. Çünki Adil İsgəndərov əsl sənətin mahiyyətini, dəyərini bilirdi. Və öz maraqlarını, şöhrətini deyil, Azərbaycan mədəniyyətinin, incəsənətinin inkişafını düşünürdü.

O, Akademik Milli Dram Teatrında da, kinostudiyada da xeyirxahlığı, qayğıkeşliyi ilə çoxunun ümid yeri olmuşdu. Adil İsgəndərov çalışdığı aktyorların yalnız yaradıcılığına diqqət göstər-mirdi. Onların sosial vəziyyəti, problemləri ilə də maraqlanırdı, həlli üçün əlindən gələni köməyi əsirgəlmirdi.

Adil İsgəndərov insan kimi də, sənətkar kimi də xoşbəxt idi. Haqqında ehtiramla danışırı, ona böyük rəğbətlə yanaşırdılar. Əməyi qiymətləndirilirdi, dövründə ən üstün hesab edilən fəxri adlarla, ordenlərlə mükafatlandırılırdı. Adil İsgəndərov Əməkdar incəsənət xadimi (1938), Azərbaycan SSR Xalq artisti (1943), SSRİ Xalq artisti (1959) fəxri adları ilə təltif olundu. "Stalin" mükafatı (2-ci dərəcə) (1948), "Lenin" ordeni (1949), "Qırmızı Əmək Bayrağı" ordeni (1946) və başqa mükafatlara layiq görüldü.

O, öz şəxsiyyətini bütün vəzifələrdən üstün tutardı. Heç vaxt kimsənə qarşısında boynunu bükür, güzəştə getməzdi. "Azərbaycanfilm" Kinostudiyasına rəhbərlik etdiyi illərdə də yersiz göstərişlər verilmədi, işlərinə müdaxilə edilmədi çox əsəbləşirdi.

Elə onun 1974-cü ildə ərizə yazaraq kinostudiyadan işdən getməsinə də səbəb haqsızlıqları qəbul etməməsi oldu. Görkəmli sənətkar 1978-ci ilin sentyabrında dünyasını dəyişdi. Böyük sənətkar İkinci Fəxri xiyabanda dəfn edildi.

Tarix hər kəsi öz layiq olduğu yerdə, ünvanda saxlayır. Adil İsgəndərov məktəbi, o məktəbin yetişdirdiyi istedadlı sənətkarlar, onların sənət naminə gördüyü işlər isə unudulmur.

Zəhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

Ustadlarımız

"Görəydin səni nə qədər sevən var"

Nakam rəssam Tofiq Cavadovun yaradıcılığı təsviri sənət tariximizin silinməz səhifəsidir

Azərbaycan rəssamlıq sənətinin tanınmış siması, cəmi 38 il ömür sürmüş, bu il 100 illik yubileyi tamam olan Tofiq Mirhəşim oğlu Cavadov Bakıda anadan olmuşdur. Sovet ordu sıralarında hərbi xidmətini başa vurduqdan sonra Ə.Əzimzadə adına Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Texnikumunda ixtisas təhsili almışdır.

Burada o, ölkəmizin tanınmış rəssamları Əyyub Məmmədov, Əbdülxəlil, Əyyub Hüseynov və Baba Əliyev kimi sənətkarlardan sənətin sir-lərini öyrənmişdir. Onu da qeyd edək ki, T.Cavadov ölkə-mizin ilk avangardçı rəssamlarından, Əməkdar incəsənət xadimi Mircavad Mircavadov-un qardaşıdır. O, qardaşının sənət dünyasından, onun əsərlərindən və dünyagörüşündən bəhrələnmişdir. İstedadlı rəssam qısa ömür sürsə də, layiqli sənət əsərləri və sənət izi qoyub getmişdir. T.Cavadovun əsərləri Azərbaycan Milli İn-cəsənət Muzeyində, Azər-baycan Dövlət Rəsm Qalereyasın-da, ölkəmizdə və xaricdə şəx-si kolleksiyalarda saxlanılır.

Rəssamın bədii yaradıcılığı, dünyagörüşü, rəng palitrası özünəməxsusluğu və mükəmməlliyi ilə seçilir. Rəssamın kompozisiya və texniki işlənilmə ustalığı ilə seçilən çoxsaylı əsərləri bu gün də sənət u-satlarını və sənətsevərləri öz şəhri altında kökləyir. T.Cava-dov dəzgah rəngkarlığı sa-həsində - stüetli tablo, portret, mənzərə və natüramort janrlarında bir-birindən maraqlı sənət əsərləri ərşəyə gətirmiş-dir. Nə yazıq ki, əcəl rəssama daha çox sənət nümunələri ya-ratmağa imkan verməmişdir. Yaradıcılığını çiçəkləndiyi bir vaxtda qəfil və faciəvi ölüm onu sənət dünyasından alıb aparmışdır.

T.Cavadovun əsərlərindən "Həyat yoldaşının portreti" (1954), "Abşeron mənzərəsi" (1956), "Natüramort. Lalələr" (1957), "Kənd mənzərəsi" (1957-1958), "Yemişlər" (1958), "Buzovnada küçə" (1958), "Buzovna aşırımı" (1959), "Üzüm bağları" (1958), "Çiçəklənən badam" (1958-1959), "Sənaye mənzərəsi" (1960), "Lökbatan" (1961), "Şamamalarla natüramort" (1960-1961), "Marten sexində" (1961-1962), "Gül-lər" (1961), "Narlarla natüramort" (1961), "Boru-prokat za-vodunda" (1961), "Neft çənləri" (1961), "Poladəridən" (1962), "Şəhər mənzərəsi" (1962), "Növbədən qaçıdan-lar" (1962), "Külək" (1963) və başqalarının adlarını qeyd et-mək olar. Sadalanan əsərlərin hər biri ayrıca bəhs olunmağa - təhlil və təsvir xüsusiyyətləri incələnməyə layiq sənət lövhələridir.

T.Cavadovun Azərbaycan təsviri sənət tarixinə bir sıra ilk-lər gətirən, özünün bədii yara-dıcılığında illərlə imza atan rəssam olmuşdur. O, sənət ye-nilikləri ilə özündən sonra sənətoğlən rəssamlar üçün bir örnək olmuşdur. Sənətkar

gündəlik məişətdə istifadə edilən əşya və təsərrüfat məh-sullarını elə ustalıqla və özü-nəməxsus kompozisiya quru-luşu, rəng və kolorit həlli ilə kə-təndə canlandırırıb ki, bu gün də həmin əsərlərə tamaşa edən seyrçi sanki onu yenidən kəşf edir, ondan bol estetik zövq alır.

Tofiq Cavadovun sənaye mənzərələri neft Bakısının iqtisadi qüdrətini, əməkçi nəfçilərin gərgin əməyini tərənnüm etməklə yanaşı, eyni zamanda rəssamın bu mövzuya sənətçi təxəyyülü ilə yeni yanaşması-nın, fərdi baxışı və duyumu-nun ifadəsidir. Onun Abşeron mənzərələri isə bədii ifadə həlli və təsvirmə imkanları baxımından daha çox diqqəti

qaldı. O, mənə dedi: "İyun nömrənizə baxmışam. Bir şə-kil xüsusilə xoşuma gəlib. To-fiq Cavadov kimdir? Gənclər-dəndir?" "Gəncdir Şaiq müə-lim". "Çəkdiyi şəkildən görü-nür çox istedadlıdır. Rənglər-dən necə bolluqla, həm də ba-carıqla istifadə edib. Uşaqlar belə rəngbərəng şəkilləri çox sevirilər". Tofiq redaksiyaya gələndə Abdulla Şaiqın sözlə-rini ona yetirdim. Bir söz de-məyib xəfficə gülümsündü". Bu qeydlərdən bir daha rəssa-

mın necə istedadlı olduğu du-yulur. Sənətkarın jurnalda fəa-liyyəti həmçinin Xalq yazıçısı Süleyman Rəhimovun da diq-qətini cəlb etmişdir. Rəssam yazıçının xahişi ilə onun hekayələrinə rəsmlər çəkmişdir. Onun sağlığında fərdi sər-gisi təşkil olunmayıb. Sovetlər dönməndə rəssamın yaradıcı-lığı, əsərləri də layiq olduğu səviyyədə öz qiymətini alma-yıb. Həmçinin həyat və yara-dıcılığı geniş şəkildə araşdırılıb tədqiq olunmayıb. Yalnız sənətkarın ölümündən sonra - 1963-cü ildə fərdi sər-gisi təşkil edilmişdir. Tofiq Cavadovun Milli incəsənət Muzeyi tərəfindən "Sərvət" seriyasından "Tofiq Cavadov" (mətnin müəllifi Dilarə Vahabova) adlı kitab işıq üzü görmüşdür.

Müstəqillik illərində T.Cava-dovun əsərlərinə maraq art-mışdır. Rəssamın əsərlərindən ibarət "Tofiq Cavadov: 50 il sonra" adlı fərdi sər-gisi təşkil edilmiş, həyat və yaradıcılığına həsr olunmuş, müəllifi sənətsünas Rafal Gülməmmədli olan "Tofiq Cavadov" adlı nə-fis albom-kitab nəşr edilmiş-dir. Həmçinin Azərbaycan Milli incəsənət Muzeyi tərəfindən "Sərvət" seriyasından "Tofiq Cavadov" (mətnin müəllifi Dilarə Vahabova) adlı kitab işıq üzü görmüşdür.

İstedadlı rəssam Tofiq Cavadovun yaradıcılıq dünyası və ərşəyə gətirdiyi sənət əsərləri Azərbaycan təsviri sənət tarixinin silinməz səhifəsidir.

Əsəd QULİYEV,
Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının üzvü, sənətsünas

"İsgəndərovun teatri"

zına getdi. Onda oğlu Adilin altı yaşı vardı.

Kiçik yaşlarından böyük arzulara doğru...

Teatra sevgi könlünə düşəndə Adil İsgəndərov uşaq idi. Gəncədəki pioner evində özfəaliyyət dərnəyinə gedəndə on yaşındaydı. Onu fərqləndirən yalnız bacarığı deyildi, həm də fəallığı idi. On üç yaşında qurduğu, Kərəm rolunu da özünün ifa etdiyi "Qaçaq Kərəm" tamaşası yaradıcı adamların diqqətini çəkdi. Bakıya yolu da oradan başladı. Onu paytaxta gətirdilər. Bakı Teatr Texnikumunda əla qiymətlərlə oxudu. Sonra Sovet İttifaqının paytaxtına yollandı. A. V. Lünarski adına Moskva Teatr Sənəti İnstitutunda təhsilini davam etdirdi. İnstitutu bitirib Moskva Bədaye və Vaxtanqov teatrlarında təcrübə keçdi.

1936-cı ildə Məşədi Əzizbəyov adına Azərbaycan Dram Teatrında (indiki Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrı) işə başladı. İlk vaxtlardan bu sənət məbədinə gətirdiyi yeniliklərlə, fərqli yaradıcılıq dəst-xəti ilə öz varlığını göstərdi. Böyük sənətkarların çalışdığı bu teatrın baş rejissoru təyin edildi. Sonralar Akademik Milli Dram Teatrının direktoru vəzifəsində işlədi. Adil İsgəndərov bu teatrdə iyirmi beş ilə yaxın fəaliyyət göstərdi.

Milli teatrın səhnəsində ilk rejissorluq işi 1936-cı ildə "Polad qartal" tamaşası oldu. Sonralar "Həyat", "Vaqif", "Xanlar", "Fərhad və Şirin", "Aydn", "Şərhin səhəri", "Otello", "Cavanşir" və başqa əsərlər quruluş verdi. "Otello" tamaşasını Moskvada Azərbaycan mədəniyyəti və incəsənəti öngünlüyündə baxaraq heyran qalan ingilislər onu lentə aldılar.

Milli Dram Teatrındakı uzunillik fəaliyyəti o qədər səmərəli, parlaq olub ki, bu sənət məbədinə həmin dövrdə "İsgəndərovun teatri" adlandırıldı.

Haqsızlıqlara boyun əyməyən sənətkar

Çox çalışırdı. Əməyi, bacarığı, istedadı etiraf edilirdi. Amma düzgün mövqeyi, haqlı tələbləri hər zaman təqdir olunmur, bəzən maneələrə qarşılanırdı. Adil İsgəndərov milli teatrın yeni binası akustikasız olduğu üçün ora köçürülməsinə etiraz edəndə də söylədiyi doğruları nəinki qəbul etmədilər, hətta buna görə sənətkarı incitdilər. Əslində, Adil İsgəndərovun incikliyiinin yeganə səbəbi bu deyildi. Səhhətinə, sağlamlığına çox sevdidi teatrın yolunda fəda edən Adil İsgəndərov haqsızlıqlara boyun əymədi. Sonunda çox sevdidi teatrdən getməli oldu.

Görkəmli sənətkarın bundan sonrakı fəaliyyəti Cəfər Cəbbarlı adına "Azərbaycanfilm" Kinostudiyası ilə bağlı oldu. O, 1966-cı ildən "Azərbaycanfilm"ə rəhbərlik etdi.

du. Kinostudiyanın bitmək bilməyən qaşığı, işləri ona başqa filmlərdə də öz rejissorluq məharətini göstərməyə imkan vermədi. Ancaq kinoaktyorluq fəaliyyətini davam etdirdi. Adil İsgəndərov filmlərdə müxtəlif xarakterli rollar yaratdı. Tamaşaçılar onu istedadlı kinoaktyor kimi tanıdılar.

Kinoaktyor kimi ilk rolu Hüseyn Seyidzadənin 1956-cı ildə quruluş verdiyi "O olmasın, bu olsun"da qoçudur. Adil İsgəndərovun ifasında bu epizodik rol tamaşaçıların diqqətini çəkdi, yadda qaldı. O, daha sonra "Uzaq sahillərdə" sahibkar Rosseli, "Axırıncı aşırım"da Kərbəlayi İsmayıl, "Qanun naminə"də Kamilov, "Dərviş Parisi partladır"da Hətəmxan ağa, "Arxandan vurulan zərbə"də Dadaşlı, "Qara daşlar"da Xəlilov, "Romeo mənim qonşumdur"da Quliyev və başqa rollara çəkildi. Həmin rollar Adil İsgəndərovun kino aktyoru kimi də böyük istedadlı mülkiyyətini təsdiqlədi və bu gün də kinosevərlər tərəfindən maraqla, bəyənilərək izlənilir.

Onun kino sənətində ən uğurlu işlərindən olan, 1971-ci ildə "Azərbaycanfilm" Kinostudiyasında istehsal

"Aranda Kino Günləri" layihəsinin birinci mərhələsi başa çatıb

Azərbaycan Kinematografçılar İttifaqının (AKİ) artıq iki ildən çoxdur ki, keçirilən "Bölgələrdə Kino Günləri" layihəsi aran bölgəsində davam etdirilib.

İttifaqdan bildirilib ki, "Aranda Kino Günləri" başlığı altında keçirilən birinci mərhələdə Yevlax, Ucar, Zərdab, Ağdaş və Göyçay rayonlarında rejissor Mirsadiq Ağazadənin "Eviniz abad", Aydın Aslanın "Aktyor", Qulu Əsgərovun "Mən burdayam, İlahi!", Emin Əfəndiyevin "Tənha insanın monoloqu" tammetrajlı bədii filmləri, Qulu Əsgərovun "Hasar", Ruslan Ağazadənin "Balaca", Orxan Ağazadənin "Oturacaqlar", Teymur Qəmbərovun "Quxuroba" qısametrajlı bədii filmləri və Aynur Kazımovanın "Unudulmuş arzular", Pərviz Həsənovun "Uşaqlıq fotosu" sənədli filmləri tamaşaçılara təqdim olunub. Nümayişlər Yevlax Şəhər Yaradıcılıq Evi, Ağdaş, Ucar, Zərdab, Göyçay rayonlarının Heydər Əliyev mərkəzlərində baş tutub. "Eviniz abad" filminin Göyçaydakı nümayişində rejissor Mirsadiq Ağazadə də iştirak edib və tamaşaçıların suallarını cavablandırıb.

Övvəlki illərdə olduğu kimi, bu dəfə də bölgə sakinləri layihəyə böyük maraq göstərib, nümayişlərdən sonra baş tutan müzakirələrdə filmlərə müsbət bəyənlərini, fikirlərini həvəslə bölüşüblər.

Xatırladaq ki, "Aranda Kino Günləri"nin ikinci mərhələsi Mingəçevir şəhərində planlaşdırılır.

Azərbaycan-Türkiyə birgə istehsalı - "Ölü Həsən" filminin çəkilişləri davam edir

Tamaşaçıların görüşünə Azərbaycan və Türkiyənin ortaq istehsal olan yeni film - "Ölü Həsən" gəlir. "Ultra Production" və "Poetika Film" (Türkiyə) studiyaları, Azərbaycan Kinematografçılar İttifaqı və İctimai televiziya ilə birlikdə filmin istehsalını reallaşdırırlar.

Azərbaycan Kinematografçılar İttifaqından AZƏRTAC-a bildirilib ki, prodüserləri Emil Nəcəfov, Pərviz Məmmədov, Əli İsa Cəbbarov, ko-prodüsərləri Emrah Kılıç və Sevinç Əliyeva, icraçı prodüserləri Elməddin Aliyev və Duyğu Dəvali olan filmin rejissoru Türkan Hüseynidir.

Birgə istehsal olunacaq ekran əsəri mistik realizm və dram janrlarının birləşdirilməsi əsasında törəyir. Filmin ssenari müəllifi Türkan Hüseyn, həmmüəllifi İsmayıl İman, quruluşçu operatoru Vəsisif Vəlizadə, quruluşçu rəssamı Turan Yusifova, ikinci rejissoru Asif İsgəndərli, səssoperatoru Emin Mahmudov, qafferi Əli

Əbilov, fokus pulleri Ruhin Mirzəyev, qrim ustası Adilə Aliyevadır.

Filmin süjetinə görə, səhvən ölü bilən Həsən gözəlləri ağır və kənd əhalisi onun mistik güclərə sahib olduğuna inanır. Hadisələrin sonrakı gedişatı Həsənin ətrafında cərəyan etməyə başlayır və ssenari bu mistik atmosfer əsasında inkişaf etdirilir. Eyni zamanda mistik realizmlə yanaşı, film dram, triller və qara yumor elementlərinə də özündə birləşdirir.

İstehsalı 2025-ci ildə başa çatacaq film əvvəlcə beynəlxalq festivallarda nümayiş olunacaq, daha sonra isə kinoteatrlarda tamaşaçılara təqdim ediləcək.

Bakıda keçirilən bədii gimnastika üzrə Avropa Kubokuna yekun vurulub

Bakıda keçirilən bədii gimnastika üzrə Avropa Kubokuna yekun vurulub. AZƏRTAC xəbər verir ki, sonuncu - dördüncü yarış günündə gənc gimnastlar ayrı-ayrı alətlər üzrə fərdi və qrup hərəkətləri proqramlarında mübarizə aparıblar.

Böyükler isə çarpaz qarşılaşmalarda qüvvələrini sınayıblar.

Fərdi proqramda halqalarla hərəkətlər icrasında ukraynalı Qoraşchenko Lyu-

bov qızıl, polşalı Ksenia Ziziyk gümüş, Azərbaycan təmsilçisi Şəms Ağahüseynova isə bürünc medala sahib çıxıb.

Qrup hərəkətləri komandalarının yarışlarında Azərbaycan yığması iki dəfə fəxri kürsüyə qalxıb.

Beş halqada Bolqarıstan birinci, İsrail ikinci, Nəzrin Abdullayeva, Ayan Nəsirova, Nəzrin Salmanlı, İlaha Bahadırova, Şəms Müvəffəqi və Nilufər Oruçludan ibarət Azərbaycan millisi üçüncü yeri tutub. Beş gürz proqramında Bolqarıstan

bütün rəqiblərini qabaqlayaraq podiumun ən yüksək pilləsinə qalxıb. İtaliya gümüş, Azərbaycan bürünc mükafata yiyələnib.

Çarpaz qarşılaşmalarda isə italyalı Sofia Raffaelli qızıl, özbəkistanlı Lola Djuraeva gümüş, ukraynalı Onofriyuk Taisiya bürünc medal qazanıb. Qaliblərə medallarla yanaşı, pul mükafatı da təqdim olunub.

Qeyd edək ki, yarışlarda 25 ölkədən 170-dən çox gimnast iştirak edib.

Azərbaycanın yeniyetmə cüdoçuları Avropa Kubokunu 18 medalla başa vurublar

Qubada keçirilmiş cüdo üzrə yeniyetmələr arasında Avropa Kuboku başa çatıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, yarışın ikinci - sonuncu günündə daha 8 çəki dərəcəsində qaliblər belli olub. Azərbaycan cüdoçuları bu gün 6 medalla (3 gümüş, 3 bürünc) başa vurublar.

Səid Şərifov (-73 kiloqram), Amin Mehdiyev (-81 kiloqram) və Səid Hüseynov (-90 kiloqram) gümüş medalla kifayətləniblər. Məhəmməd Ağakışiyev (-73 kiloqram),

Sübhən Axundov və Tunar Fərzəliyev (hər ikisi +90 kiloqram) bürünc medala sahib olublar.

Qeyd edək ki, ötən gün Azərbaycan yığması 12 me-

dal (3 qızıl, 3 gümüş və 6 bürünc) qazanmışdı. Anar Quliyev (-50 kiloqram), Zeyd Ələsgərov (-60 kiloqram), Nuranə Hacızadə (-48 kiloqram) qızıl, Rəşad Əlizadə (-55

kiloqram), Fəxri Sahibzadə (-66 kiloqram), Leyla Ələkbərova (-48 kiloqram) gümüş, İbrahim Talıbov, Rza Xəlilli (hər ikisi -50 kiloqram), Rəy- yal Qayıbov (-60 kiloqram), Hüseyn Hüseynov (-66 kiloqram), Xədicə Abdullayeva (-44 kiloqram) və Aysun Məmmədova (-52 kiloqram) bürünc medala layiq görülüb.

Yekunda 3 qızıl, 6 gümüş və 9 bürünc olmaqla, ümumilikdə 18 medal qazanan Azərbaycan yığması turnirin komanda hesabında ikinci yeri tutub.

"Qaradağ Maşınqayırma" ASC-nin səhmdarlarının nəzərinə

27 iyun 2025-ci il tarixdə saat 11:00-da "Qaradağ Maşınqayırma" ASC-nin səhmdarlarının ümumi yığıncağı keçiriləcəkdir. Yığıncaq cəmiyyətin inzibati binasında keçiriləcək. Yığıncağın gündəliyi aşağıdakı məsələlərdən ibarətdir.

- 2024-cü ilin illik hesabat məruzəsi.
- Qarşıda duran cari məsələlər.
- Cəmiyyətin Nizamnaməsinin, Müşahidə Şurasının, İdarə Heyətinin və Təftiş komissiyasının tərkibinin təsdiqi.

Müdiriyyət

Bəzi yerlərdə yağış yağacaq

Milli Hidrometeorologiya Xidməti bu günə gözlənilən hava şəraiti ilə bağlı məlumat yayıb.

Xidmətdən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Bakıda və Abşeron yarımadasında buludlu hava şəraiti üstünlük təşkil edəcək. Mayın 5-dən 6-na keçən gecə və səhər bəzi yerlərdə ararib yağış yağacağı gözlənilir. Yarımada bəzi yerlərində leysan xarakterli olacağı, şimşək çaxacağı ehtimalı var. Mülayim şimal-qərb küləyi əsəcək.

Havanın temperaturu gecə 14-17° isti, gündüz 20-25° isti olacaq. Atmosfer təzyiqi 755 millimetr civə sütunundan 759 millimetr civə sütununa yüksələcək. Nisbi rütubət gecə 70-80 faiz, gündüz 60-65 faiz olacaq.

Azərbaycanın rayonlarında bəzi yerlərdə ararib yağış yağacağı, şimşək çaxacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə leysan xarakterli intensiv olacağı, dolu düşəcəyi, yüksək dağlıq ərazilərdə sulu qara keçəcəyi ehtimalı var. Bəzi yerlərdə ararib duman olacaq. Qərb küləyi bəzi yerlərdə ararib güclənəcək.

Havanın temperaturu gecə 11-16°, gündüz 18-23° isti, dağ-

larda gecə 3-7°, gündüz 7-10° isti olacaq.

Naxçıvan şəhəri, Culfa, Ordubad, Sədərək, Şahbuz və Şərurdə bəzi yerlərdə ararib yağıntılı olacağı, şimşək çaxacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə leysan xarakterli intensiv olacağı, dolu düşəcəyi, yüksək dağlıq ərazilərdə qar yağacağı ehtimalı var. Axşam yağıntılar tədricən kəsiləcək. Ararib duman olacaq. Mülayim qərb küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 5-10°, gündüz 17-22° isti təşkil edəcək.

Xankəndi, Şuşa, Xocalı, Xocavənd, Füzuli, Ağdam, həmçinin Daşkəsən-Gədəbəy, Göygöldə havanın bəzi yerlərdə ararib yağıntılı olacağı, şimşək çaxacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə leysan xarakterli intensiv olacağı, dolu düşəcəyi, yüksək dağlıq ərazilərdə qar yağacağı ehtimalı var. Ararib duman olacaq. Mülayim qərb küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 5-10°, gündüz 13-18° isti proqnozlaşdırılır.

Şərqi Zəngəzur: Cəbrayıl, Kəlbəcər, Qubadlı, Ləcin, Zəngilanda bəzi yerlərdə havanın

ararib yağıntılı olacağı, şimşək çaxacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə intensiv olacağı, dolu düşəcəyi, yüksək dağlıq ərazilərdə qar yağacağı ehtimalı var. Ararib duman olacaq. Mülayim qərb küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 5-10°, gündüz 13-18° isti olacağı gözlənilir.

Qazax, Gəncə, Samux, Goranboy, Tərtər, Şəmkir, Tovuz, Neftçilər bəzi yerlərdə ararib yağış yağacağı, şimşək çaxacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə leysan xarakterli intensiv olacağı, dolu düşəcəyi ehtimalı var. Axşam doğru yağıntılar tədricən kəsiləcək. Ararib duman olacaq. Qərb küləyi bəzi yerlərdə ararib güclənəcək. Havanın temperaturu gecə 10-15° isti, gündüz 15-20° isti olacağı gözlənilir.

Balakən, Zaqatala, Qax, Şəki, Oğuz, Qəbələ, İsmayılı, Ağsu, Şamaxı, Siyəzən, Şabran, Xızı, Quba, Xaçmaz, Qusarda havanın bəzi yerlərdə ararib yağıntılı olacağı, şimşək çaxacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə leysan xarakterli intensiv və güclü olacağı, dolu düşəcəyi, yüksək dağlıq ərazilərdə qar yağacağı ehtimalı var. Ararib du-

man olacaq. Qərb küləyi bəzi yerlərdə ararib güclənəcək. Havanın temperaturu gecə 9-14°, gündüz 14-19° isti, dağlarda gecə 3-7°, gündüz 7-10° isti olacağı proqnozlaşdırılır.

Yevlax, Ağdaş, Kürdəmir, İmişli, Ağcabədi, Bərdə, Beyləqan, Sabirabad, Mingəçevir, Biləsuvar, Saatlı, Göyçay, Ucar, Şirvan, Hacıqabul, Zərdab, Salıyan, Neftçilər havanın bəzi yerlərdə ararib yağış yağacağı, şimşək çaxacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə leysan xarakterli intensiv olacağı, dolu düşəcəyi ehtimalı var. Ararib duman olacaq. Mülayim qərb küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 11-16°, gündüz 18-23° isti olacaq.

Masallı, Yardımlı, Lerik, Lənkəran, Astara, Biləsuvar, Cəlilabadda bəzi yerlərdə fasilələrlə yağış yağacağı, şimşək çaxacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə leysan xarakterli olacağı, dolu düşəcəyi ehtimalı var. Ararib duman olacaq. Mülayim şimal-qərb küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 10-14°, gündüz 17-22° isti, dağlarda gecə 10-14°, gündüz 15-18° isti təşkil edəcək.

OXUCULARIN VƏ MƏTBUATYAYIMI TƏŞKİLATLARININ NƏZƏRİNƏ!

“AZƏRBAYCAN” qəzetinə

2025-ci il üçün abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatyayımı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

“Azərpoçt” MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
“Azərmətbuatyayımı” ASC	(012) 441-19-91, (050) 322-33-17
“Qaya” firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
“Region Press” MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
“Şəma-M” MMC	(012) 594-09-59
“Ziya” LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
“Pressinform” MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
“City press” MMC	(055) 819-09-26

1 illik - 187,20 (yüz səksən yeddi manat iyirmi qəpik) **manat**

6 aylıq - 93,60 (doxsan üç manat altmış qəpik) **manat**

3 aylıq - 46,80 (qırx altı manat səksən qəpik) **manat**

1 aylıq - 15,60 (on beş manat altmış qəpik) **manat**

Beynəlxalq iqtisadi icmal

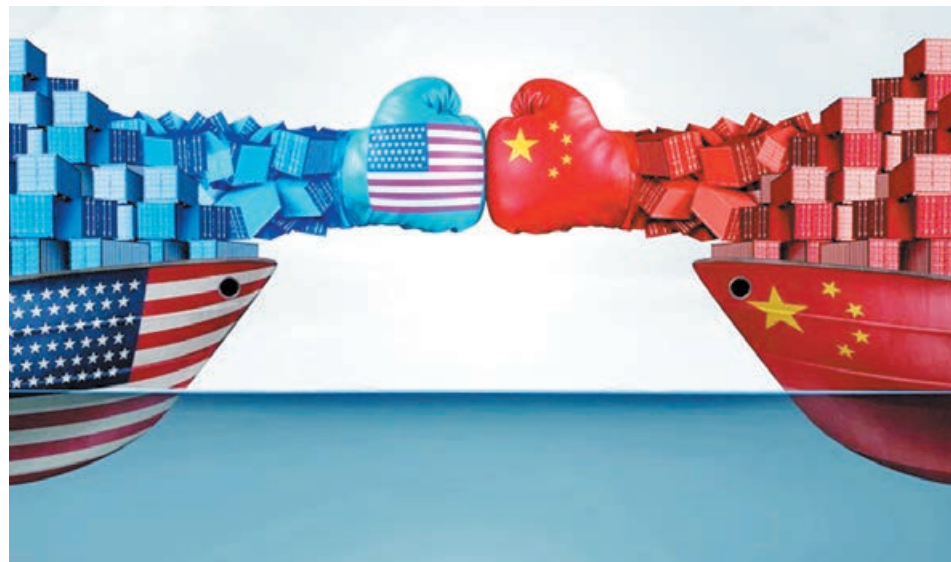
Qlobal ticarət savaşı: bir addım irəli, iki addım geri

Dünyanın çətin, keşməkeşli anları çox olub. Tez-tez təbii fəlakətlər üzlaşan bəşəriyyət çoxlu dağıntıya və böyük insan itkisinə səbəb olmuş iki dünya müharibəsinin içində keçib. İndi də üçüncü dünya müharibəsinin fərqli bir forma və məzmununu yaşayır.

Son dövrlər Qərbin yenidən təbaxşına dünya hökmdarlığına sahib olmaq istəyi ciddi etirazlara və onlardan doğan münafiqşələrə səbəb olub. Qərb və Şərq bloku arasında baş verən bu gərginlik özünü Rusiya-Ukrayna, İsrail-HƏMAS, İsrail-Hizbullah, indi də Suriya ətrafında baş verən qarşıdurmalarla müşahidə olunur. Bu qarlı-dağıntılı müharibələrin dayandırılması və sülh danışıqlarına başlanılması barədə çağırışlar edilsə də, hələlik bir nəticə vermir. Ən pisi isə odur ki, belə vəziyyətin nə vaxtdək davam edəcəyi məlum deyil.

Bu, üçüncü dünya müharibəsi deyil, bəs nədir? Üstəlik də kimin, kimin yanında yer aldığı belli olsa da, cəbhə xəttinin dəqiq haradan keçdiyi məlum deyil. Bunun başlıca səbəbi Amerika Birləşmiş Ştatlarının təzə administrasiyanın yeni dünya düzenini qurmaq istəməsi barədə apardığı siyasətdir. Əvvəllər ABŞ qərər qəbul edərkən müttəfiqləri ilə məsləhətləşirdi, indi isə bu qaydalarla əməl olunmur. Belə hal ABŞ-nin müttəfiqləri arasında böyük çəşqinlik yaradıb. Məsələn, Avropada ABŞ-nin Çinə (və dünyanın əksər ölkələrinə) təbii etdiyi ticarət rüsumları ilə bağlı qərarı anlaşılsa da, əzəli müttəfiqlərinin də həmin siyahıya salınması başa düşülmür. Çünki bu, illərlə davam edən müttəfiqliyin sonu deməkdir.

Amma ABŞ Prezidentinin də qərarında öz məntiqi və həqiqəti var. O, belə hesab edir ki, indiyədək ticarət apardığı ölkələr dünyanın ən güdrətlə dövlətinin imkanlarından yalnız öz xeyirləri üçün istifadə ediblər. D.Tramp dünyaya ticarət rüsumu savaşı açmaqla hesab etdiyi bu ədalət-sizliyə son qoymaq istəyir. Problemə ondadır ki, bu siyasətə qarşı ABŞ-nin ticarət partnyorları da qarşılıqlı rüsum təbiiq etməklə cavab verməkdə qərarlıdırlar. O üzündən hazırda dünya ticarətində fizikanın "təsir əks-təsirə bərabərdir" qanunundan qaynaqlanan proses baş verir. Dünyanın

tanınmış mütəxəssislərinin fikirlərinə görə, Amerikanın Çinə qarşı açdığı ticarət savaşı Asiya nəhənginin iqtisadi inkişafına 0,5 faizə qədər mənfi təsir göstərə bilər. Ümumilikdə isə yüksəlişini dayandırma bilməz. Eyni zamanda bir çox iqtisadçılar deyirlər ki, belə hal davam edərsə, iki illəndən sonra ABŞ-nin iqtisadiyyatının çətin duruma düşmək ehtimalı var. Onların qənaətinə görə, əgər ticarətdə rüsum savaşı aralıq davam edərsə, ABŞ-yə məhsul idxalı kəskin şəkildə azalacaq, qıtlıq yaranacaq və məhsulların qiyməti artacaq ki, bu da amerikalıların alıcılıq səviyyəsinin aşağı düşməsinə səbəb olacaq.

Buna baxmayaraq, Amerikanın hədəfində olan əsas ölkə Çin olaraq qalır. Bu da səbəbsiz deyil. Çünki Çin ABŞ-nin ən çox ticarət apardığı ölkədir. Bu iki ölkə arasında qarşılıqlı ticarət dövriyyəsinin səviyyəsi trilyon dolları ötür. Ondən isə daha çox Çin faydalanır. Donald Trampın da Çini hədəf göstərməsi bununla bağlıdır. ABŞ Prezidenti yaranmış vəziyyətlə bağlı demişdir: "Bilirsiniz, mən Çinlə ədalətli razılaşma istəyirəm, lakin Çin artıq uzun illərdir ki, bizdən oğurluq edir. Odur ki, bəlkə də nəzərə almalı olan bəzi aspektlər var, kiçik bir qisas".

Artıq Amerikada anlamğa başlayıblar ki, global ticarətdə uzun illər davam edən qaydalardan birdən-birə imtina etmək onlar üçün da faydalı olmayacaq, yəni bu, "bir addım irəli, iki addım geri" effekti verəcək. Artıq dövlət başçısı səviyyəsində

müsbət mesajlar verilməyə başlanılıb. Belə ki, D.Tramp Çinə qarşı idxal rüsumlarını azaldacağını bildirib. Səbəbini iki ölkə arasında qarşılıqlı anlaşma olmadan ticarət apara bilməmələri qərarına gəlmələri ilə izah edib.

Sual olunur: ABŞ nə üçün Çinlə ticarətdə uduzdu? Bunun başlıca səbəbi son illər Asiya ölkəsinin ABŞ bazarlarına ucuz məhsul ixrac etməsidir. O səbəbdən amerikalılar Çin məhsullarına üstünlük verirlər. Belə vəziyyət nə qədər davam edərsə, "Əjdahalar ölkəsi" si ticarət rəqəbatında üstün mövqedə olacaq. Özü də bu cür hal təkcə ABŞ-lə bağlı deyil. Məlum olduğu kimi, Çin dünya bazarmada elektrikli avtomobillər satışında liderdir. Odur ki, Avropanın uzun illər dünya markası olan avtomobil şirkətləri Çini birgə məhsul istehsalına dəvət etmək məcburiyyətində qalıb. Qorxurlar ki, Çinlə əməkdaşlıq etməsə, qısa bir müddətdə iflasa uğraya bilərlər.

Dünya ticarət savaşları davam edərsə, global iqtisadiyyatda geriləmə müşahidə ediləcək. Bunu dünyada anlamğa başlayıblar və bunun üçün çıxış yolları axtarırlar. Elə buna görə də Amerikada dövlət başçısı səviyyəsində qarşılıqlı anlaşmalar olacağı barədə müsbət mesajlar verilir. Hələlik gərginlik davam etsə də, ümid edilir ki, tezliklə dövlətlər arasında bir anlaşma olacaq.

Rüstəm KAMAL,
"Azərbaycan"

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikası Memarlar İttifaqı İdarə Heyətinin üzvləri Azərbaycanın Əməkdar memarı, professor, Beynəlxalq Memarlıq Akademiyasının Moskva bölməsinin müxbir üzvü, Azərbaycan Memarlar İttifaqının İdarə Heyətinin üzvü Şəhla Qəhrəmanovaya anası

ADİLƏ XANIMIN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Umud Rəhimovlu, Fəzail Allahverdiyev, İlham və Tural İbrahimovlar, Rafiq və Hacı Müşfiq Hüseynovlar, Ələvsət Əliyev, Şahin Aslanov, Hidayət, Müstəqim, Mircəfər, Mircəlil və Rəşad İsmayilovlar Təhsəlib Rəhimova əzizi

ŞƏKUFƏ RƏŞİD QIZI ƏZİMOVANIN

Qəbələ rayonunda vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar
SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman və
Baş redaktor müavinləri	- 538-86-86, 539-72-39	informasiya şöbəsi
Məsul katib	- 539-43-23,	Humanitar siyasət şöbəsi
Məsul katib müavinləri	- 539-44-91,	İctimai əlaqələr şöbəsi
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Kompiuter mərkəzi
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	Mühəssisatlıq

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə,
"Azərbaycan" nəşriyyatı,
IV mərtəbə

az.reklam@mail.ru

www.azerbaijan-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj **3534**
Sifariş **924**

Qiyməti 60 qəpik